

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Osmo Laine	Suomi.fi	26.03.2025 17:49:32 UTC+02:00
Kari Kuuramaa	Suomi.fi	26.03.2025 18:21:02 UTC+02:00
Ilkko Voipio	Suomi.fi	26.03.2025 18:30:01 UTC+02:00
Sanna Kolhonen	Suomi.fi	27.03.2025 06:45:03 UTC+02:00
Marja Tiitto	Suomi.fi	27.03.2025 07:05:42 UTC+02:00
Sari Taskila	Suomi.fi	27.03.2025 09:45:59 UTC+02:00
Turo Haapamäki	Suomi.fi	27.03.2025 13:11:48 UTC+02:00
Jarmo Turunen	Suomi.fi	27.03.2025 15:19:30 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (104 sivua)

Taipalsaaren kunta

Tilinpäätös 2024

Kunnanhallitus 24.3.2025 / 61 §
Kunnanvaltuusto 19.5.2025

TAIPALSAARI

Sisällysluettelo

TOIMINTAKERTOMUS	3
Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	3
Kunnanjohtajan katsaus	3
Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	6
Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	11
Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa.....	13
Kunnan henkilöstö	15
Ympäristöasiat	16
Muut ei-taloudelliset asiat	16
Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	16
Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	17
Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	18
Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	20
Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	20
Toiminnan rahoitus.....	23
Tase ja sen tunnusluvut.....	25
Kokonaistulot ja -menot.....	26
Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	27
Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhtiöistä.....	27
Konsernin toiminnan ohjaus	27
Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	28
Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	32
Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	32
Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	35
Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	38
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	39
Käyttötalouden toteutuminen	39
10 Vaalit	39
20 Tarkastus ja arviointi.....	39
30 Konsernipalvelut.....	39
40 Sivistyspalvelut.....	44
50 Tekniset palvelut	57
Tuloslaskelmaosan toteutuminen	66

Investointien toteutuminen	68
Konsernihallinnon investoinnit	68
Sivistyspalveluiden investoinnit	69
Teknisten palveluiden investoinnit	69
Vesilaitoksen investoinnit	72
Investointiosa yhteensä 2024	72
Rahoitusosan toteutuminen	73
Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	74
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	76
Tuloslaskelma	76
Rahoituslaskelma	77
Tase	78
Konsernilaskelmat	80
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	84
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	84
Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	84
Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	84
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	86
Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista	86
Tasetta koskevat liitetiedot	89
Vakuuksia ja vakuussitoumuksia koskevat liitetiedot	93
Ympäristöä koskevat liitetiedot	94
Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot	95
ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET, VESIHUOLTOLAITOS	96
ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET	101
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	102
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	102
LUETTELOT JA SELVITYKSET	103

TOIMINTAKERTOMUS

OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Yleistä

Vuosi 2024 oli kuntatalouden osalta edellisvuotta heikompi, tosin ei niin heikko kuin ennakoon arvioitiin. Negatiivisten vuosikatteiden kuntien lukumäärä jäi ennakkoarvioista poiketen pieneksi. Edelleen jatkunut Venäjän hyökkäyssota toi oman epävarmuutensa talouden isoon kuvaan. Vuodelle 2025 on ennakoitu talouden hidasta elpymistä. Sillä on tietysti vaikutuksensa myös kunnan työllisyyteen ja verotulokertymään.

Työllisyyden kehitys on ollut huolestuttavaa, heijastellen heikkoa suhdannetilannetta. Kunnan työttömyysprosentti kohosi joulukuussa 2024 jo 10,9 prosenttiin, kun se edellisenä vuonna vastaavana ajankohtana oli 8,8 prosenttia. Näin huono tilanne työmarkkinoilla on ollut edellisen kerran koronavuoden alussa. Tosin huomionarvoista on, että tämäkin työttömyysaste oli matalin koko Kaakkois-Suomen TE-toimiston alueella.

Kaakkois-Suomen työllisyyskatsauksen (joulukuu 2024) tilastojen mukaan vuoden 2024 aikana oli nuorten työttömien määrä noussut 15 prosenttia ja pitkäaikaistyöttömien 16 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Sama trendi näkyy myös Taipalsaarella. Kuu-kausivaihtelut pienen kunnan populaatiossa ovat merkittäviä, mutta vuoden aikajaksolla trendi nuorisotyöttömyyden ja pitkäaikaistyöttömyyden lisääntymisessä on nähtävissä. Tämä asettaa vuoden 2025 alusta aloittaneille kuntien työllisyyspalveluille suuria haasteita.

Kunnan asukasluvun kehityksessä palattiin takaisin, edellisen vuoden noususta, laskevaan trendiin. Vuodenvaihteen asukasluku oli 4 596, kun se edellisenä vuonna oli 4 621 asukasta. Syntyvyydessä menttiin toiseen suuntaan. Viime vuonna kuntaan syntyi 31 lasta, kun edellisenä vuonna 23 lasta. Tosin vuonna 2022 syntyvyys oli ennätyskorkealla, kun kuntaan syntyi 46 lasta. Tällainen syntyvyyden vaihtelu on haaste varhaiskasvatuksen resurssoinnin kannalta.

Kuntaorganisaatiossa käytiin yt-neuvottelut 27.5.–26.8. Tavoitteena oli noin puolen miljoonan euron säästö toimintakatteeseen. Toimet sisälsivät siis sekä menosäästöjä, että tulojen lisäyksiä. Neuvottelujen taustalla oli ennakoitu alijäämäinen talousarvio, sekä keskustaryhmän valtuustoaloite talouden tehostamiseksi. Lopputulemana saatiin kasaan noin 400 000 euroa, josta suurin osa oli menosäästöä. Tästä osa kohdentui tuleville vuosille.

Yleisestä tilanteesta ja kunnan taloustilanteen lähtökohdista huolimatta kunnan talous oli tilinpäätösvuonna ennakoitua vahvempi. Vuoteen lähdettiin alijäämäisellä talousarviolla (-697.818 euroa), mutta päädyttiin 646.675 euron ylijäämään. Toisin sanoen tulos oli peräti 1.344.503 euroa ennakoitua parempi. Näihin olosuhteisiin aivan hämmästyttävän hyvä tulos.

Seuraavassa tarkemmin tilinpäätöslukuja.

Tilinpäätöslukuja

Tulos oli ennakoidusta poiketen 553.940 euroa ylijäämäinen. Poistoeron jälkeen ylijäämä oli 646.675 euroa.

Hyvän tuloksen taustalla ovat mm. käyttötaloudessa ennakoitua parempi toimintakate, joka alitti talousarvion -327.985 eurolla, sen ollessa 11.994.464 euroa. Tämän mahdollisti erittäin hyvä budjettikuri sekä henkilöstökuluissa, että ostoissa (palvelut ja tavarat).

Toimialoista konsernipalvelut ja sivistyspalvelut pysyivät talousarviossaan. Sivistyspalveluissa pystyttiin jopa hämmentävän hyvään tulokseen toimintakatteen ollessa -576.517 euroa alle talousarvion. Teknisten palvelujen toimintakate sen sijaan ylittyi. Perusteluina mm. kohonnut kustannustaso.

Verorahoituksen osalta sekä verotulokertymä (+7,88 %), että valtionosuus (+1,55 %), ylittivät talousarvion. Verotulokertymä oli 11.934.847 euroa. Tämä oli 871.847 euroa talousarviota enemmän. Valtionosuutta kertyi 2.350.032 euroa, joka oli 35.974 euroa talousarviossa arvioitua enemmän. Vertailu edellisen vuoden tilinpäätökseen osoittaa sen sijaan verotuloissa +71.000 euron kasvua, mutta valtionosuudessa -490.000 euroa pienempää kertymää. Verotulokertymä osoittaa, että vuoden 2024 taloudesta odotettiin talousarvion tekoaikaan toteumaa huonompaa.

Vuosikate oli myös ennakoitua huomattavasti vahvempi, ollen 2.016.668 euroa. Ihan edellisen vuoden tasolle (2.626.273 euroa) ei kuitenkaan päästy. Suunnitelman mukaisia poistoja oli 1.462.728 euroa (ed. vuosi 1.492.157 euroa).

Investointien nettomäärä oli 1.207.798 euroa. Edellisenä vuonna vastaavasti investointimenot (netto) oli 1.097.256 euroa. Merkittävimpinä investointeina mainittakoon Saimaanharjun koulun piha-alueen kehittäminen, josta tässä vaiheessa toteutettiin tekonurmi-kenttä ja parkkialueet. Bruttokustannukset olivat 402.714 euroa. Näihin kustannuksiin saatiin liikuntapaikka-avustusta 72.000 euroa. Pappilanniemeen rakennettiin uusi leikki-puisto ja pallokenttä (95.480 euroa).

Kutilan kanavan suunnittelun investointikulut (brutto) olivat viime vuonna 1.571.404 euroa. Hankkeelle saatiin sopimusten mukaisesti investointituloja 1.336.340 euroa. Kunnan rahoitusosuudeksi jäi näin ollen 235.064 euroa (netto). Suunnittelukustannukset ylittivät talousarvion 271.404 eurolla. Selittävinä tekijöinä mm. erilaisten lisäselvitysten tuomat lisätyöt suunnitteluun.

Kanavan, pumppaamoiden ja virtausaukon suunnittelu saatiin päätökseen vuoden 2024 aikana. Myönteinen vesilupapäätös rakentamiselle saatiin 29.8. Lupa poiki kuitenkin kuusi (6) valitusta Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusten käsittelyä joudutaan, tätä kirjoittaessa, odottamaan vielä arviolta 1,5 vuotta.

Kuntakonsernissa Taipalsaaren Asunnot Oy:lle toteutettiin kuhatie 8:n vuokratervitalon ja kolmen asuinhuoneiston osakkeiden apporttisiirto. Tämä vahvisti konserniyhtiön omaa pääomaa ja kasvatti liikevaihtoa. Siirto tapahtui vuoden alusta.

Konserniyhtiöistä lämpöyhtiö teki tappiota -22.895 euroa. Tämä johtui Kuivaketveleen hakelaitoksen automaatiojärjestelmän hajoamisesta. Tämän uusimisen ja käyttökatkon kustannukset vetivät tuloksen miinukselle.

Asuntoyhtiö teki lievän voitollisen tuloksen (22 euroa). Asuntojen käyttöaste on ollut hyvä (92 % vuonna 2024), mutta korkokulut ovat nousseet merkittävästi, vielä vuonna 2024 ja ovat rasittaneet yhtiön taloutta. Korkokulut ovat nousseet 52.864 eurosta 200.968 euroon välillä 2021–2024.

Koko kuntakonsernin vuosikate oli 2.278.941 euroa (ed. vuosi 2.982.255 euroa). Tulos ennen satunnaisia eriä oli 485.481 euroa (ed. vuosi 1.146.473 euroa). Konsernin ylijäämä oli 486.344 euroa (ed. vuosi 1.114.932 euroa).

Konsernilla oli laina- ja rahoitusvastuita vuoden lopussa 15.277.125 euroa, joka on 3 324 euroa/asukas (ed. vuosi 15.701.759 euroa, 3 398 euroa/asukas). Verrattaessa tätä tunnuslukua koko maan vastaavaan, niin vuonna 2023 (uudempaa ei vielä ole saatavilla) koko maan osalta laina- ja rahoitusvastuita oli 8 067 euroa/asukas. Siihen peilaten varsin kohtuullisella tasolla ollaan. Kertoo toisaalta myös tietysti siitä, että isojen kuntien konsernirakenne on laaja ja investointeja tehdään konserniyhtiöiden kautta.

Lopuksi

Vuosi 2024 vahvisti kuntamme taloutta entisestään. Kumulatiivinen ylijämä on tilinpäätös-vuoden jälkeen 4.077.228 euroa (ed. v. 3.430.553 euroa). Kunnan ja kuntakonsernin lainakantaa ja vastuita saatiin huojennettua suunnitellusti. Kunnalla on entistä parempi asema kohdata tulevien vuosien mahdollisia haasteita. Erityinen kiitoksen paikka on sivistystoimen vastuullinen ja tarkka taloudenpito, mikä toi positiivisen tuloksen käyttötalou-teen. Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin pääosin hyvin.

Haluan kiittää henkilöstöä, luottamushenkilöitä, kuntalaisia ja lukemattomia yhteistyöta-hoja kuluneesta vuodesta 2024.

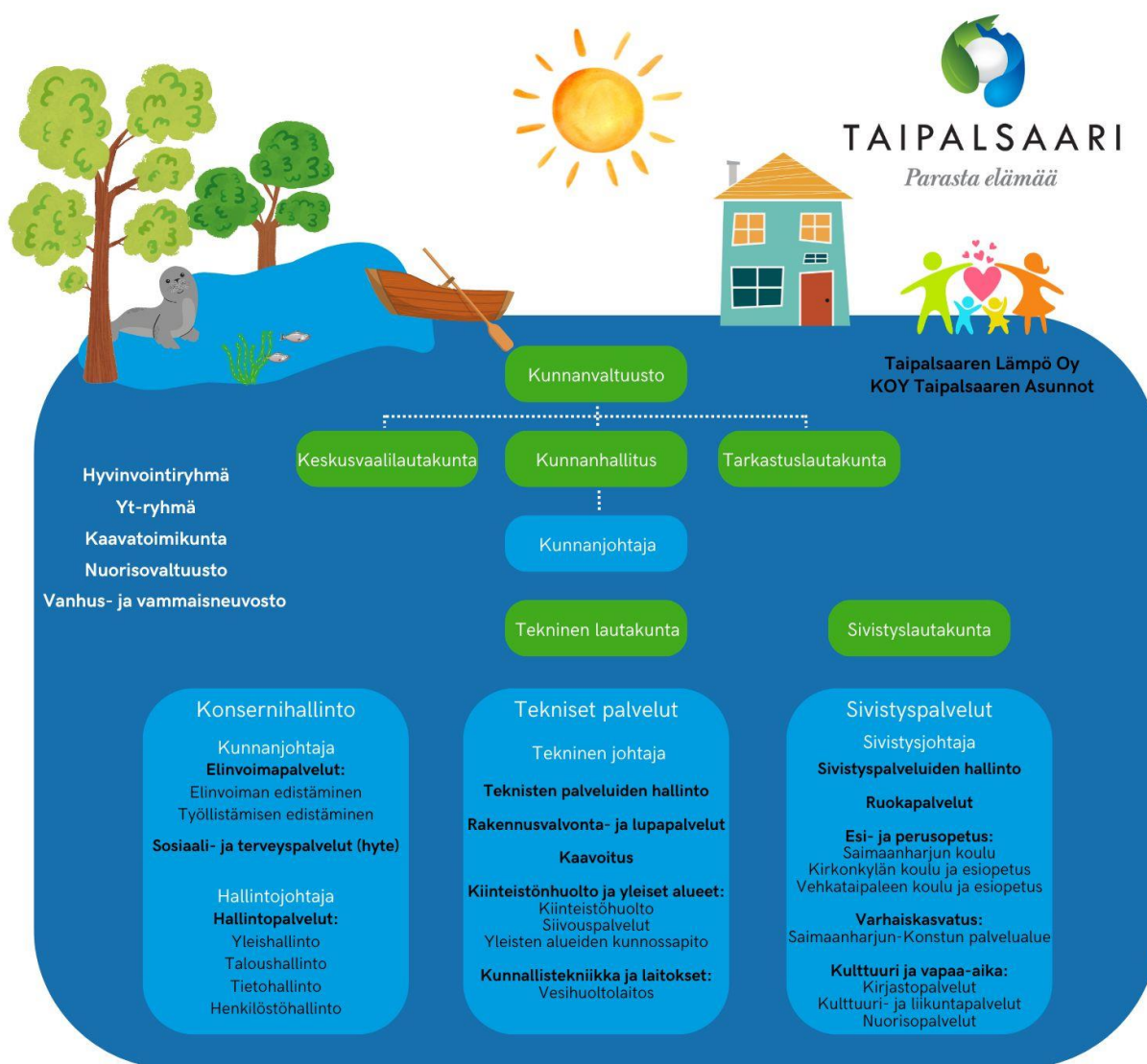
Kari Kuuramaa
kunnanjohtaja

KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Kunnan kunnanvaltuusto ja luottamushenkilöorganisaatio on aloittanut nelivuotisen toimikautensa 1.8.2021.

Kunnan organisaatio ja kuntalain 125 §:ssä tarkoitetut tilivelvolliset

Kunnan organisaatio koostuu luottamushenkilöorganisaatiosta ja henkilöstöorganisaatiosta, jotka muodostavat toiminnallisia kokonaisuuksia ja jakaantuvat toimialoihin ja tehtäväalueisiin seuraavan organisaatiokaavion mukaisesti:

Kuntalain 125 §:ssä tarkoitettuja tilivelvollisia ovat kunnan toimielinten jäsenet sekä em. tehtäväalueiden toiminnasta ja taloudesta vastaavat viranhaltijat.

Luottamushenkilöorganisaatio

Kunnan luottamushenkilöorganisaation muodostavat seuraavat toimielimet:

Kunnanvaltuusto

Kunnan ylintä päätösvaltaa käyttää toimikaudeksi 2021–2025 valittu kunnanvaltuusto, jossa on 27 jäsentä.

Jäsenet	Valtuustoryhmä	
Niiva Heikki	Taipalsaari-liike	puheenjohtaja
Rehunen Kirsi	Keskusta	I varapuheenjohtaja
Häkkinen Matti	SDP	II varapuheenjohtaja
Ahola Nina	Keskusta	
Alve Maiju	Keskusta	
Arponen Jaana	KD	
Haapamäki Turo	SDP	
Heikkinen Piia	SDP	
Heiskanen Juha-Pekka	PS	
Karhu Timo	PS	
Kolhonen Ilpo	Keskusta	
Kolhonen Sanna	Keskusta	
Kortelainen Aarne	Keskusta	
Kukkonen Tommi	Keskusta	
Kuokka Jaana	Taipalsaari-liike	
Laine Osmo	Keskusta	
Marttinen Milko	Taipalsaari-liike	
Mikkonen Ilpo	Keskusta	
Ohtamaa Leea	Keskusta	
Tirkkonen Jukka	Taipalsaari-liike	
Parta Heli	SDP	
Peuha Leo	Kokoomus	
Siitonen Kirsti	Vihreät	
Taskila Sari	Taipalsaari-liike	
Tiitto Marja	Taipalsaari-liike	
Turunen Jarmo	Keskusta	
Voipio likko B.	Kokoomus	

Vuonna 2024 valtuusto kokoontui 8 kertaa ja käsitteli 67 asiaa. Valtuuston kokouksiin osallistui kunnan johtoryhmä ja pöytäkirjanpitäjänä toimi hallintojohtaja Tuomas Yliruka 29.1.2024 lukien. Valtuuston kokouksissa 16.4., 28.5., 18.6. ja 11.11.2024 pöytäkirjanpitäjänä toimi kuitenkin hallintosihteeri Pia Jalkanen.

Keskusvaalilautakunta**Varsinaiset jäsenet**

Räisänen Heikki, pj. -18.9.2024
Kuokkanen Taija pj. 16.12.2024-
Melkko Helena, vpj.
Heikkinen Piia
Karhu Timo
Kukkonen Vesa

Varajäsenet järjestyksessä

Siitonen Kirsti
Hintsanen Pentti
Hulkkonen Mari
Haapamäki Turo
Sirén Annikki
Heiskanen Juha-Pekka

Vuonna 2024 järjestettiin presidentinvaalit ja europarlamenttivaalit. Presidentinvaalien ensimmäinen äänestys oli 28.1.2024 ja toinen 11.2.2024. Europarlamenttivaalien varsinaisen vaalipäivä oli 9.6.2024. Keskusvaalilautakunta kokoontui yhteensä 11 kertaa vuonna 2024 ja käsiteli 50 asiaa. Keskusvaalilautakunnan pöytäkirjanpitäjänä toimi keskusvaalilautakunnan sihtööri Juha Tielinen ja 3.6. sekä 5.6. pidetyissä kokouksissa hallintosihtööri Pia Jalkanen.

Tarkastuslautakunta**Varsinaiset jäsenet**

Heiskanen Juha-Pekka, pj.
Ohtamaa Leea, vpj.
Hulkkonen Mari
Kukkonen Vesa
Valtonen Jenni

Henkilökohtaiset varajäsenet

Karhu Timo
Salmi Leena
Lähteenaro Esa
Heiskanen Anne
Äyräväinen Taru -16.4.2024
Heikkinen Piia 17.4.2024-

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2024 aikana 9 kertaa ja käsitteli 45 asiaa. Tarkastuslautakunnan pöytäkirjanpitäjänä toimi hallintosihtööri Piia Pouttu.

Kunnanhallitus**Varsinaiset jäsenet**

Turunen Jarmo, pj.
Taskila Sari, I vpj.
Laine Osmo, II vpj.
Haapamäki Turo
Kolhonen Sanna
Tiitto Marja
Voipio Iikka B.

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kolhonen Ilpo
Marttinen Milko
Kukkonen Tommi
Parta Heli
Alve Maiju
Kuokka Jaana
Peuha Leo

Kunnanhallitus kokoontui vuoden 2024 aikana 15 kertaa ja käsitteli 182 asiaa. Kunnanhallituksen esittelijänä toimi kunnanjohtaja Kari Kuuramaa ja pöytäkirjanpitäjänä hallintojohtaja Tuomas Yliruka 29.1.2024 lukien. Kuitenkin kokouksissa 15.4., 27.5., 17.6., 19.8., 4.11. ja 18.11.2024 esittelijänä toimi hallintojohtaja Tuomas Yliruka ja pöytäkirjanpitäjänä hallintosihtööri Pia Jalkanen.

Sivistyslautakunta**Varsinaiset jäsenet**

Kuokka Jaana, pj.
Kolhonen Ilpo, vpj.
Kortelainen Aarne
Ohtamaa Leea
Parta Heli
Reponen Esa
Siitonen Kirsti

Henkilökohtaiset varajäsenet

Tirkkonen Jukka
Moisio Johannes
Hintsanen Pertti
Ahola Niina
Häkkinen Matti
Arponen Jaana
Aaltonen Sari

Sivistyslautakunta kokoontui vuoden 2024 aikana 9 kertaa ja käsitteli 84 asiaa. Sivistyslautakunnan esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä toimi sivistysjohtaja Kirsi Leinonen.

Tekninen lautakunta**Varsinaiset jäsenet**

Kukkonen Tommi, pj.
Marttinen Milko, vpj.
Ahola Niina
Peuha Leo
Mikkonen Ilpo
Hulkkonen Mari
Seppäläinen Hanne

Henkilökohtaiset varajäsenet

Jauhiainen Jyrki
Tirkkonen Jukka
Kontunen Sanna
Heiskanen Anne
Lohi Jorma
Kuokka Jaana
Heikkinen Piia

Tekninen lautakunta kokoontui vuoden 2024 aikana 11 kertaa ja käsitteli 91 asiaa. Teknisen lautakunnan esittelijöinä toimivat tekninen johtaja Samuli Kakko ja rakennustarkastaja Mikko Litmanen. Pöytäkirjanpitäjänä toimi tekninen johtaja Samuli Kakko.

Kaavatoimikunta**Varsinaiset jäsenet**

Kukkonen Tommi, pj.
Seppäläinen Hanne, vpj.
Kolhonen Sanna
Hulkkonen Mari
Marttinen Milko
Turunen Jarmo
Voipio Iikka B.

Kaavatoimikunta kokoontui vuoden 2024 aikana 2 kertaa ja 10 asiaa. Esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä toimi tekninen johtaja Samuli Kakko.

Muut läsnäolo-oikeutetut olivat kunnanjohtaja Kari Kuuramaa, toimistoinsinööri Eetu-Ville Venäläinen ja rakennustarkastaja Mikko Litmanen.

Vanhus- ja vammaisneuvosto**Varsinaiset jäsenet**

Kuokka Jaana, pj.
Kukkonen Tommi, vpj.
Aaltonen Sanna
Ahtiainen Marjukka
Hokkanen Sari
Härkönen Olavi
Klingberg Anna-Liisa
Kuuva Riikka
Niemi Tapio
Suutari Minna
Turkia Mervi
Kuronen Maija-Liisa

Vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontui vuoden 2024 aikana 3 kertaa esityslistallaan yhteensä 17 asiaa. Pöytäkirjanpitäjänä toimi hyvinvointiluotsi Jenna Backman 19.2.2024 asti, jonka jälkeen pöytäkirjanpitäjänä toimi Hanna Bohm.

Nuorisovaltuusto**Varsinaiset jäsenet**

Leinonen Jere, pj. -4.9.2024
Pulli Samu vpj. 5.9.-30.9.2024, pj. 1.10.2024
Leinonen Kaarle vpj. 1.10.2024-
Forstén Matias
Grén Eeli -27.5.2024
Kaivola Iida
Kinnunen Uma 17.4.2024-
Marttinen Kaisla 17.4.2024-

Nuorisovaltuusto kokoontui vuoden 2024 aikana 9 kertaa. Nuorisovaltuuston ohjaajana toimi nuorisotyöntekijä Sari Juvonen ja Ville Rautiainen.

YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

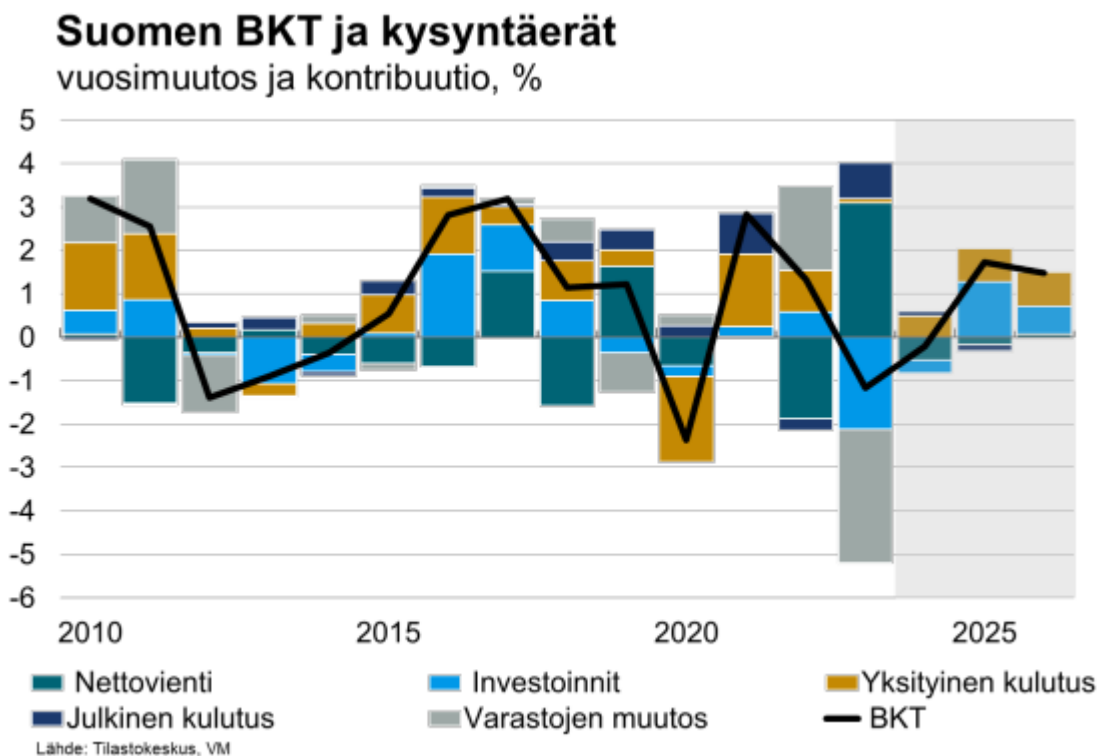
Talouden suhdannenäkymät vuosina 2024–2027

Suomen talous kääntyi taantumasta hienoiseen kasvuun alkuvuoden aikana, mutta vuositasolla bruttokansantuote (BKT) jää 0,3 prosenttia pienemmäksi vuonna 2024 kuin edellisvuonna. VM:n taloudellisen katsauksen (2024:68) mukaan eniten tuotantoa on heikentänyt rakentamisen merkittävä vähentyminen ja myös yksityisen kulutuksen väheneminen. BKT:n kasvu oli ennustettakin heikompi (ennuste 0,7 %, VM).

Syksyllä 2024 (VM 2024:43) valtionvarainministeriö katsoi talouskatsauksessaan, että talouden taantumien pohja olisi ohitettu. VM toteaa katsauksessaan, että ”Inflaation hidastuminen ja korkojen kääntyminen laskuun yhdessä kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen kanssa lisäävät kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja ja kulutusta. Investoinnit kääntyvät kasvuun vuonna 2025. BKT kasvaa 1,6 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuonna 2026.”

Työllisyys laski vuonna 2024, mutta VM:n mukaan kasvaa vuodesta 2025 lähtien tuotannon kasvun ja työllisyystoimien ansiosta. Vuoteen 2026 mennessä työllisyysasteen ennakoidaan nousevan 74,1 prosenttiin. Samaan aikaan työttömyysaste laskee ennakoidusta 8,4 prosentista vuoteen 2027 mennessä 7,4 prosenttiin.

Vuosi 2024 oli siis kaikin tavoin taitekohta Suomen taloudessa ennusteiden mukaan.

(Lähde: Taloudellinen katsaus talvi 2024, Valtiovarainministeriön julkaisuja 2024:68, joulukuu 2024, s.13)

Kuntien talous

Kuntaliiton mukaan kuntatalouden tila heikkeni vuonna 2024, mutta arvioitua vähemmän kuin pelättiin. Kunnat ovat omilla toimillaan sopeuttaneet toimintaansa. Kuntien yhteenlaskettu toimintakate kasvoi 1,8 prosenttia ja peräti 130 kunnassa toimintakate pieneni edelliseen vuoteen verrattuna. Tästä huolimatta toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntatalous oli -470 miljoonaa euroa alijäämäinen. Samaan aikaan investoinnit olivat korkealla tasolla (4,8 miljardia euroa). Näin ollen kuntien tulorahoitus ei täysin riittänyt investointien rahoittamiseen. Kunnat velkaantuivatkin lisää 720 miljoonaa euroa.

Kuntaliiton arvioiden mukaan talouden tilan heikkenemistä selittää verotulojen aleneminen 500 miljoonalla eurolla ns. verohäntien poistumisen takia. Kuntien tuloihin ja menoihin välittyivät yleinen heikko suhdannekehitys, sekä mm. korkokustannukset.

Kaiken kaikkiaan tulos oli positiivinen 203 kunnassa ja negatiivinen 80 kunnassa.

Alueen näkymät

Kaakkois-Suomen työ- ja elinkeinotoimistossa oli tammikuun 2025 lopussa 17 929 työttöntä työnhakijaa. Työttömien määrä on 1767 henkilöä suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Kaakkois-Suomen työttömien määrä oli mittaushistorian alimmalla tasolla vuonna 2023 (alk. vuodesta 2006). Toiseksi vähiten työttömiä on ollut tammikuussa 2022 15 423 hlöä.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Kaakkois-Suomessa 14,2 % ja Etelä-Karjalassa 14,2 %. Koko maassa työttömien osuus työvoimasta oli keskimäärin 12 % vuonna 2024. Kaakkois-Suomen kunnittain tarkasteltuna korkein työttömyysaste oli Imatralla 17,9 % ja matalin Lemillä 9,8 %. (Lähde: Työllisyyskatsaus tammikuu 2025 (temtyollisyyskatsaus.fi) Kaakkois-Suomen työllisyyskatsaus, tammikuu 2025 (Kaakkois-Suomi) - ely - ELY-keskus (ely-keskus.fi))

Julkaistujen tilastojen mukaan työttömien osuus työvoimasta tammikuussa 2025 verrattuna v. 2024 oli seuraava:

koko maa	12 % (10,9 %)
Kaakkois-Suomi	14,2 % (12,8 %)
Taipalsaari	10,5 % (8,8 %). /kas ely

Taipalsaarella oli työttömänä 216 henkilöä tammikuussa 2025 (36+ henkilöä), joista pitkäaikaistyöttömiä 42 henkilöä (-6), alle 25-vuotiaita 27 henkilöä (+6 henkilöä). Kokonaistyöttömyys laski pitkäaikaistyöttömien joukossa, mutta nousi alle 25-vuotiaiden joukossa. Lappeenrannan seudulla työttömiä oli 614 henkilöä enemmän kuin vuosi sitten.

(Lähde: Työllisyyskatsaus joulukuu 2024 (temtyollisyyskatsaus.fi))

Työllisyyskatsaus tammikuu 2025 (temtyollisyyskatsaus.fi)

OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Toimintavuoden aikana ei tapahtunut suuria toiminnallisia muutoksia.

Tuloslaskelman toimintatuotot olivat 22.959 euroa alhaisemmat kuin vuonna 2023. Tuloslaskelman toimintakulut alittivat talousarvion 275.176 euroa.

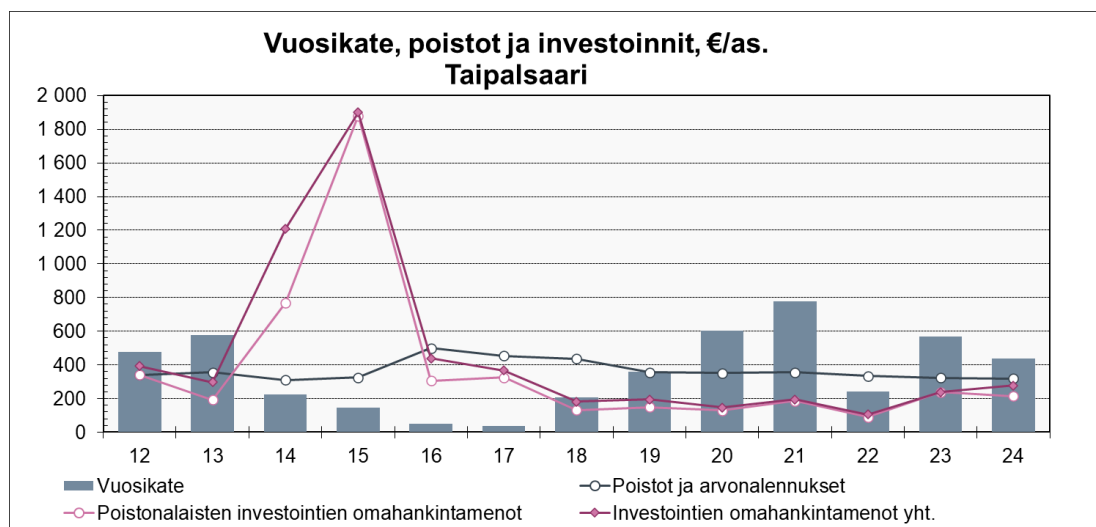
Verotuloja kertyi 871.847 euroa enemmän kuin talousarviossa. Kaikkiaan verotuloja kertyi 11.934.847 euroa. Edellisenä vuonna verotuloja kertyi 11.863.998 euroa. Valtionosuudet olivat 2.350.032 euroa (ed. v. 2.839.898 euroa). Valtionosuuden toteuma oli 219.805 euroa talousarviota suurempi.

Toteutunut vuosikate oli 2.016.668 euroa (ed. v. 2.626.273 euroa), joka oli 1.146.659 euroa arvioitua parempi.

Asukasluku laski Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 25 henkilöllä. Edellisen kerran asukasluku nousi vuonna 2023. Aukkaita oli vuoden vaihteessa 4596 (4621 ed. v.) asukasta.

Poistoista aiheutui 1.462.728 euron vaikutus kunnan tulokseen. Vastaava budjetoitu poistomäärä tuloslaskelmaan oli 1.476.730 euroa. Vastaavasti edellisenä vuonna poistoja oli 1.492.157 euroa.

Kunnan tilikauden ylijäämä oli 646.674 euroa.

4596 asukasta 31.12.2024 ennuste

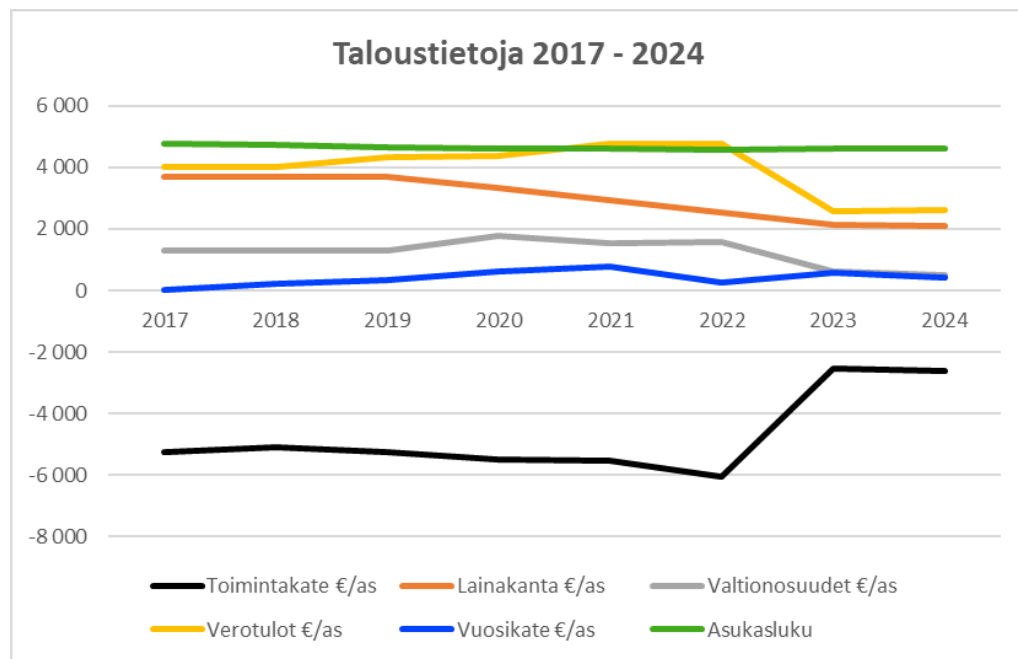
Taipalsaaren kunnan talous vuosikatteella, poistoilla ja investointien omahankintamenoilla mitattuna osoitti epätasapainotilaa 2014–2018 siten, että poistot ylittivät vuosikatteen. Vuodesta 2019 alkaen vuosikate oli suurempi kuin poistot. Vuonna 2022 vuosikate oli pienempi kuin poistot. Vuonna 2023 ja 2024 vuosikate oli taas poistoja suurempi.

Investointien nettomäärä oli 1.207.798 euroa. Edellisenä vuonna investointien nettomäärä oli 1.097.256 euroa. Merkittävimmät investoinnit vuonna 2024 olivat konsernihallinnossa Kutilan kanavahankkeen valmisteluinvestointi 1.571.404 euroa (brutto) ja teknisellä toimialalla Saimaanharjun koulun piha-alue 330.714 euroa. Muilta osin investoinnit kohdentuivat suurelta osin infran parantamiseen. Sivistyksen toimialan investoinnit, yhteensä 18.108 euroa, kohdistui kirkonkylän koulun laitehankintoihin.

Kunta otti pitkäaikaista lainaa 1.500.000 euroa vuonna 2024. Kunta lyhensi aiemmin ottamiin lainoihin 1.630.508 eurolla. Kokonaislainakanta tilinpäätöshetkellä oli 9.707.856 euroa ja vuoden alusta 9.838.364 euroa (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat). Konsernilainojen määrä oli 15.182.714 euroa.

Konsernitase ja tunnusluvut on esitetty tilinpäätöksen kohdassa Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.

Tilastotietoja kunnasta

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Toimintakate €/as	-5 251	-5 087	-5 243	-5 509	-5 525	-6 059	-2 555	-2 610
Lainakanta €/as	3 681	3 708	3 704	3 340	2 923	2 539	2 129	2 112
Valtionosuudet €/as	1 287	1 291	1 295	1 762	1 533	1 564	615	511
Verotulot €/as	4 027	4 031	4 335	4 376	4 791	4 763	2 567	2 597
Vuosikate €/as	37	207	359	603	776	243	568	439
Asukasluku	4 776	4 715	4 666	4 630	4 593	4 559	4 621	4 596

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tulovero%	19,75	20,00	20,00	20,50	20,50	21,00	21,00	21,00	21,00	8,36	8,40	8,40

KUNNAN HENKILÖSTÖ

Taipalsaaren kunnan palveluksessa oli tarkasteluhetkellä 31.12.2024 yhteensä 187 henkilöä. Vastaavaan aikaan edellisenä vuonna kunnan palveluksessa oli 182 henkilöä. Henkilöstön lukumäärään on sisällytetty vakinaiset, määräaikaiset ja työllistetyt.

Henkilöstömäärä toimialoittain:

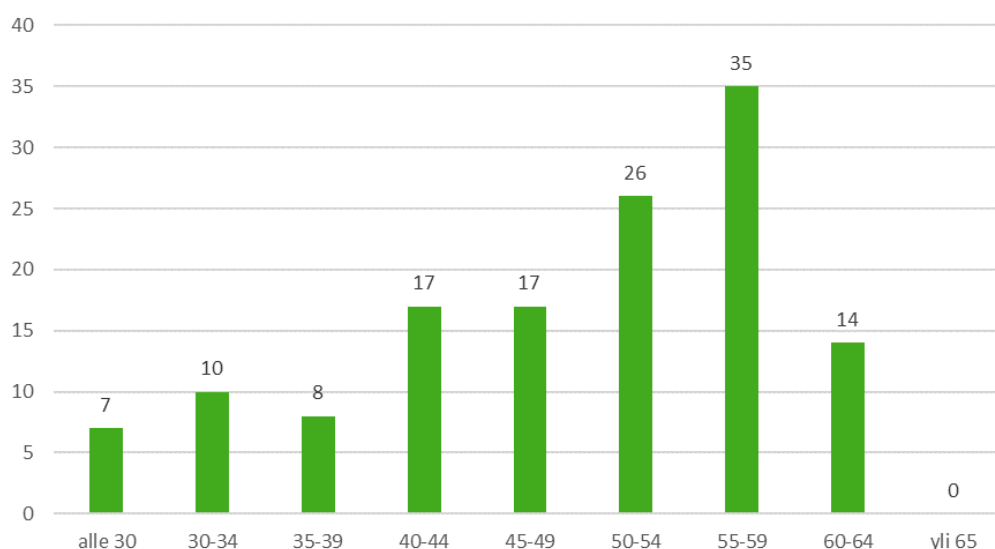
	2024	2023	2022
Konsernihallinto	20	18	26
Sivistyspalvelut	140	137	127
Tekniset palvelut	27	27	28
Yhteensä	187	182	181

Henkilöstön lukumäärä tehtäväalueittain on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Henkilöstökulut euroina:

	2024	2023
Palkat ja palkkiot	7 226 241	6 985 387
Eläkekulut	1 447 216	1 447 603
Muut henkilösivukulut	205 293	241 214
Henkilöstökulut yhte	8 878 751	8 674 204

Vakinaisen henkilöstön ikärakenne 31.12.2024

Erillinen henkilöstöraportti saatetaan valtuuston käsiteltäväksi yhtä aikaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen kanssa.

YMPÄRISTÖASIAT

Lappeenrannan kaupunki järjestää isäntäkuntamallilla kunnan ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun sekä eläinlääkintähuollon palvelut.

Ympäristöasiat on esitetty teknisen toimen vastuualueen toimintakertomuksen tiedoissa.

MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT

Kunnan tilinpäätöstä ohjeistavan yleisohjeen ja voimassa olevan lainsäädännön mukaan toimintakertomuksessa annetaan myös tiedot siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Tiedot on annettava siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kunnan toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi.

Korruptiolla tarkoitetaan vallan ja vaikutusvallan väärinkäytöstä. Laajan määritelmän mukaan korruptio voi olla lainvastaista, moitittavaa ja epäeettistä toimintaa. Korruption erilaisia esiintymismuotoja voivat olla esimerkiksi

- virka-aseman väärinkäyttö, lahjonta sekä lahjusten lupaaminen, pyytäminen ja ottaminen
- petos, kavallus, varastaminen ja yhteisten varojen väärinkäyttö
- uhkailu ja väkivallalla pakottaminen
- luottamuksellisen tiedon väärinkäyttö
- suosinta ja suosikkijärjestelmän ylläpito
- lakien ja määräysten kiertäminen
- tosiasioiden vääristely
- laitton seuranta ja tarkkailu
- velvollisuuksien laiminlyönti ja asioiden viivyttely
- huonon hallinnon suojeleminen ja salailu
- välinpitämätön johtamistyö
- epäreilujen ja epäasiallisten keinojen käyttäminen alaisiin.

Taipalsaaren kunnan päätöksenteossa ja kaikessa hallinnon toiminnassa on noudatettava hallintolaissa säädettyjä hyvän hallinnon perusteita. Niihin kuuluvat mm. hallinnon oikeusperiaatteet, jotka ohjaavat päätösharkintaa ja muuta asioiden käsittelyä. Kaikessa huomioidaan tasapuolinen kohtelu, johdonmukaisuus ja syrjimättömyys. Tarkoitussidonnaisuuden periaatteen mukaan viranomaisella ei saa olla vääriä vaikuttimia eikä harkintavaltaa käyttää väärin. Toiminta on asiallista ja puolueetonta. Lisäksi noudatetaan suhteellisuus- ja luottamuksensuojaperiaatteita.

ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Kunnan tilinpäätös 2024 oli parempi kuin alkuperäinen talousarvio.

Kunnan pitkäaikainen lainakanta jakautuu vaihtuvakorkoisiin ja kiinteäkorkoisiin rahoituksiin. Markkinakorkojen muuttuessa kiinteäkorkoisten rahoitusten kustannukset eivät muutu, mutta vaihtuvakorkoisten rahoitusten kustannus nousee markkinakorkojen noustessa. Vuonna 2024 yleinen korkotaso oli laskeva.

Rahoitusriskienhallinnassa on korkosuojauksilla kiintein koroin onnistuttu poistamaan korkoriskiä. Kunnan lainakannasta n. 60 % on suojattu kiinteäkorkoiseen lainaan. Kunnan oman näkemyksen mukaan sen luottolukitus on säilynyt ennallaan.

ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA

Aiemmin suoritetun riskianalyysin pohjalta Taipalsaaren kunnan merkittävimmiksi riskeiksi nousseet riskit jaoteltuna seuraaviin ryhmiin nykytilanteessa ovat:

Strategiset riskit

- Toimintaympäristön taantuma ja vaikutukset elinkeinorakenteeseen. Tilanteessa ei ole suurta muutosta suhteessa edelliseen vuoteen ja esimerkiksi Taipalsaarella työttömyyslukemat ovat alueen toiseksi alhaisimmat. Kuitenkin sote-uudistuksen jälkeinen kuntien rahoitus ja yleinen taloudellinen tilanne tuovat epävarmuutta tulevaan taloudelliseen kehitykseen. Elinvoiman säilyttäminen yhteistyössä yritysten ja muiden toimijoiden kanssa on tärkeää.
- Kuntastrategia on päivitetty vuonna 2022. Talouden tasapaino on strategian toteuttamisen keskiössä.

Taloudelliset riskit

- Kunnan talouden tasapaino on ensiarvoisen tärkeää kunnan itsenäisyyden säilyttämisen kannalta.
- Valtionosuuksien leikkaukset ja ansiotulojen kehitys. Uhkana tulorahoituksen riittämättömyys ja velkaantuminen.
- Hallitsematon kustannuskehitys sekä puutteellinen menojen hallinta. Talouden seuranta-järjestelmien oikea-aikaisuuteen ja riittävään ennakointiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.
- Korkojen nousu tulevaisuudessa. Kunnan velkamäärä ei saa nousta määrättömästi, jotta mahdollinen koronnousu ei aiheuta hallitsemattomia korkomenoja.
- Erilaiset sopimusriskit edellyttävät sopimushallintaa, sopimusehtojen tarkentamista ja vakuuttamista.

Toiminnalliset riskit

- Tulevaisuuden palvelumallit
- Konserniyhtiöt ja niiden toimintaedellytykset
- Kunnan sisäisiä toiminnallisia riskejä ovat mm. henkilöstöriskit (esim. mahdollinen toimiminen yhden henkilön varassa), prosessien toimivuus, ICT-järjestelmien toimivuus ja tekoälyn riskit
- Työhyvinvointi
- Resurssit

Vahinkoriskit

- Omaisuuden hoito ja ylläpito, korvausinvestoinnit
- Infran rakenteet, ympäristövahingot
- Luonnonilmiöt
- Vakuuttamisella pyritään poistamaan juuri omaisuuteen liittyviä riskejä. Kaikkien vahinkojen seurauksia ei kuitenkaan voi vakuuttamisella poistaa.

SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Valtuusto on päättänyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista 11.6.2014. Voimassa olevan hallintosäännön 2 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, ohjeistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja toimeenpanon. Lisäksi kukin toimielin ja esihenkilöt vastaavat oman toimintansa sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

Kunnanhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeen 10.5.2016 § 101.

Ohjeen mukaan toimielinten tulee käsitellä oman tehtäväalueensa selonteko merkittävimmistä riskeistä ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Toimialat päivittävät alueensa riskienhallinnan arviointitaulukot. Suuri osa riskienhallintaa toteutuu toimintaprosesseihin sisällytettävänä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Toimiva riskienhallinta on osa hyvää johtamista, toiminnan ohjausta ja palveluiden laadukkuuden varmistamista. Johtoryhmä on käsitellyt riskienhallinnan viimeiset päivitysraporttinsa ja toimittanut ne tilintarkastajalle tilikauden ennakkotarkastuksen yhteydessä tilikauden lopulla sekä tilinpäätöksen valmistelun yhteydessä.

Hallintosäännön 90 §:n mukaan kunnanhallitus arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa sekä käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa. Tähän arviointityöhön kunnanhallitus ryhtyy hyvissä ajoin ennen valtuustokauden päättymistä.

Seuraavassa on esitetty lyhyesti sisäisen valvonnan järjestelyjä Taipalsaaren kunnassa.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Toimintakertomusvuoden aikana on pyritty varmistamaan säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisen seuranta ja valvonta useilla eri keinoilla. Valtuustolle on annettu puolivuotisraportti toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Siinä yhteydessä tarkasteltiin tavoitteita ja mahdollisesti niihin liittyvää päätöksenteon ajantasaisuutta.

Viranhaltijapäätösten toimielinkäsittely on osa päätösten lainmukaisuuden valvontaa.

Kunnanhallituksen eri toimielimiin (pl. vaalielimet ja tarkastuslautakunta) nimeämät edustajat omalta osaltaan varmistavat, että toimielinten työskentelyssä noudatetaan kunnanhallituksen antamia määräyksiä.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Talousarvion toteutumisesta, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta tai poikkeamista sekä niiden johdosta tehdyistä toimista ja varojen käytön valvonnasta on kerrottu tässä toimintakertomuksessa. Pääosa asetetuista tavoitteista on toteutunut, poikkeamien syyt on selostettu, mikäli ne ovat kunnan talouden ja toiminnan tai valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden kannalta olennaisia.

Kunnan varojen käytön valvontaa tehdään pistokoeluonteisesti mm. tietojärjestelmiä hyödyntäen. Tilikauden aikana ei ole tullut esille väärinkäytöksiä.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinta perustuu kunnanvaltuuston hyväksymiin riskienhallinnan perusteisiin sekä kunnanhallituksen hyväksymään sisäisen valvonnan ohjeeseen.

Riskienhallinnan osalta systemaattista ja dokumentoitua riskienhallinnan prosessin jalkautamista osaksi työruutiineja tulee jatkaa.

Kunnanhallitus toteaa, että kunnalla ovat voimassa olevat omaisuusriskin ja toiminnan vastuuvakuutukset, mittaturvametsävakuutus, liikennevakuutukset ja työntekijöiden työmatkavakuutus sekä lakisääteiset vakuutukset. Tilikauden aikana tehdään vuosittainen vakuutus-turvataarkastelu vakuutusyhtiön kanssa. Kunnan vakuutukset ja vakuutettu omaisuus on käyty läpi vakuutusmeklaripalvelujen kanssa vuonna 2024.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Tilikauden aikana ei ole todettu hankinnoissa tai omaisuuden luovuttamisessa merkittäviä menetyksiä. Kunnan hankintaohje valmisteltiin 2024 vuoden aikana.

Sopimustoiminta

Tilikauden aikana ei ole todettu sopimuksissa sellaisia negatiivisia seuraamuksia, joita ei sopimusta tehdessä ole osattu ennakoida.

Sopimuksenhallintajärjestelmän käyttöä tulee edelleen kehittää, siten, että kaikki sopimusasiakirjat saadaan myös sähköisesti talletetuksi ja siten kaikkien tietoa tarvitsevien käyttöön esim. poissaolotilanteiden sujuvan hoitamisen takia. Erityisesti hankehallinnan (projektituet) dokumentointiin tulee kiinnittää huomiota edelleen. Uuden asiakirjahallinnan ohjelmiston käyttöönotto on parantanut tiedonhallintamallin avulla myös sopimustoiminnan prosesseja.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäinen tarkastus on osa kunnan normaalia johtamista. Sisäiseen tarkastukseen ei ole palkattu erikseen henkilöstöä eikä ostettu palveluja.

Kunnanhallituksen kokonaisarvio keskeisistä johtopäätöksistä ja kehittämistoimenpiteistä voimassa olevalle taloussuunnittelukaudelle

Kunnanhallituksen kokonaisarvio keskeisistä johtopäätöksistä sekä kehittämistoimenpiteistä voimassa olevalle taloussuunnittelukaudelle tilinpäätökseen 2024, että

- 1) Sisäinen valvonta on järjestetty ohjeistuksen mukaisesti.
- 2) Mahdollisia puutteita ei tilikauden aikana ole havaittu.
- 3) Muita kehittämistoimenpiteitä kunnanhallitus käy tulevaisuudessa kokouksissaan ja iltakouluissaan läpi kuluva toimintavuoden ja tulevien toimintavuosien aikana.

Sisäisen valvonnan järjestäminen on riittävää ja valvonnassa on saavutettu tavoitteet. Tavoitteena jatkossakin on saavuttaa asetetut vaatimukset ja tavoitteet. Esimerkiksi kunnan lakisääteisten tehtävien toteuttaminen käytettävissä olevien henkilö- ja talousresurssien avulla on mahdollista riittävän ajoissa tapahtuvalla päätöksenteolla.

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS**Tilikauden tuloksen muodostuminen
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut**

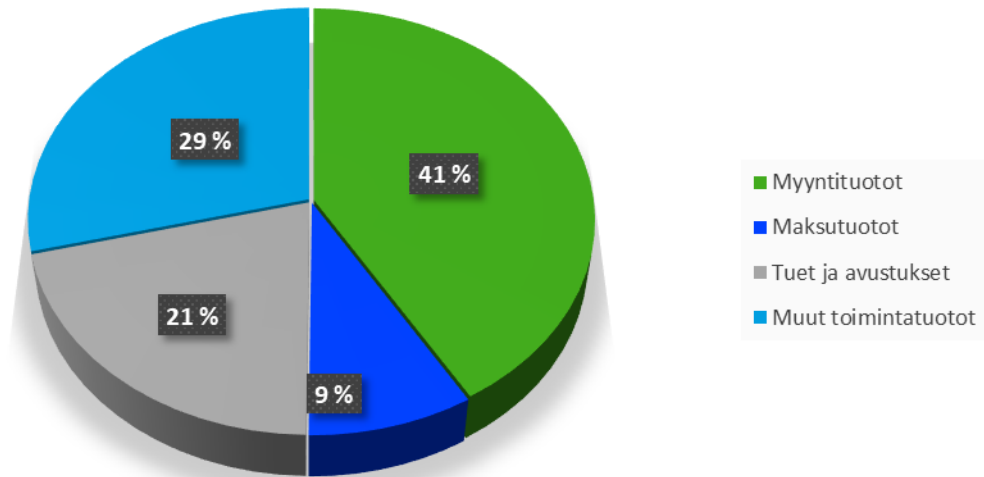
	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	2 917	2 940
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Toimintakulut	-14 912	-14 749
Toimintakate	-11 994	-11 808
Verotulot	11 935	11 864
Valtionosuudet	2 350	2 840
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	9	8
Muut rahoitustuotot	15	9
Korkokulut	-298	-286
Muut rahoituskulut	0	0
Vuosikate	2 017	2 626
Poistot ja arvonalentumiset	-1 463	-1 492
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tilikauden tulos	554	1 134
Tilipäätössiirrot	93	93
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	647	1 227

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	2024	2023
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	19,56	19,94
Vuosikate/Poistot, %	137,87	176,01
Vuosikate, euroa/asukas	438,79	568,33
Asukasmäärä	4 596	4 621

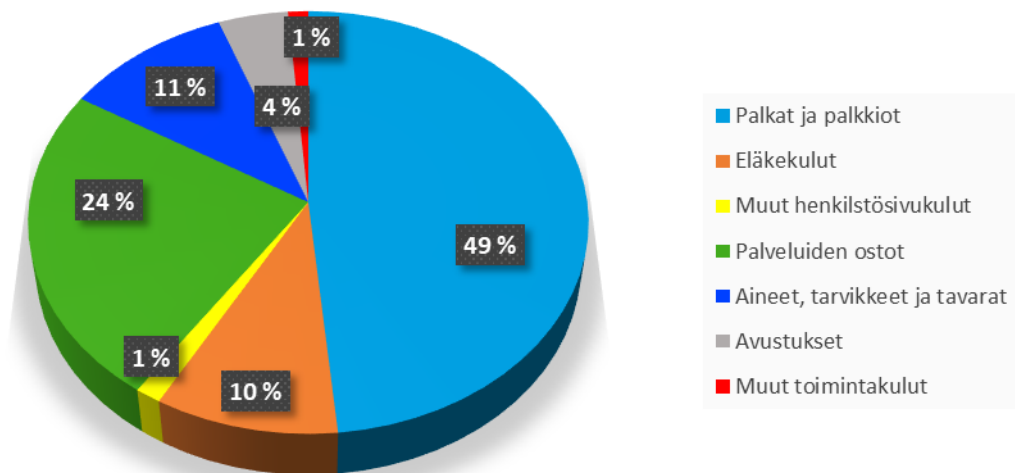
Tilikauden 2024 tulos oli 553.940 euroa ylijäämäinen ja poistoeron jälkeen 646.674 euroa ylijäämäinen. Kunnanvaltuuston hyväksymän talousarvion alijäämäennuste oli 513.987 euroa.

Kunnan toimintakate oli -11.994.464 euroa. Edellisenä vuonna toimintakate oli -11.808.442 euroa.

Toimintatuottojen jakautuminen 2024 (ulkoiset)

Toimintakulujen jakautuminen 2024 (ulkoiset)

Kuvat: Ulkoisten toimintatuottojen ja -kulujen jakautuminen vuonna 2024

Toimintatuotot olivat 2.917.169 euroa (ulkoiset). Edellisenä vuonna toimintatuotot olivat 2.940.128 euroa (ulkoiset). Toimintatuotot nousivat myynti- ja maksutuottojen osalta, mutta laskivat tukien ja avustusten sekä muiden toimintatuottojen osalta (myynti-, maksu-, hanke- jne.).

Toimintakulut olivat 14.911.633 euroa (ulkoiset). Edellisenä vuonna tuloslaskelman käyttö- talouskulut olivat 14.748.571 euroa (ulkoiset).

Toimintakulut olivat 275.175 euroa alle päivitetyn talousarvion. Suurista kulueristä eli henkilöstökuluista ja palvelujen ostosta tuli säästöä.

Verotulot olivat 871.847 euroa suuremmat kuin talousarviossa. Verotulot olivat 70.849 euroa suuremmat kuin 2023.

Tuloveroja kertyi 735.862 euroa enemmän kuin talousarviossa. Osuus yhteisöveron tuotosta oli 128.182 euroa suurempi kuin talousarviossa. Talousarvioon verrattuna kiinteistöverotuotto oli 7.804 euroa korkeampi kuin talousarviossa.

Valtionosuudet olivat 2.350.032 euroa. Vuonna 2023 valtionosuuksien toteuma oli 2.839.898 euroa.

Vuosikatteeksi muodostui 2.016.668 euroa.

Poistojen määrä oli 1.462.728 euroa. Poistot pienenevät edellisestä vuodesta 29.429 euroa. Suunnitelman mukaisten poistojen pienentynyt määrä kertoo siitä, että investoinnit ovat pysyneet alhaisella tasolla.

Toiminnan rahoitus**Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut**

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 017	2 626
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-105	19
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 680	-1 350
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 408	253
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	134	17
Toiminnan ja investointien rahavirta	775	1 564
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 631	-1 734
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1	0
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-321	138
Rahoituksen rahavirta	-453	-1 597
	0	0
Rahavarojen muutos	322	-33
Kassavarat 31.12.	690	368
Kassavarat 1.1.	368	400

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	2024	2023

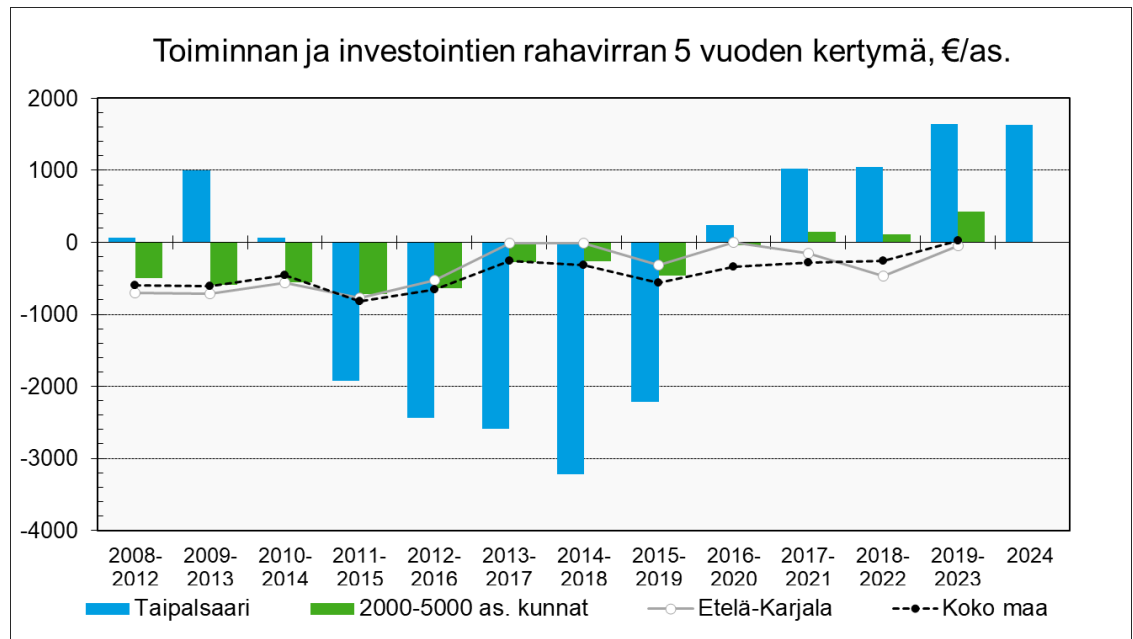
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

5 vuodelta, €	7 485	7 582
Investointien tulorahoitus, %	158,60	239,28
Lainanhoitokate	1,20	1,44
Kassan riittävyys, pv	13	7
Asukasmäärä	4 596	4 621

- Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, € = Toiminnan ja investointien välisumma tilinpäätösvuodelta ja neljältä edelliseltä vuodelta
- Investointien tulorahoitus, % = $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$
- Investointien omahankintameno = Rahoituslaskelman investointimenot, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet
- Lainanhoitokate = $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$
- Kassan riittävyys, pv = $365 \text{ pv} \times \text{Kassavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Tilikauden alussa 1.1.2024 kunnan rahavarat olivat 367.829 euroa. Tilikauden lopussa 31.12.2024 kunnan rahavarat olivat 689.682 euroa.

Vanhoja lainoja maksettiin pois maksuohjelmien mukaisesti ja uutta lainaa nostettiin 1.500.000 euroa.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

Tase (1000 €)

VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA	11 766	11 119
Aineettomat hyödykkeet	274	413	Peruspääoma	7 689	7 689
Aineettomat oikeudet	2	65			
Muut pitkävaikutteiset menot	261	337	Arvonkorotusrahasasto	0	0
Ennakkomaksut	11	11	Muut omat rahastot	0	0
			Ed. tk:en yli/alijäämä	3 431	2 204
Aineelliset hyödykkeet	17 965	18 156	Tilikauden yli/alijäämä	647	1 227
Maa- ja vesialueet	4 735	4 586			
Rakennukset	10 052	10 810	POISTOERO JA VAPAAEHTOSET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 416	1 942	VARAUKSET	199	291
Koneet ja kalusto	109	157	Poistoero	199	291
Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Ennakkomaksut ja kesk.er. hank.	654	662			
			PAKOLLISET VARAUKSET	0	35
Sijoitukset	3 934	3 860	Eläkevaraukset	0	0
Osakkeet ja osuudet	3 320	3 246	Muut pakolliset varaukset	0	35
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0			
Muut lainasaamiset	600	600	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	157	158
Muut saamiset	14	14	Valtion toimeksiannot	0	0
			Lahjoitusrahastojen pääomat	153	153
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Muut toimeksiantojen pääomat	4	5
Valtion toimeksiannot	0	0			
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0	0	VIERAS PÄÄOMA		
Muut toimeksiantojen varat	4	5	Pitkäaikainen	8 554	8 208
			Joukkovelkakirjalainat	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 554	8 208
Vaihto-omaisuus			Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Aineet ja tarvikkeet	0	0	Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Keskeneräiset tuotteet	0	0	Saadut ennakot	0	0
Valmiit tuotteet	0	0	Ostovelat	0	0
Muu vaihto-omaisuus	0	0	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	0	0
Ennakkomaksut	0	0	Siirtovelat	0	0
Saamiset			Lyhytaikainen	3 475	3 716
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	Joukkovelkakirjalainat	0	0
Myyntisaamiset	0	0	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 154	1 632
Lainasaamiset	0	0	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Muut saamiset	0	0	Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Siirtosaamiset	0	0	Saadut ennakot	0	0
			Ostovelat	820	707
Lyhytaikaiset saamiset	1 283	726	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	312	332
Myyntisaamiset	290	432	Siirtovelat	1 189	1 045
Lainasaamiset	0	1			
Muut saamiset	136	140	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	24 150	23 528
Siirtosaamiset	858	152			
			TASEEN TUNNUSLUVUT:	2024	2023
Rahoitusarvopaperit			Omavaraisuusaste, %	49,5	48,5
Osakkeet ja osuudet	0	0	Suhteellinen velkaantuneisuus %	69,9	67,6
Sijoitukset rahamarkk.instrum.	0	0	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	4 077	3 431
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	887	742
Muut arvopaperit	0	0	Lainakanta 31.12., 1000 €	9 708	9 840
			Lainat €/asukas	2 112	2 129
Rahat ja pankkisaamiset	690	368	Lainat ja vastuut, 31.12., 1000 €	9 861	9 959
VASTAAVAA YHTEENSÄ	24 150	23 528	Lainat ja vastuut, €/asukas	2 145	2 155
			Lainasaamiset 31.12. 1000 €	614	614
			Asukasmäärä	4 596	4 621

Omavaraisuusaste, % = 100*(oma pääoma+poistoero ja vap.eht. varaukset) / (koko pääoma – saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = 100*(vieras pääoma – saadut ennakot) /käyttötulot

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %=100*(Vieras pääoma – Saadut ennakot + Vuokravastuut) /Käyttötulot.

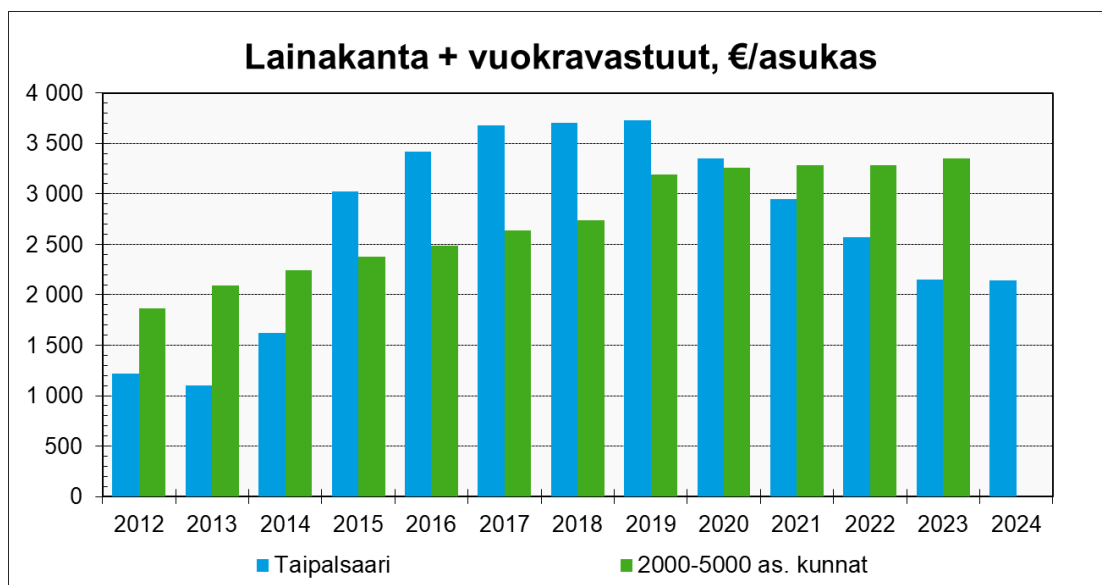
Kertynyt yli-/alijäämä = Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä

Käyttötulot = tilikauden toimintatuotot+ verotulot + käyttötuloisuuden valtionosuudet

Lainakanta 31.12.=vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainasaamiset 31.12.= pysyvien vastaavien sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset + muut lainasaamiset

Taipalsaaren kunnan taseen loppusumma oli 24.149.999 euroa (edellinen vuosi 23.527.544 euroa).

Kuva: Lainakanta + vuokravastuut asukasta kohti Taipalsaarella ja 2000–5000 asukkaan kunnissa vuosina 2012–2023 sekä Taipalsaaren vastaava tunnusluku myös vuodelta 2024. Vuokravastuut ovat euro-määrissä mukana vuodesta 2019.

Kunnan omavaraisuusaste 49,5 % on hyvä. Edellisenä vuonna kunnan omavaraisuusaste oli hieman heikompi (edv. 48,5 %). Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

KOKONAISTULOT JA -MENOT

Tuloslaskelman toimintatuotot olivat 22.959 euroa pienemmät kuin vuonna 2023. Tuloslaskelman toimintakulut olivat 163.062 euroa suuremmat kuin vuonna 2023.

Laskelmassa lainan lisäykset luetaan tuottoihin ja lainanmaksut vastaavasti menoihin.

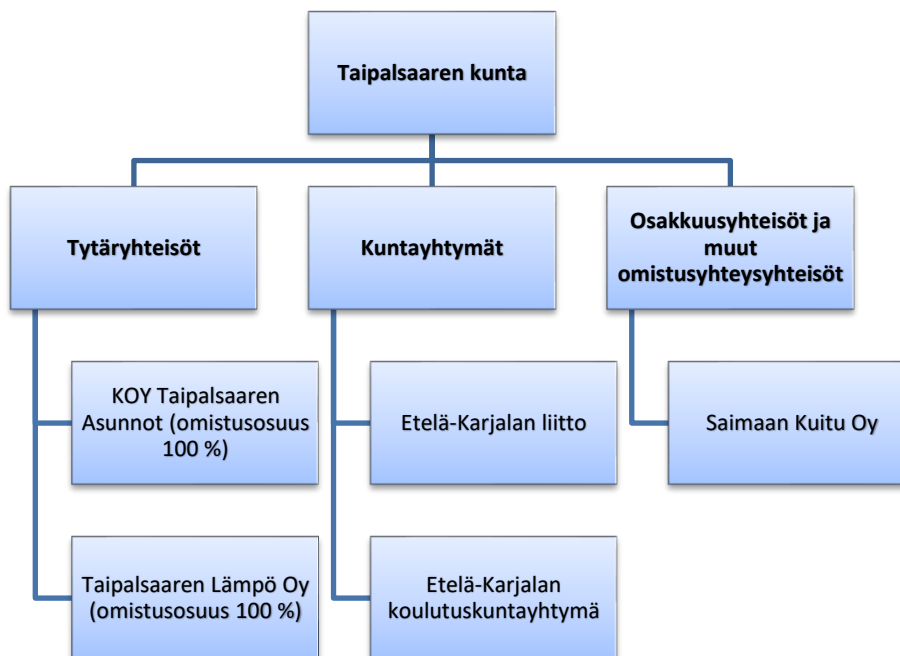
Suurin osa tuloista saadaan verotuloista 59,1 % (edellinen vuosi 66,2 %). Menoista suurin osa kohdistui toimintakuluihin 76,3 % (edv. 81,6 %).

TULOT			MENOT		
	1 000 €	%		1 000 €	%
<i>Varsinainen toiminta</i>			<i>Varsinainen toiminta</i>		
Toimintatuotot	2 917	14,45 %	Toimintakulut	-14 912	76,27 %
Verotulot	11 935	59,10 %	- valmistus omaan käyttöön	0	0,00 %
Valtionosuudet	2 350	11,64 %	Korkokulut	-298	1,52 %
Korkotuotot	9	0,05 %	Muut rahoituskulut	0	0,00 %
Muut rahoitustuotot	15	0,07 %	Satunnaiset kulut	0	0,00 %
Satunnaiset tuotot	0	0,00 %	Tulorahoituksen korjauserät:		
Tulorahoituksen korjauserät:			+/- pakollisten varausten muutos	-35	0,18 %
- pakollisen varauksen muutos	0	0,00 %	- pysyvien vast. hyöd. luovutustappio	6	-0,03 %
-Pysyvien vastaav. myyntivoitot	-75	-0,37 %	Investoinnit		
Investoinnit			Pysyvien vastaavien investoinnit	-2 680	13,71 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 408	6,97 %			
Pysyvien vast. hyödykkeiden luov.tulo	134	0,67 %			
<i>Rahoitustoiminta</i>			<i>Rahoitustoiminta</i>		
Antolainasaamisten vähennykset	0	0,00 %	Antolainasaamisten lisäykset	0	0,00 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500	7,43 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 631	8,34 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,00 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-1	0,01 %
Oman pääoman lisäykset	0	0,00 %	Oman pääoman vähennykset	0	0,00 %
Kokonaistulot yhteensä	20 194	100,00 %	Kokonaismenot yhteensä	-19 551	100,00 %

Maksuvalmiutta kuvaavan kassan laskennallinen arvioitu riittävyys tilinpäätöshetkellä on vajaa kaksi viikkoa (13 päivää, edellisenä vuonna tunnusluku oli 7 päivää). Kunnan maksuvalmius on rahoitusjärjestelmän avulla järjestetty riskienhallinnan mukaisella tavalla.

KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhtiöistä

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltävät yhteisöt ovat Kiinteistöosakeyhtiö KOY Taipalsaaren Asunnot ja Taipalsaaren Lämpö Oy sekä konserniin kuuluvat kuntayhtymät. Osakkuusyhteisöistä on yhdistelty Saimaan Kuitu Oy.

Kuntayhtymistä Taipalsaaren osuudet ovat Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymästä 1,58 % ja Etelä-Karjalan liitosta 3,24 %.

Kunnan muita osakkuusyhteisöjä (omistus 20–50 %) ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen, koska yhdisteleminen on tarpeetonta oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tällaisia osakkuusyhteisöjä ovat Asunto-osakeyhtiö As Oy Saimaanharjun Kuhatie sekä Kiinteistö Oy Taipalsaaren Liikekeskus.

Konsernin toiminnan ohjaus

Konserniohje on hyväksytty kunnanvaltuustossa 11.11.2020. Konserniohjeessa luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Valtuuston hyväksymää konserniohjetta noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä tai säännöistä muuta johdu.

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa pakottavaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on syytä ilmoittaa ristiriidasta välittömästi konsernijohtolle.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

Konserniohjeessa on määritelty kunnanvaltuuston ja konsernijohtoon tehtävät. Konsernijohtoon tarkoitetaan kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa.

Kunnanvaltuusto

- hyväksyy strategiat, joita sovelletaan soveltuvin osin myös konsernin tytäryhteisöjen toimintaan ja sen kehittämiseen,
- päättää kuntakonsernille ja sen tytäryhteisöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista kunnan talousarvion käsittelyn yhteydessä,
- arvioi toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen vuosittain tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä ja
- hyväksyy konserniohjeet.

Kunnanhallitus

- valitsee kunnan edustajat tytär- ja osakkuus- sekä yhteisyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin sekä nimeää kunnan edustajat näiden yhteisöjen hallituksiin,
- käyttää omistajapuhevaltaa tytäryhteisöissä, kuntayhtymissä, säätiöissä ja kunnan osakkuus- sekä yhteisyhteisöissä sekä antaa ohjeet kuntaa näiden hallintoelimissä edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin,
- vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä ja saa käyttöönsä yhteisön toiminnan ja tulosten arviointiraportit vuosittain sekä
- raportoi valtuustolle vuosittain yhtiöille asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Kunnanhallituksen konserniohjaukseen liittyvistä tehtävistä ja toimivallasta on määrätty hallintosäännön 23 §:ssä.

Kunnanjohtaja

- toimii konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

Olennot konsernia koskevat tapahtumat

Seuraavassa on kuvattu olennaisimmat konsernia koskevat tapahtumat tilikaudelta:

Kiinteistö Oy Taipalsaaren Asunnot

Taipalsaaren kunta omistaa KOY Taipalsaaren asunnot koko osakekannan. Tilikausi oli yhtiön 27. toimintavuosi.

Vuokrien ja käyttökorvausten taso on alueellista keskitasoa. Vuokratulojen kasvua ei voi merkittävästi lisätä vaan kulurakennetta pitää pyrkiä pienentämään. Asuntojen käyttöaste on parantunut tilivuoden aikana.

Kuhatie 8 vuokrakiinteistö, jossa on 10 asuntoa sekä 3 eri taloyhtiössä olevaa osakehuoneistoa siirrettiin apportina luovutussopimuksella yhtiön omistukseen ja hallinnointiin 1.1.2024 alkaen. Yhtiö kirjasi osakkeiden merkintähinnan kokonaisuudessaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Merkintähinnan määräytymisperusteena on laskennallisesti käytetty yhtiön osakepääoman määrää jaettuna osakemäärällä ennen osakeantia. ARA-vuokrarahoitteiden sitovuuksien vuoksi Kuhatie 8 kiinteistön luovutushintana oli kirjanpitoarvo. Kaikkien siirrettävien yhteisarvo oli 134 325,00 €. Kunnan omistajajärjestelyillä oli vaikutus liikevaihtoon ja paransi yhtiön omaa pääomaa.

Palvelutalon vuokrien määräytymistä säätelevät ARA-määräykset. Palvelutalo on vuokrattu kokonaisuudessa Ekhva:n käyttöön ja Palvelutalossa oleva valmistuskeittiö Saimaan Tukipalvelut Oy:n käyttöön. Ekhva valitsee vuokralaiset Palvelutaloon. Vuokrauksesta ja reskontrasta sekä muusta kiinteistön hoidosta vastaa yhtiö.

Yrityksen maksuvalmius oli tilikauden lopussa hyvä. Maksuvalmiutta on pystytty parantamaan tilivuoden aikana mm. tehostamalla perintää ja rajoittamalla hankintoja.

	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Liikevaihto	969 923	951 027	964 458	1 046 721
Liiketoiminnan kulut (sis. poistot)	-787 173	-847 289	-766 586	-842 570
Liikevoitto (-tappio)	182 750	130 331	197 950	204 151
Rahoitustuotot ja kulut	-52 864	-56 492	-184 583	-200 968
Tilikauden tulos (voitto)	129 885	47 245	3 499	22

Lainojen määräytymistä ja takaisinmaksua säätelee ARA- ja lainojen valtion täytetäkausmääräykset. Korkean velkaantuneisuuden johdosta yrityksen rahoituksellinen liikkumavara on niukka ja lisärahoituksen saanti vaikeaa. Kiinteistöyhtiön varsinaisen toiminnan tulorahoitus oli tilikaudella suunnitelman mukainen. Vieraan pääoman takaisinmaksuaika on heikko, yli 15 vuotta, mutta se on ARA-määräysten mukainen. Heikko velanhoitokyky yhdessä korkean velkaantuneisuuden kanssa saattaa olla vaarallinen yhdistelmä, mikäli tulorahoitus heikkenisi.

Yhtiölle on laadittu kohdekohtaiset korjaus- ja kunnossapitosuunnitelmat vuosille 2021–2030. Suunnitelmien toteutusta arvioidaan vuosittain muiden korjaustöiden suunnitelmien toteutusten kanssa.

Yhtiö on vastannut kunnan asuntopoliittisten tavoitteiden toteuttamisesta ja tarjonnut kun-
talaisille ja muuttajille sopivia ja viihtyisiä vuokra-asuntoja.

Toiminnan merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä on rahoituskulujen ja lainakorkojen muutokset, asukkaiden vuokranmaksukyky, kiinteistöjen ylläpidon kustannukset ja on-
nettomuudet mm. tulipalot.

Kunnanvaltuuston asettamana tavoitteena oli, että yhtiön on selviydyttävä oman liikevaihtonsa turvin ilman kunnan taloudellista tukea.

Kiinteistö Oy Taipalsaaren asunnot saavutti kunnanvaltuuston asettaman tavoitteen.

Taipalsaaren Lämpö Oy

Taipalsaaren kunta omistaa Taipalsaaren Lämpö Oy:n koko osakekannan.

Vuosi 2024 oli yhtiön 10. toimintavuosi. Yhtiö toimialana on kaukolämmön tuottaminen ja jakelu. Toiminta-alueena on Taipalsaaren kolme erillistä verkostotaajamaa: Kirkonkylä, Saimaanharju- Konstun alue ja Kuivaketvele.

Saimaanharju - Konstun alueella Taipalsaaren Lämpö Oy ostaa energiaa Adven Oy:lta.

Yhtiön kokonaisliikevaihto oli 1 041 083,83 €, kasvua edellisvuoteen nähden oli 2,75 %. Tilikauden tulos oli -22 895,89 €. Tulokseen vaikutti Kuivaketveleen hakelaitoksen automaatiojärjestelmän hajoamisesta johtunut varapolttoaineen käyttö sekä uuden automaatiojärjestelmän hankinta.

Kertomusvuonna kaukolämmön myynti oli 8862 MWh, joka oli 2,19 % vähemmän edellisvuoteen verrattuna (9060 MWh).

ADVEN Oy:lta ostetun energian osuus oli 7 086,5 MWh, joka on 0,55 % suurempi edellisvuoteen verrattuna.

Lämpöä tuotettiin omissa lämpölaitoksissa pääosin metsähakkeella. Vara- ja lisälämpönä käytetyn öljyn ja maakaasun osuus oli n. 3 %.

Yhtiön taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat tunnusluvut

	2020	2021	2022	2023	2024
Liikevaihto €	1 018 777	1 067 985	1 011 658	1 013 183	1 041 083
Myyty MWh	8 714	9 584	9 110	9 060	8 862
Myytävän energian hinta €/MWh	92,70	85,00	86,70	87,20	93,30
Keskilämpötila °C	6,8	4,8	5,4	2,9	6,1
Tilikauden voitto / -tappio €	-39 272	-8 749	54 055	38 213	-22 895
Omavaraisuusaste %	11,5	10,8	15,2	18,3	14,8
Velan määrä	1 080 444	1 091 571	994 781	895 909	794 950

Ohjeistuksen mukaan pysyvän maksukyvyttömyyden uhka on välitön, kun yrityksen liike-tulos on negatiivinen ja omavaraisuusaste alle 10 %. Vuonna 2019 on omistaja lisännyt omaa vapaata pääomaa konvertoimalla keskinäisen lainan omaan vapaaseen pääomaan.

Lämpölaitoksille tehtiin suunniteltuja huolto-, ja korjaus- ja muutostöitä tilikauden aikana.

Taipalsaaren Lämpö Oy:n riskienhallinta tähtää yhtiön suunnitellun tuloskehityksen turvaamiseen, toiminnan jatkuvuuden takaamiseen muuttuvissa tilanteissa sekä yhtiön maksuvalmiuden ylläpitämiseen.

Riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa ja hallita liiketoimintaan liittyviä riskejä. Riskienhallinta on jatkuvaa ja systemaattista toimintaa, jonka tavoitteena on estää henkilövahingot, turvata yhtiön omaisuus sekä taata vakaa ja kannattava taloudellinen toiminta.

Toiminnan merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat verkostorakenteesta johtuvien hävikkien kasvaminen, rahoituskulujen ja lainakorkojen muutokset, asiakkaiden maksukyky ja pysyvyys asiakkaina, kiinteistöjen ja verkostojen ylläpidon kustannukset ja onnettomuudet mm. tulipalot.

Kaukolämmön riskienhallinnan erityispiirteitä ovat pitkät hankintasopimukset sekä tuotantolaitosten ja jakeluverkoston infrastruktuurit, jotka vikaantuessaan voivat aiheuttaa suunnittelemtoman kuluerän. Toiminnassa käsitellään pitkäaikaisten hankintasopimusten ja suurten pääomien lisäksi räjähdys- ja paloherkkiä polttoaineita, raskaita laitteistoja, koneita ja laitteita sekä öljyä varastoissa. Suurimmat riskit liittyvätkin teknisiin toimintaedellytyksiin eli kaukolämmön hankintaan sekä tuotannon ja jakelun laitteisiin.

Tavarantoimittajien kanssa tehdään vuosisopimuksia, joiden puitteissa hintoja ja toimitusmääriä tarkistetaan vuoden aikana. Sopimusten avulla turvataan raaka-aineen saanti ja pyritään tasaamaan hintojen vaihteluista aiheutuvia riskejä. Öljyä ja maakaasua käytetään toimitusvarmuus- ja varapolttoaineina.

Ei muuttuneita ympäristöriskejä vuonna 2024. Ympäristöriskejä arvioidaan vuosittain riskienhallintasuunnitelman mukaisesti. Viranomaismääräysten tiukentuminen voi johtaa investointitarpeisiin.

Taipalsaaren Lämpö Oy:n asiakaskunta koostuu useista erilaisista asiakasryhmistä kuten kunnan omistamista kohteista, liikekiinteistöistä, asunto-osakeyhtiöistä sekä yksittäisistä pienkuluttajista. Nykyistä suurempi asiakaspoistuma voi aiheuttaa riskiä keskeisillä verkostoalueilla.

Taipalsaaren Lämpö Oy saavutti kunnanvaltuuston asettaman tavoitteen.

Saimaan Kuitu Oy

Yhtiön omistavat Taipalsaaren, Savitaipaleen ja Lemin kunnat. Yhtiön osakepääoma koostuu 2.501 kappaleesta osakkeita, joilla Savitaipaleen äänioikeus on 41,4 %, Taipalsaarella 38,6 % ja Lemillä 20,0 %.

Yhtiön yhdeksäs tilikausi oli 1.1.2024 – 31.12.2024.

Saimaan Kuitu Oy:n liikevaihto oli 646.297,38 euroa (549.475,32 euroa vuonna 2023). Yhtiön tappio oli 13.482,10 euroa (tappio vuonna 2023 oli 124 642,57) Yhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 1.992.224,48 euroa, josta tilikauden tappio on -13.482,10 euroa.

Valokuituliittymiä oli vuoden lopussa käytössä kaikkiaan 2617 (ed.vuosi 2408) liittymää sisältäen Paimensaaren valokuituverkon käytössä olevat liittymät (52 liittymää).

Yhtiön taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat tunnusluvut:

	2024	2023
• Liikevaihto tEUR	646,3	549,4
• Liikevoitto tEUR	-20,3	-87
• Liikevoitto/tappio %	3,1	-18,1
• OPO:n tuotto %	-0,6	-5,7
• Omavaraisuusaste %	23,0	22,9

Yhtiön investoinnit tilikaudella olivat 1.504.016,56 euroa. Investoinnit jakautuivat hankkeiden valokuituverkkojen rakentamiseen seuraavasti:

Savitaipale	12.347,88 euroa
Taipalsaari	5.784,38 euroa
Lemi	7.729,16 euroa
Suomenniemi	1.842,03 euroa
Suomenniemi 2	3.573,81 euroa
Lpr/Skinnarila	2.145,31 euroa
Luukuitu 1	14.817,97 euroa
Raippo1	470.428,03 euroa
Luukuitu 3	741.997,94 euroa
Suomenniemi 3	240.802,49 euroa
Suomenniemi 4	2.547,86 euroa

Yhtiön korolliset velat 31.12.2024 olivat 816.081,36 euroa, josta pitkäaikainen velka Savitaipaleen kunnalle 142.126,77 euroa. Taipalsaaren kunnan takaamaan velkaa yhtiöllä 277.862,26 euroa, Savitaipaleen kunnan takaamaa velkaa 131.092,33 euroa ja Lemi kunnan takaama velka 265.000,00 euroa.

Palautus- ja siirtokelpoisten liittymämaksujen yhteissumma tilinpäätöshetkellä oli 5.848.971,66 euroa.

Yhtiön tilinpäätös sisältää selonteon yhtiön merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä niihin varautumisesta.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Seuraavassa on käsitelty kunnan toiminnan ja talouden kannalta olennaisimpien konserniyhteisöjen toiminnan kehittymistä.

Kiinteistö Oy Taipalsaaren Asunnot – tuleva kehitys

Kiinteistö Oy Taipalsaaren Asunnot ei tavoittele voittoa, eikä sille ole omistajan taholta annettu mahdollisen voiton tulouttamisvelvoitetta.

Vuoden 2025 tuloksen odotetaan olevan positiivinen.

Taipalsaaren Lämpö Oy – tuleva kehitys

Yhtiön toimialana on kaukolämmön tuottaminen ja jakelu. Toiminta-alueena on Taipalsaaren kolme erillistä verkostotaajamaa: Kirkonkylä, Saimaanharju-Konstun alue ja Kuivaketvele.

Vuoden 2025 tuloksen odotetaan olevan positiivinen.

Saimaan Kuitu Oy – tuleva kehitys

Liikevaihdon arvioidaan kasvavan vuoden 2025 aikana. Hinnan nostaminen määräaikaisten sopimus kausien jälkeen nostaa liikevaihtoa. Raippo 1, Suomenniemi 3 ja Suomenniemi 4 lisäliittymät lisäävät myös liikevaihtoa. Onnistunut ”Vuokrakuitu-liittymä” myynti lisää myös liikevaihtoa. Taloutta rasittaa uusien hankealueiden tarpeeseen palkatut työntekijät ja hankkeiden tukikelvottomat kustannukset. Pidemmällä aikavälillä tämä tekee Saimaan Kuidun taloustilanteen, suuremman liittymämäärän takia, paremmaksi vuositasolla.

Saimaan Kuitu Oy:n liikevaihto muodostuu verkkomaksuista, jotka saadaan loppuasiakkaan liittymämaksusta ja lisämyynnistä liittymäasiakkaille. Verkkomaksut laskutetaan BLC Telecom Oy:ltä, joka toimii Saimaan Kuitu Oy:n yhteistyö teleoperaattorina. BLC laskuttaa loppuasiakkaalta internet palveluiden kuukausimaksun ja rahoitusmaksun. Rahoitusmaksun BLC tilittää Saimaan Kuitu Oy:lle. Lisäksi tuloja kertyy muista kuituvuokrista ja laitetilojen laitepaikkamaksuista. Näillä tuloilla katetaan menot. Uudet hankealueet nostavat Saimaan Kuitu Oy:n taseen arvoa, nämä nostavat poistojen osuutta. Saimaan Kuidun tavoitteena on päästä rakentamisesta huolimatta voitolliseksi yhtiöksi vuonna 2025.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnan konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että konsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, asetetut tavoitteet saavutetaan, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kunnanhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeen 10.5.2016. Ohjeen mukaan toimielinten ja konserniin kuuluvien yritysten tulee käsitellä oman tehtäväalueensa selonteko merkittävimmistä riskeistä ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Toimielimet ja konsernin yritykset tekevät riskianalyytit ja käsittelevät tulokset kokouksissaan ja raportoivat kunnalle puolivuotiskertomuksessa sekä toimintakertomuksessa.

Toimivallan ja -vastuunjako konserniohjauksessa

Kunnan konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Toimintaa ohjaava säädöspohja strategian ja talousarvion ohella perustuu hallintosääntöön, konserniohjeeseen sekä sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeeseen. Ohjeistus on riittävää.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Kunnanhallitus on valinnut kunnan edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin sekä nimennyt kunnan edustajat yhteisöjen hallituksiin. Kunnanhallitus antaa tarvittaessa toimintaohjeita yhtiökokousedustajille / hallituksen jäsenille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin. Kunnanhallituksen edustajilla yhtiön hallituksessa on raportointivelvoite kunnanhallitukselle kunkin yhtiön talouden kehittymisestä ja tavoitteiden saavuttamisesta. Yhteisöjen ja yhtiöiden toiminnasta on raportoitu kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle säännöllisesti. Lisäksi tavoitteena on järjestää tilikauden aikana erillisiä yhtiöiden toiminnan ja talouden esittelyyn liittyviä tilaisuuksia kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle.

Kunnanjohtaja on esittänyt kunnanhallituksen toimintaohjeet joko suoraan yhteisöjen kokouksissa sekä toimitusjohtajille tai osallistumalla hallitusten kokouksiin ja vähintään kaksi kertaa vuodessa kokoontuvassa yhtiöiden yhtiökokouksessa.

Konsernitavoitteiden asettaminen ja arviointi

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt vuositavoitteet yhtiölle ja seuraa niitä puolivuotisraportin ja tilinpäätöksen yhteydessä. Tämän lisäksi yhtiön edustajat esittelevät erikseen pyydettyä toimintaa kunnanhallituksessa ja valtuustossa. Esittelyjen yhteydessä valtuutetuilla on mahdollisuus esittää kysymyksiä sekä saada tietoja toiminnasta ja taloudesta. Samalla seurataan tytäryhtiöiden tuloksellisuutta ja taloudellisen aseman kehittymistä. Näistä järjestetään myös erillisiä kunnanhallituksen kokouksiin liittyviä infotilaisuuksia, joissa annetaan kunnanhallituksen suoraa ohjeistusta toiminnan ja talouden kehittämiseksi.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Tytäryhteisöjen tulee valmiussuunnitelmin sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös erityistilanteissa ja poikkeusoloissa. Tytäryhtiöiden merkittävimmät riskit on kuvattu yhtiöiden olennaisten tapahtumien ja tavoitteiden toteutumisen selonteon yhteydessä. Yritykset ovat hyväksyneet kunnan riskienhallinnan ohjeet ja arvioivat säännöllisesti toimintaansa liittyviä riskejä; raportointi puolivuotisraportissa sekä toimintakertomuksessa.

Käytännössä konsernivalvonta on yhteisöjen kanssa tehtävää yhteistyötä, tietojen vaihtoa ja raportoinnin seuraamista. Yhteisöjen ja yhtiöiden asioita käsitellään säännöllisesti kunnanhallituksessa ja annetaan kunnan kanta kulloinkin käsiteltävään asiaan.

Keskitetyt konsernitoiminnot

Konsernin sisällä tehdään yhteistyötä erityisesti teknisen toimen ja lämpöyhtiön välillä. Lisäksi kunnan työllistämisyksikkö on enenevässä määrin pystynyt tuottamaan palveluita kunnan konserniyhteisöille. Kunnan yhtiöt käyttävät myös kunnan yhteisiä resursseja eri muodoissaan, korvauserusteista on sovittu tapauskohtaisesti.

Tiedon kulku ja toimivuus

Konsernin toimijoiden välinen tiedonkulku on hyvää ja kohtuullista. Haasteita on lähinnä aiheuttanut tiedon kulku riittävän ajoissa, jotta asioita voidaan valmistella päätettäväksi sovittuina aikoina.

Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut**Konsernituloslaskelma (1000 €)**

	2024	2023
Toimintatuotot	4 511	4 429
Toimintakulut	-16 542	-16 113
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	-5	-48
Toimintakate	-12 036	-11 732
Verotulot	11 935	11 864
Valtionosuudet	2 886	3 345
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	4	1
Muut rahoitustuotot	21	10
Korkokulut	-530	-505
Muut rahoituskulut	-1	0
Vuosikate	2 279	2 982
Poistot ja arvonalentumiset		
Poistot	-1 793	-1 836
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	485	1 146
Tilinpäätössiirrot	1	-1
Tilikauden verot	0	0
Laskennalliset verot	0	0
Tilikauden ylijäämä	486	1 145

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	27,3	27,5
Vuosikate/Poistot, %	127,1	162,5
Vuosikate, euroa/asukas	496	645
Asukasmäärä	4 596	4 621

**Konsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut
(1000 €)**

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 279	2 982
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden verot	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-17	63
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 262	3 045
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 709	-1 441
Rahoitusosuudet investointi menoihin	1 409	253
Pysyvien vastaavien luovutustulo	0	20
Investointien rahavirta yhteensä	-1 301	-1 168
Toiminnan ja investointien rahavirta	961	1 877
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	0	0
Antolainojen vähennykset	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500	32
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 900	-1 998
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1	0
Oman pääoman muutokset	0	1
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen po. ja varojen muutokset	1	2
Vaihtomaisuuden muutos	6	3
Saamisten muutos	-515	434
Korottomien velkojen muutos	294	-367
Rahoituksen rahavirta	-615	-1 894
Rahavarojen muutos	346	-16
Rahavarat 31.12	1 224	878
Rahavarat 1.1.	878	895
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	9 481	9 870
Investointien tulorahoitus, %	175,2	251,0
Laskennallinen lainanhoitokate	1,16	1,42
Kassan riittävyys, pv	21	16
Asukasmäärä	4 596	4 621

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, € = Toiminnan ja investointien välisumma tilin-
päätösvuodelta ja neljältä edelliseltä vuodelta

Investointien tulorahoitus, % = $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Investointien omahankintameno = Rahoituslaskelman investointimenot, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan
merkityt rahoitusosuudet

Lainanhoitokate = $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{laskennalliset lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys, pv = $365 \text{ pv} \times \text{Kassavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Konsernitase ja tunnusluvut (1000 €)

VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	7 689	7 689
Aineettomat oikeudet	197	299	Arvonkorotusrahasto	20	21
Muut pitkävaikutteiset menot	261	337	Muut omat rahastot	4	5
Ennakkomaksut	11	11	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	2 008	882
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	469	647	Tilikauden yli-/alijäämä	486	1 145
Aineelliset hyödykkeet			Oma pääoma yhteensä	10 208	9 742
Maa- ja vesialueet	5 079	4 930	POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUK.		
Rakennukset	15 190	16 095	Poistoero	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 291	1 816	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Koneet ja kalusto	329	405	PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut aineelliset hyödykkeet	4	5	Eläkevaraukset	0	0
Ennakkomaksut ja keskener. hank.	658	669	Muut pakolliset varaukset	13	35
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	23 551	23 920			
Sijoitukset			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	0	0	Valtion toimeksiannot	213	78
Osakkuusyhtiöosuudet	827	833	Lahjoitusrahastojen pääomat	153	153
Muut osakkeet ja osuudet	486	451	Muut toimeksiantojen pääomat	472	460
Muut lainasaamiset	342	342	Toimeksiantojen pääomat yhteensä	837	691
Muut saamiset	14	14			
Sijoitukset yhteensä	1 669	1 640	VIERAS PÄÄOMA		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Pitkäaikainen	0	0
Valtion toimeksiannot	685	539	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 761	13 685
Muut toimeksiantojen varat	4	5	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Toimeksiantojen varat yhteensä	689	544	Lainat konsernin sisältä	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Saadut ennakot	0	0
Vaihto-omaisuus			Liittymismaksut ja muut velat	0	0
Aineet ja tarvikkeet	1	1	Siirtovelat	0	0
Keskeneräiset tuotteet	13	19	Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	13 856	13 803
Ennakomaksut	0	0	Lyhytaikainen	0	0
Vaihto-omaisuus yhteensä	14	20	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 056	1 637
SAAMISET			Lainat julkisyhteisöiltä (ly)	366	262
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	Saadut ennakot (ly)	22	26
Lyhytaikaiset saamiset	1 438	923	Ostovelat (ly)	1 054	847
Saamiset yhteensä	1 438	923	Liittymismaksut ja muut velat (ly)	366	387
			Siirtovelat (ly)	1 263	1 127
			Laskennalliset verovelat(ly)	16	16
			Lyhyt aikainen vieras pääoma yhteensä	4 141	4 302
Rahoitusarvopaperit	12	61	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	29 054	28 572
Rahat ja pankkisaamiset	1 212	817			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	29 054	28 572	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
			Omaraisuusaste, %	35,2	34,1
			Suhteellinen velkaantuneisuus %	93,0	92,1
			Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	2 495	2 027
			Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	543	439
			Konsernin lainat €/asukas	3 303	3 372
			Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	15 183	15 584
			Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1000 €	15 729	16 054
			Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	3 422	3 474
			Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000€	342	342
			Asukasmäärä	4596	4621

Omaraisuusaste, % = $100 \times (\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{konsernireservi}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

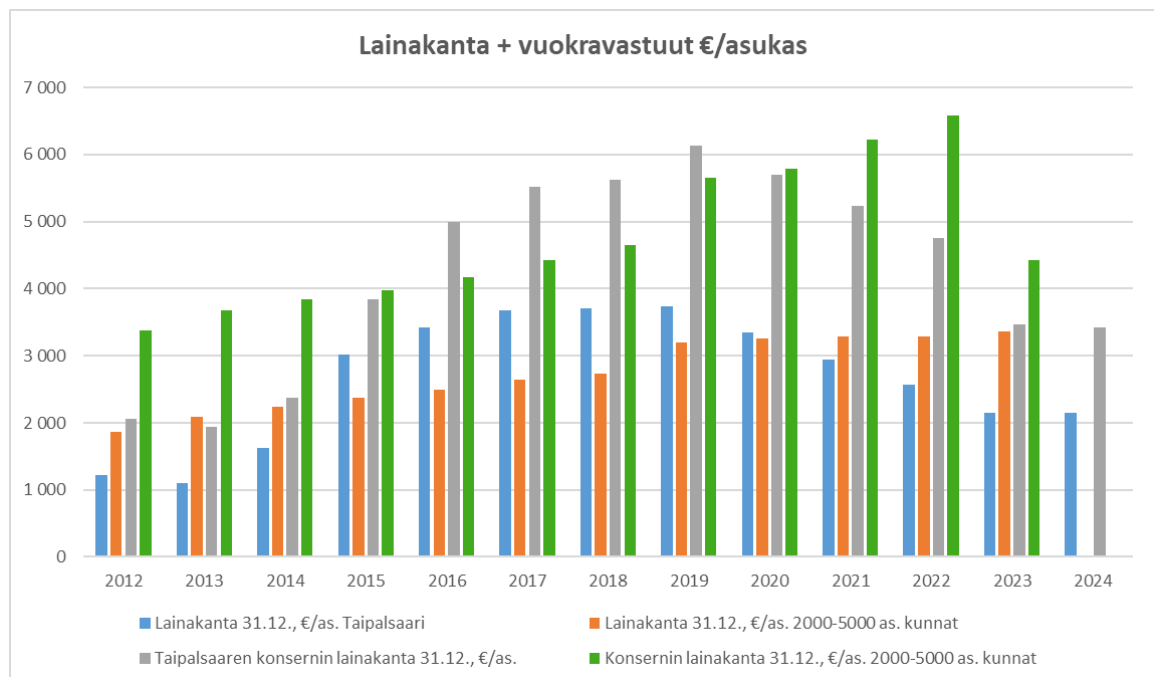
Kertynyt yli-/alijäämä = Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä

Lainakanta 31.12. = vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainat ja vuokravastuut = Vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat) + Vuokravastuut

Lainasaamiset 31.12. = pysyvien vastaavien sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset + muut lainasaamiset

Konsernin omaraisuusaste on 35,2 % (ed. v. 34,1 %), mikä on luokitukseltaan tyydyttävä.

Kuva: Lainakanta + vuokravastuut €/asukas Taipalsaari, Taipalsaaren konserni ja vastaavat luvut 2000–5000 asukkaan kunnista keskimäärin. Vuokravastuut ovat euromäärissä mukana vuodesta 2019.

Taipalsaaren kunnan lainakanta + vuokravastuut 2024 (< 2145 €/as) on alle käytettävissä olevien vertailukuntien vuoden 2023 keskiarvon (3356 €/as).

TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle tilikauden 2024 tuloksen, 553.940 euroa ylijäämäinen, käsittelystä seuraavaa:

- tuloutetaan poistoeron vähennystä suunnitelman mukaisesti 92.734,32 euroa,
- siirretään edellä olevista laskettu tilikauden ylijäämä 646.675 euroa taseen edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Tilikauden lopun 31.12.2020 ylijäämän jälkeen vanhat alijäämät tulivat katetuiksi. Tilikauden 2022 jälkeen kertynyttä ylijäämää kunnan taseessa (31.12.2022) oli ylijäämän kirjauksen jälkeen 2.203.702,99 euroa. Ja tilikauden 2023 jälkeen ylijäämää oli taseessa 3.430.553,28 euroa. Tilikauden 2024 jälkeen taseessa on ylijäämää 4.077.227,81

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN**Käyttötalouden toteutuminen****10 Vaalit****Tehtäväalueen talous**

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA-muutos	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	8 707,20	25 000	0	25 000	26 128,80	1 128,80
TOIMINTAKULUT	-20 030,75	-47 932	0	-47 932	-43 910,96	4 021,04
TOIMINTAKATE	-11 323,55	-22 932	0	-22 932	-17 782,16	5 149,84

Tehtäväalueen tavoitteet

Vaalilain määräysten toteutuminen. Presidentinvaalit ja europarlamenttivaalit. Tehtäväalue pääsi taloudelliseen tavoitteeseensa.

20 Tarkastus ja arviointi

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty kuntalaissa ja kunnan hallintosäännössä.

Tehtäväalueen talous

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA-muutos	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	0,00	0	0	0	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT	-16 129,05	-19 137	0	-19 137	-18 041,05	1 095,45
TOIMINTAKATE	-16 129,05	-19 137	0	-19 137	-18 041,05	1 095,45

Tehtäväalueen tavoitteet

Kuntalain 121 §:n mukaisesti toteutunut.

Tehtäväalue pääsi tehokkaasti taloudelliseen tavoitteeseensa, ja alitti talousarvioon arvioitut toimintakulut.

30 Konsernipalvelut

Konsernihallinnon tehtävänä on avustaa valtuustoa, kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa kunnan toimialojen ja konserniin kuuluvien yhteisöjen johtamisessa sekä toimintojen linjauksia koskevien kunnanhallituksen ja valtuuston päätösten valmistelussa ja täytäntöönpanossa.

300 Hallintopalvelut

Tilivelvollinen: Hallintojohtaja

Hallintopalveluiden tehtäväalue vastaa kunnan yleis- ja taloushallinnosta, henkilöstöhallinnosta, tietohallinnosta, riskienhallinnan koordinoinnista, sovituista julkisista hankinnoista sekä kunnan omaisuuden hallintaa koskevista asioista.

Tehtäväalueen talous

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA-muutos	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	849 713,86	964 140	0	964 140	872 723,61	-91 416,39
TOIMINTAKULUT	-1 244 315,20	-1 427 425	0	-1 427 425	-1 319 310,26	108 114,65
TOIMINTAKATE	-394 601,34	-463 285	0	-463 285	-446 586,65	16 698,26

Toimintatuotot ja toimintakulut alittivat arvioidun. Tehtäväalue pääsi toimintakatteessa taloudelliseen tavoitteeseensa. Toimintakate alitti talousarvion 16.698 euroa.

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Tavoitearvo TA 2024	Toteuma
Hallintopalvelut (kuntatason mittarit)			
Tasapainoinen kuntatalous	Kriisikuntakriteerit (5kpl)	0	0
Henkilöressurssien riittävyys	Toteuma- %	100	100
Työhyvinvointiohjelman toteutus ja työhyvinvoinnin parantuminen	Työhyvinvointi-kysely ja sen purkaminen, kpl/vuosi	1	1

Talouden ja tavoitteiden raportointi / poikkeamat

• Taulukon 1. tavoite:

Ylijäämäinen tilinpäätös vahvisti kuntataloutta entisestään. Tavoite tasapainoisesta kuntataloudesta on saavutettu. Yksikään kriisikuntakriteerin tunnusluku ei täyttnyt.

• **Taulukon 2. tavoite:**

Hallintopalveluissa vuosi meni pitkälti tavoitteiden mukaisesti. Uusi hallintosihteeri aloitti työnsä 2.1.2024 ja hallintojohtaja 29.1.2024. Kunnanjohtaja sijaisti hallintojohtajaa tammi-kuun loppuun asti. Helmikuun alusta lukien henkilöstön määrä oli tavoitteen mukainen.

Henkilöstön työkuormitus on ollut vähäisempää kuin vuonna 2023, koska kaikki toimet on saatu täytettyä.

• **Taulukon 3. tavoite:**

Työhyvinvointikysely toteutettiin ensimmäistä kertaa Kevan kyselyllä, joka on tarkoitus toteuttaa joka vuosi. Kysely analysoitiin ja tiivistettiin kehittämistoimenpiteiksi koko organisaation osalta.

320 Elinvoimapalvelut

Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja

Elinvoimapalveluiden tehtäväalue vastaa kunnanhallituksen alaisuudessa viestintään ja markkinointiin, työllisyyteen, elinkeinoelämän edistämiseen, kunnan kehittämishankkeisiin, vapaa-ajan asumiseen ja saaristoasioiden hallintoon liittyvistä tehtävistä.

Tehtäväalueen talous

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA-muutos	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	530 026,08	517 339	0	517 339	600 793,74	83 454,74
TOIMINTAKULUT	-1 158 518,01	-1 123 956	0	-1 123 956	-1 211 647,42	-87 693,31
TOIMINTAKATE	-628 491,93	-606 617	0	-606 617	-610 853,68	-4 236,57

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Tavoitearvo TA 2024	Toteuma
Elinvoimapalvelut			
Yrityskanta vahvistuu ja matkailun merkitys kasvaa	Työpaikkaomavaraisuus kasvaa	>43 %	Toteutui. Työpaikkaomavaraisuus oli vuoden 2023 tilaston mukaan 43,36 %.
	Yrityksiä perustetaan enemmän kuin lakkautetaan (perustetut/lakkautetut)	+5	Ei toteutunut. 13/21 eli yritysperustanta miinuksella - 8
Työttömien määrä vähenee	Työttömyys % / työllisyys %	7,3 / 73	Ei toteutunut. Työttömyys kasvoi 10,9 %:iin huonon suhdannetilanteen myötä.
Kuntamarkkinointi	Mediakampanjat, kpl/vuosi	3	Toteutui markkinointisuunnitelman mukaisesti.

Talouden ja tavoitteiden raportointi / poikkeamat

Tehtäväalue ylitti budjetin. Toimintakatteen ylitys oli kuitenkin lievä 4.237 euroa.

Taulukon 1. tavoite:

Toteutunut työpaikkaomavaraisuuden osalta (vuoden 2023 tilasto).

Yrityisperustanta on miinuksella, kun kahdeksan (8) yritystä lakkautettiin ja 13 aloitti. Selitys löytyy lähinnä suhdannetilanteesta.

Taulukon 2. tavoite:

Työttömyysaste nousi lähes korona-aikojen tasolle, ollen 10,9 % vuoden lopussa. Tämäkin lukema on Kaakkois-Suomen Te-alueen alhaisin. Vaikea suhdannetilanne vei yrityksiä ja työpaikkoja.

Taulukon 3. tavoite:

Markkinointisuunnitelman mukaisesti ja määrärahojen puitteissa toteuma.

330 Sosiaali- ja terveyspalvelut

Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja

Tehtäväalueen talous

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA-muutos	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	0,00	0	0	0	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT	-109 457,62	-56 292	0	-56 292	-43 565,07	12 726,96
TOIMINTAKATE	-109 457,62	-56 292	0	-56 292	-43 565,07	12 726,96

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Tavoitearvo TA 2024	Toteuma
Sosiaali- ja terveyspalvelut / hyvinvoinnin edistäminen			
Hyvinvointia edistävien palveluiden laatu turvataan ja palveluja kehitetään	Hyte-kerroin	>61	Ei toteutunut. Sotkanetin tilaston mukaan Hyte-kerroin oli 57

Kuntalaisten osallistaminen	Kuntalaiskyselyt, kpl/vuosi	2	Ei toteutunut
	Kuntalaistilaisuudet, kpl/vuosi	3	Ei toteutunut. 1 kpl yleisötilaisuus. Yhteistyöfoorumeita oli 2 kpl

Talouden ja tavoitteiden raportointi / poikkeamat

Taloustavoite:

Tehtäväalue pysyi talousarviossa.

Taulukon 1. tavoite:

Sotkanetin mukaan Hyte-kerroin oli 57. Yksittäistä syytä kertoimen laskulle on vaikea löytää.

Taulukon 2. tavoite:

Koko kuntaa koskevia kyselyjä ei ollut.

Taulukon 3. tavoite:

Kaikkia kuntalaisia koskevia yleisötilaisuuksia oli 1 kpl (Kutilan kanavan yleisötilaisuus). Pienempiä tilaisuuksia mm. yhteistyöfoorumeja oli 2 kpl vuoden aikana.

VAALIT, TARKASTUS JA KONSERNIHALLINTO YHTEENSÄ

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA-muutos	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 388 447,14	1 506 479	0	1 506 479	1 499 646,15	-6 832,85
TOIMINTAKULUT	-2 548 450,63	-2 674 742	0	-2 674 742	-2 636 474,76	38 266,79
TOIMINTAKATE	-1 160 003,49	-1 168 263	0	-1 168 263	-1 136 828,61	31 433,94

40 Sivistyspalvelut

400 Sivistyspalveluiden hallinto

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Sivistyspalveluiden hallinto vastaa sivistystoimen hallinnollisista tehtävistä, kuten sivistyslautakunnan tukemisesta toimialan johtamisessa ja toimialaa koskevien päätösten valmistelusta.

Sivistyspalvelut edistävät kuntalaisten osallisuutta, osaamista, hyvinvointia sekä kunnan elinvoimaisuutta. Sivistyspalveluiden tehtävänä on luoda edellytykset tasokkaaseen koulutukseen, varhaiskasvatukseen, elinikäiseen oppimiseen ja monipuoliseen vapaa-aikaan. Kirjasto-, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelut parantavat kuntalaisten elämänlaatua, yhteisöllisyyttä sekä myönteistä sosiaalista ilmapiiriä

Sivistyspalvelut toimivat kiinteässä yhteistyössä Etelä-Karjalan hyvinvointialueen kanssa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, ehkäisevä päihdetyö ja opiskeluhoito ovat merkittävät yhdyspintatyötä vaativat kokonaisuudet sivistyspalveluiden alueella. Paikalliset yhdistykset ovat sivistyspalveluiden tärkeitä yhteistyökumppaneita erilaisten tapahtumien järjestäjinä sekä osallisuuden vahvistajina.

Hanketoiminta tukee Taipalsaaren sivistyspalveluiden toimialueen toimintakulttuurin kehittämistä. Hanketoiminta mahdollistaa toiminnan kehittämisen ja hyvien käytänteiden jakamisen erilaisissa yhteistyöverkostoissa. Vuoden 2024 aikana Taipalsaaren kunnan sivistyspalvelut olivat mukana 16 hankkeessa. Hankehallinnoinnissa vastuuta on siirretty toimintayksiköille, ja vastuuhenkilön nimeämistä tarkennettu vuoden 2024 aikana.

HANKKEET 2024	
1	Koulujen kerhotoiminta
2	Tasa-arvon edistäminen
3	Poikkeusolojen tasoittaminen
4	Harrastamisen Suomen malli
5	Yht. opiskeluhoollon vahv ja keh 24–25
6	Tasa-arvo 2024–2027
7	Liikkuva koulu
8	Metku
9	Kohtaamispaikka Luoto
10	Taipalsaaren juurilla
11	Museon kokoelma
12	HSM 8.2024-7.2025
13	Etsivä nuorisotyö
14	Kerhotoiminta
15	Koulunuorisotyö
16	Liikuntaneuvonta

Tehtäväalueen talous

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA-muutos	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	85,87	0	0	0	691,25	691,25
TOIMINTAKULUT	-371 276,54	-416 515	0	-416 515	-426 657,99	-10 143,23
TOIMINTAKATE	-371 190,67	-416 515	0	-416 515	-425 966,74	-9 451,98

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Tavoitearvo TA 2024	Toteuma
Sivistyspalveluiden hallinto			
Tehtäväalueiden perustyön tukeminen ja kehittäminen palvelutarpeen mukaisesti.	kehityskeskustelu / työntekijä	1	1
Henkilöstön työhyvinvointi paranee.	Sairauspoissaolot pv/työntekijä	Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+)	Toteutunut
Tehtäväalueiden talouden ja toiminnan tasapaino	Osavuosisikatsaus ja tilinpäätös	Talouden tasapaino	Toteutunut

Talouden ja tavoitteiden raportointi / poikkeamat**Taloustavoite:**

Sivistyspalveluiden hallinnon talous on toteutunut hyvin suunnitelman mukaan vuoden 2024 aikana. Toimintakulujen ylitys johtuu varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmän uusimisesta.

Taulukon 1. tavoite:

Kehityskeskustelu on työntekijän ja hänen esihenkilönsä välinen tavoitteellinen keskustelu, jonka tarkoitus on käsitellä ja arvioida tehtyä työtä ja suunnitella tulevaa. Sivistyspalveluiden hallinnossa nämä toteutetaan pääsääntöisesti yksilökeskusteluina.

Taulukon 2. tavoite:

Henkilöstön sairauspoissaolot ovat pysyneet hyvin matalalla tasolla eivätkä ne indikoi muutosta työhyvinvoinnissa. Toteumaa ei voida esittää numeraalisesti vähäisen henkilöstöluvumäärän vuoksi.

Taulukon 3. tavoite:

Sivistyspalveluiden hallinnon talous on toteutunut hyvin suunnitelman mukaan vuoden 2024 aikana.

405 Ruokapalvelut

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Taipalsaaren kunnan ruokapalveluiden järjestämiseen liittyvistä tehtävistä vastaa kunnan ruokapalveluyksikkö. Se tuottaa keskitetysti ateriat kunnan varhaiskasvatus- ja perusopetustoimipaikkoihin sekä järjestää mahdollisuuksien mukaan myös kahvi- ja/tai ruokatarjoilua kunnan eri tilaisuuksiin. Ruokapalveluyksikkö pitää ruokapalveluiden tason ja ruoan laadun hyvänä sekä suositusten mukaisena.

Ruokapalveluiden tavoitteena on ollut kehittää toimintaa asiakaslähtöisesti, käytettävien resurssien ja Valtion ravitsemusneuvottelukunnan laatimien kouluruokailusuositusten puitteissa. Oppilaille ja henkilökunnalle on toteutettu kouluruokakysely, jonka pohjalta on lähdetty etenemään. Oppilaille toteutettiin marraskuussa 2024 kouluruokakysely. Kouluruokakyselyyn vastanneiden yläkoululaisten määrä oli pienentynyt vuodesta 2023, joten tuloksia tulee arvioida kriittisesti. Suhtautuminen kouluruokaan on noussut 0,2 %. Toiveruokapäivät on todettu toimivaksi tavaksi antaa oppilaiden mahdollisuus vaikuttaa kouluruokaan.

Tehtäväalueen talous

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA-muutos	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	607 967,88	658 000	0	658 000	614 495,27	-43 504,73
TOIMINTAKULUT	-645 830,64	-729 094	0	-729 094	-669 670,47	59 423,53
TOIMINTAKATE	-37 862,76	-71 094	0	-71 094	-55 175,20	15 918,80

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Tavoitearvo TA 2024	Toteuma
Ruokapalvelut			
Yläkoululaisten myönteinen suhtautuminen kouluruokailuun	Asiakastyytyväisyyskysely	ka 7,2<	ka 7,8
Henkilöstön työhyvinvointi paranee	Sairauspoissaolojen määrä (pl. työhön liittymättömät tapaturmat tms.) pv/työntekijä	Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+)	Toteutunut
Vastuullisen toiminnan kehittäminen	Ruokahävikin lähtötilanteen selvittäminen vuonna 2024, mittaaminen ja hävikki % selvitys	Hävikki %	Ei toteutunut

Talouden ja tavoitteiden raportointi / poikkeamat**Taloustavoite:**

Vuonna 2024 toimintatuotot olivat pienemmät, mitä oli budjetoitu. Laskutettavien aterioiden määrä oli arvioitua vähäisempi. Toimintamenot olivat budjetoitua pienemmät, joka osittain selittyy aterioiden vähäisemmällä määrällä. Hankintoja on arvioitu kriittisesti, joka näkyy myös toimintamenoissa. Ruokapalveluiden toimintakate oli n. 16 000 euroa budjetoitua parempi.

Taulukon 1. tavoite:

Toteutunut, kysely suunnattu perusopetuksen oppilaille ja se toteutettiin marraskuussa 2024.

Taulukon 2. tavoite:

Henkilöstön sairauspoissaolot eivät ole nousseet, eivätkä ne indikoi muutosta työhyvinvoinnissa. Toteumaa ei voida esittää numeraalisesti vähäisen henkilöstölukumäärän vuoksi.

Taulukon 3. tavoite:

Ruokahävikin määrää on seurattu vuonna 2024 jokaisessa toimipisteessä. Lautas- ja linjastohävikki kirjataan biovaaka- sovellukseen päivittäin. Hävikkiprosentin laskeminen on kuitenkin osoittautunut haasteelliseksi olemassa olevilla resursseilla. Ruokahävikin määrää tulisi verrata valmistettuun linjastossa tarjolla olevan ruoan kokonaismäärään, jossa huomioidaan kaikki leivistä ja hedelmistä lähtien. Ruokahävikin määrää seurataan jatkosakin päivittäin ja erityistä huomiota kiinnitetään lämpimän ruoan hävikkimääriin.

470 Esi- ja perusopetus

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Taipalsaaren kunnassa toimii kolme perusopetuksen yksikköä: Kirkonkylässä, Saimaanharjulla ja Vehkataipaleella. Esi- ja perusopetuksen piirissä oli 479 oppilasta kevätlukukaudella 2024 ja 466 oppilasta syyslukukaudella 2024.

Kirkonkylän koulussa toimi kolme pienryhmää, joista yksi (1.–2. lk.) inklusioperiaatteella. Saimaanharjun koululla toimi pienryhmä Loiste. Esiopetusta annettiin sekä Taipalsaaren Kirkonkylän koulussa että Vehkataipaleen koulussa. Esiopetuksessa oli kevätlukukaudella yhteensä 37 oppilasta ja syyslukukaudella yhteensä 41 oppilasta. Valmistavaa opetusta on järjestetty syyslukukaudella 2024 Ukrainasta sotaa paenneille lapsille. Valmistavassa esi- ja perusopetuksessa oli yhteensä 3 oppilasta.

Perusopetuksen yleistavoitteena on laaja-alainen osaaminen eli tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostama kokonaisuus. Koulujen painopistealueina on ollut muun muassa hyvät käytöstavat, työrauha, yhteisöllisen toiminnan lisääminen, osallisuus, tunne- ja vuorovaikutustaidot ja metsäkoulu.

Perusopetuksen tunnuslukuja

Tunnusluku	TP2022	TP2023	TP2024
Oppilasmäärä 1.–9.-lk yht. (20.9.)	462	445	425
tehostetun tuen oppilaat	59	59	67
erityisen tuen oppilaat	47	45	38
Koulukuljetukset, €	342 176	374 531	399 748
kuljetusoppilaat	252	227	195
Oppilaita/opettaja, yleisopetus	14	16	13
tuntikehys, yleisopetus	747	731	743
tuntikehys, erityisopetus	209	201	201
Tuntia/1.–9. lk opp.	2,07	2,09	2,22
Toimintatuotot, perusopetus	561 935	303 089	348 175

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

Perusopetuksen 1. luokan oppilaille tarjottiin iltapäivätoimintaa. Iltapäivätoimintaa järjestetään tarvittaessa myös 2. luokan erityisen tuen oppilaille. Aamutoimintaa järjestetään vain erityishuolto-ohjelman piirissä oleville oppilaille, joita vuonna 2024 ei ollut. Seuraavasta taulukosta näkyy aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvien oppilaiden määrä kolmelta vertailuvuodelta. Vuonna 2024 iltapäivätoimintaan osallistui yhteensä 49 oppilasta (kevällä 26 ja syksyllä 23 oppilasta).

	2022	2023	2024
Iltapäivätoiminta	48	55	49
Aamu- ja iltapäivätoiminta	0	0	0

Tehtäväalueen talous

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA-muutos	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	303 089,47	307 268	0	307 268	348 174,71	40 906,71
TOIMINTAKULUT	-6 403 763,10	-6 790 637	0	-6 790 637	-6 191 482,28	599 155,31
TOIMINTAKATE	-6 100 673,63	-6 483 369	0	-6 483 369	-5 843 307,57	640 062,02

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Tavoitearvo TA 2024	Toteuma
Esi- ja perusopetus			
Sähköisten työskentelytapojen ja oppimisympäristöjen käyttäminen	Laitteita käytössä/oppilasmäärä	0-4-luokat käyttävät yhteiskäyttölaitteita.	Toteutunut

	Sähköisten työskentelytapojen ja oppimisympäristöjen käyttäminen – kysely henkilöstölle	5.-9.vuosiluokat käyttävät oppilaskohtaisia laitteita. Kysely henkilöstölle (tulokset +)	
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistymistä tuetaan. Oppilaiden kokemus omasta hyvinvoinnista.	Hyvinvointikysely oppilaille 2 kertaa vuodessa	Kyselyn keskiarvo/vastanneet ka 8 (asteikolla 4-10)	ka 7,3 (asteikolla 1–10)
Henkilöstön työhyvinvointi paranee.	Hyvinvointikysely henkilöstölle vuosittain. Sairauspoissaolojen määrä (pl. työhön liittyvät tapaturmat tms.) pv/työntekijä	Hyvinvointikyselyn tulokset paranevat edellisestä vuodesta. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+)	Toteutunut 849 pv (v. 2023 901 pv)
Yhteistyö perheiden ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa	Yhteisöllisten tapahtumien määrä.	Yhteisöllisten tapahtumien määrä (+)	Toteutunut

Talouden ja tavoitteiden raportointi / poikkeamat

Taloustavoite:

Perusopetuksen toimintatuotot toteutuivat selvästi ennakoitua suurempana (40 906,71 euroa). Palkkakuluissa säästettiin (232 752,64 euroa) pääosin sopeuttamistoimien tuloksesta. Talouden positiiviseen tulokseen vaikuttivat myös henkilöstön palkattomat virkavapaat ja resurssiopettajan hyödyntäminen palkattoman virkavapaan sijaisena. Henkilöstön sivukulut toteutuvat vuonna 2024 selvästi ennakoitua pienempinä.

Sisäinen laskutus ruokapalveluiden (70 603,61 euroa) osalta on toteutunut ennakoitua pienempänä perusopetuksessa. Tähän vaikuttivat osaltaan laskutettujen ateriamäärien väheneminen sekä ruokapalveluiden edullisemmat kustannukset. Hankintoja on arvioitu erityisen tarkkaan vuoden 2024 aikana, ja tämä näkyy talouden toteumassa (n. 40 000 euroa). Matkustus- ja kuljetuspalveluiden osalta talouden toteuma on 102 107,05 euroa ylijäämäinen. Tästä varsinaisten koulukuljetusten osuus on 47 658, 50 euroa. Sisäisten ja ulkoisten palvelujen ostoissa kokonaissäästö oli 242 126, 25 euroa.

Perusopetuksessa toteutettiin vuoden 2024 aikana seuraavia hankkeita: koulujen kerotoiminta, poikkeusolojen tasoittaminen, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen, yhteisöllisen opiskeluhoollon kehittäminen, liikkuva koulu ja Metku.

Taulukon 1. tavoite:

Toteutunut. Ryhmäkohtaisia laitteita on käytössä kohtalaisesti. Henkilökohtaiset oppilas-laitteet ovat hyvin käytössä. Henkilöstökysely toteutettu marraskuussa 2024. Tulosten perusteella sähköisten materiaalien käyttö helpottunut ja lisääntynyt.

Taulukon 2. tavoite:

Toteutunut. Hyvinvointikysely toteutettu kaksi kertaa vuodessa 3.–9.- luokkalaisille. Tulosten keskiarvo luokakohtaisesti esitettynä on 6,7–7,9 (asteikolla 1–10).

Taulukon 3. tavoite:

Toteutunut. Henkilöstön työhyvinvointikyselyn perusteella tulos parani edellisestä vuodesta. Sairauspoissaloissa ei tapahtunut kasvua.

Taulukon 4. tavoite:

Kaikissa yksiköissä on ollut vähintään yksi yhteisöllinen tapahtuma lukukauden aikana.

480 Varhaiskasvatus

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Kunnassa toimii yksi päiväkotitoiminta Saimaanharjulla, Päiväkotitoiminta Satulaiva. Saimaanharjun päiväkotitoimintaan sijoitettiin lähes kaikki palveluiden piirissä olevat 1–5-vuotiaat lapset sekä vuorohoitoa tarvitsevat esiopetusikäiset. Vehkatalaivan koululla on toiminut kevään 2024 ajan yhdistetty eskari-viskariryhmä, jossa on 3 esiopetusikäistä ja 9 viisivuotiasta lasta. Syksyn 2024 ajan koululla on toiminut eskari-ryhmä, jossa on 12 esioppilasta. Tämä järjestely on helpottanut varhaiskasvatuspaikkojen riittävyyttä Satulaivan päiväkodissa sekä toisaalta tarjonnut Vehkatalaivan alueen lapsille varhaiskasvatukseen tulevalle lähikoululle.

Satulaivan päiväkodissa on yhdeksän lapsiryhmää. Sijaistarpeita oli toimintakauden aikana kohtalaisesti, ja pätevien sijaisten saaminen oli aika ajoittain haasteellista.

Varhaiskasvatuksessa olevien lasten lukumäärä oli 187 lasta 31.12.2024. Luku sisältää myös palvelusetelipäiväkodissa olevat lapset. Taipalsaarelaisista 0–6-vuotiaista lapsista (257) 73 % käyttää varhaiskasvatusta.

Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus

Esiopetukseen osallistui vuoden 2024 aikana yhteensä 76 lasta (kevällä 33 ja syksyllä 43 oppilasta). Esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta tarvitsi 68 edellä mainituista oppilaista. Pelkkään esiopetukseen osallistui 8 oppilaista. Alla olevasta taulukosta näkyy esiopetusikäisten oppilaiden määrä ja palveluntarpeet kolmelta vertailuvuodelta.

	2022	2023	2024
Esiopetukseen osallistuneet	86	68	76
Esiopetus + varhaiskasvatus	76 % (65)	82 % (56)	89 % (68)
Maksuton esiopetus	24 % (21)	18 % (12)	11 % (8)

Osto- ja myyntipalvelut

Vuoden 2024 aikana varhaiskasvatuspalveluita ostettiin yhdelle taipalsaarelaiselle esi-kouluikäiselle. Varhaiskasvatuspalveluita myytiin kahdelle lapselle

Palveluseteli

Palvelusetelin piirissä oli kahdeksan (8) lasta 31.12.2024. Palveluntuottajina on tällä hetkellä neljä yksityistä päiväkotia Lappeenrannasta. Palvelusetelin kustannukset vuonna 2024 olivat 70 608 euroa.

Lasten kotihoidon tukeminen

Lapsiperheet ovat oikeutettuja taloudellisiin tukiin, jotka auttavat lapsen hoidon järjestämisessä sekä työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisessa. Kunta tukee lapsiperheitä maksamalla kotihoidon tukea, yksityisen hoidontukea ja kuntalisää, joustavaa tai osittaista hoitorahaa. Perheille tuet maksaa Kela, joka laskuttaa kuntaa kuukausitoteuman mukaisesti.

Tukien käyttö Taipalsaarella

Vuonna 2024 kotihoidon tukea sai 52 taipalsaarelaista perhettä. Osittaista/joustavaa hoitorahaa käytti 38 työssä käyvää perhettä. Vuonna 2024 lasten kotihoidontuki ylittyi 17 066 euroa. Yksityisen hoidon tukea käytti 3 perhettä. Yksityisen hoidon tukea saavat perheet eivät ole asiakassuhteessa kuntaan, joten kunta ei saa toiminnasta tuloja.

Tehtäväalueen talous

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA-muutos	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	241 715,66	176 000	0	176 000	191 073,17	15 073,17
TOIMINTAKULUT	-2 481 496,72	-2 567 335	0	-2 567 335	-2 626 635,06	-59 300,38
TOIMINTAKATE	-2 239 781,06	-2 391 335	0	-2 391 335	-2 435 561,89	-44 227,21

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Tavoitearvo TA 2024	Toteuma
Varhaiskasvatus			
Sähköisen oppimisympäristön kehittäminen.	Onnistunut Digilaitteiden hankinta päiväkotiin. Laitteiden käyttö / lapsiryhmä	Kaksi ryhmäkohtaista laitekokonaisuutta, joita käytetty n. 2x/ kk / lapsiryhmä	Toteutunut
Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyön kehittäminen.	Huoltajien kokemus yhteistyöstä, keskiarvo/ vastanneet Erilaisten yhteistyötahojen kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen	Huoltajien ja henkilöstön välinen yhteistyö hyvä.	Toteutunut

Henkilöstön työhyvinvointi paranee.	Työtyytyväisyyskyselyn tulokset Työhyvinvointikuukausien suunnittelu ja toteuttaminen Resurssihenkilön/-henkilöiden rekrytointi ja työnkuvan kehittäminen.	Henkilöstön hyvä työhyvinvointi. Onnistunut rekrytointi ja työnkuva.	Toteutunut
Lapsiryhmien käyttöasteen tehostaminen	Käyttöaste min. 85 %	min. 85 %	-

Talouden ja tavoitteiden raportointi / poikkeamat

Taloustavoite:

Varhaiskasvatusta käyttävien lasten määrä kasvoi vuonna 2024, ja tämä näkyi asiakasmaksutulojen nousuna. Asiakasmaksut olivat 19 867,18 euroa arvoitua paremmat. Lasten määrän kasvusta myös arvioidut toimintakulut nousivat ruokapalvelu- sekä henkilöstökustannuksina. Kotihoidon ja yksityisen hoidon tukea maksettiin myös noin 16 000 euroa arvoitua enemmän.

Taulukon 1. tavoite:

Päiväkotiin hankitut digilaitteet ovat käytössä ryhmissä säännöllisesti projekteissa, oppimispelit ja -materiaalit käytössä, lasten digioppiminen luonnossa myös lisääntynyt. Laitteet ovat käytössä 1 vk/ryhmä. Lisäksi oppimisympäristöjä on alettu kehittämään toiminnallisemmiksi.

Taulukon 2. tavoite:

Huoltajille ja henkilöstölle on toteutettu kysely ja se on läpikäyty henkilöstön kanssa. Palautteet on otettu huomioon. Kyselyn tulosten perusteella, tulokset parantuneet edellisestä vuodesta. Yhteistyö sujuvaa eri yhteistyötahojen kanssa, esim. Lasten ja Nuortentalo, neuvola ja esiopetus.

Taulukon 3. tavoite:

Keväällä 2024 toteutetun kyselyn perusteella päiväkodin henkilöstön työhyvinvoinnin tulokset ovat parantuneet. Työhyvinvointikuukaudet toteutuneet ryhmien/henkilöstön suunnittelemina ja toteuttamana. Kehityskeskusteluissa käyty tehtäväkuvat.

Taulukon 4. tavoite:

Vuoden 2024 käyttöastetta ei saatu laskettua koko vuodelta luotettavasti, toiminnanohjausjärjestelmän muutokset vuoksi.

490 Kulttuuri ja vapaa-aika

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Taipalsaarella tuetaan kuntalaisten hyvinvointia tarjoamalla vapaa-ajan palveluja sekä mahdollistamalla hyvät puitteet omasta hyvinvoinnista huolehtimiseen. Lisäksi kunta tukee kolmannen sektorin toimijoita ja pyrkii lisäämään yhteisöllisyyttä.

Taipalsaaren kunnankirjaston tehtävänä on voimassa olevaa lainsäädäntöä noudattaen tarjota kuntalaisille pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, edistää lukemista ja kirjallisuutta sekä tarjota opastusta ja tukea tiedonhankintaan. Tehtävänsä toteuttamiseksi kirjasto ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa sekä tarjoaa tilaa kuntalaisten harrastustoimintaan, opiskeluun ja viihtymiseen.

Kirjasto on panostanut varhaiskasvatuksen- ja perusopetuksen kanssa tehtävään yhteistyöhön. Toimintamuotoina ovat olleet mm. satutuokiot, kirjaleikit, kirjavinkkaukset, kirjastonkäytönopetus, pop up-kirjastot sekä pakopelit.

Kirjaston kokonaislainaus oli 63 000 kappaletta, mikä on 0,62 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Kirjalainaus oli 53 303 kappaletta, mikä on 1,27 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Taipalsaaren kunta on liittynyt 29.4.2024 avattuun valtakunnalliseen e-kirjastoon. Palvelusta voi lainata e-kirjoja, äänikirjoja sekä digitaalisia aikakauslehtiä. E-kirjaston kustannukset ovat 0,70 €/asukas. Liikuntavälineitä lainattiin 70 kertaa. Tapahtumiin osallistui 1 250 henkilöä. Kirjaston näyttelytilassa oli 11 näyttelyä.

Kunnan kassapalvelut on sijoitettu kirjastoon. Kirjasto myi kuntosalikortteja, joihin liittyen oli 825 kassatapahtumaa. Tämän lisäksi eläkeläiset lunastivat kuntosalin käyttöä 156 kertaa. Kirjasto myi myös tenniskentän kausi- ja kerta-avaimia, Taipalsaaren historia -kirjaa, Taipalsaari -tuotteita ja ylijäämäruokalippuja.

Kirjaston keskeiset luvut	2023	2024
Kokonaislainaus	62 609	63 000
Lainat/asukas	13,5	13,6
Kirjastokäynnit	27 456	32 315
Tapahtumien osallistujamäärä	1 149	1 250
Kokoelmat yhteensä	40 067	38 740
Kirjakokoelmat yhteensä	34 474	33 508
Aineistoraha	38 500	42 150

Nuorisopalveluiden tavoitteena on nuorten elinolojen kokonaisvaltainen parantaminen sekä terveen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kasvun tukeminen ja vahvistaminen. Nuorisotyö on nuorten vapaaehtoisuuteen perustuvaa ohjattua ja kasvatuksellista toimintaa. Nuorisotyö pyrkii toiminnoillaan ehkäisemään nuorten syrjäytymistä sekä lisäämään nuorten osallisuutta.

Nuorisopalveluiden toimintakenttään kuuluvat nuorisotalotoiminta, koulunuorisotyö, etsivä nuorisotyö, mopopajatoiminta, digitaalinen nuorisotyö, nuorisovaltuustotoiminta, tapahtumat sekä ehkäisevä päihdetyö.

Nuorisopalveluiden hankkeina ovat Etsivän nuorisotyön, koulunuorisotyön sekä Harrastamisen Suomen malli –hankkeet.

Nuorisotalotoiminta	2023		2024	
	Aukiolokerrat	Kävijämäärät(ka)	Aukiolokerrat	Kävijämäärät(ka)
Nuorten avoimet ovet 13–17-vuotiaat				
Tammikuu -Toukokuu	95	16	94	10
Kesäkuu - Heinäkuu	28	15	27	15
Elokuu -Joulukuu	93	14	87	11
Nuorisotalotoiminta	2023		2024	
Varhaisnuorisokerho 5.–6.-luokkalaisten	Kerrat	Kävijämäärät(ka)	Kerrat	Kävijämäärät(ka)
Tammikuu - Touko-kuu	18	8	23	8
Kesäkuu -Heinäkuu	8	12	9	6
Elokuu - Joulukuu	21	6	16	4

Nuorisotalon nuorten iltojen ja varhaisnuorisokerhon kävijämäärät ovat olleet laskussa vuonna 2024 verrattuna vuoteen 2023. Toimintaa tarjottiin ja nuorisotyöntekijät olivat nuorten saavutettavissa. Nuorisotalon avointa toimintaa oli yhteensä 1 186 tuntia ja käyntikertoja 2 395 kpl. Nuorisotalo on koulujen lukuvuoden aikana pääsääntöisesti avoinna viitenä iltana viikossa, tiistaista lauantaihin. Kesä- ja heinäkuussa aukiolokerrat oli 3–4 kertaa viikossa.

	2023		2024	
	Aukiolokerrat	Kävijämäärät(ka)	Aukiolokerrat	Kävijämäärät(ka)
Mopopaja				
Tammikuu -Toukokuu	1	6	19	6
Kesäkuu - Heinäkuu	7	5	4	4
Elokuu -Joulukuu	20	4	4	4
Koulunuorisotyö	Kerrat	Kävijämäärät(ka)	Kerrat	Kävijämäärät(ka)
Tammikuu - Toukokuu	60	7	57	14
Kesäkuu -Heinäkuu	1	>5	0	0
Elokuu - Joulukuu	17	11	27	18

	2023		2024	
	Yhteydenotto-pyyntö	Tavoitettuja nuoria	Yhteydenotto-pyyntö	Tavoitettuja nuoria
Etsivä nuorisotyö	13	11	17	10

Mopotallitoimintaa järjestettiin vuoden aikana keskimäärin yhtenä arki-iltana viikossa.

Vuonna 2024 nuorisopalvelut toteuttivat koulunuorisotyötä Saimaanharjun, Kirkonkylän ja Vehkataipaleen kouluilla. Koulunuorisotyö koostuu välitunti-, pienryhmä- ja luokka-kohtaisesta toiminnasta. Lisäksi nuorisopalvelut osallistuvat koulujen erilaisiin tapahtumiin ja yhteistyöverkostoihin.

Liikunta- ja kulttuuripalvelut toteutuivat suunnitellusti. Vapaa-ajan hyvinvointi-, liikunta- ja kulttuuritapahtumia järjestettiin vuoden 2024 aikana yhteensä 30 kappaletta, joissa kunta oli vastuutahona tai yhteistyökumppanina. Kohtaamispaikka Luodolla matalan kynnyksen tapahtumia oli järjestämässä 17 eri tahoja. Kohtaamispaikassa järjestettiin 100 eri tapahtumaa, kokonaiskävijämäärä oli 850. Kirkonkylän palvelupisteellä kunnan Hyvän mielen kahvila syyskaudella kokoontui viikoittain, keskimääräinen kävijämäärä 10 henkilöä / kerta.

Liikuntaneuvontahanke tarjosi liikuntaneuvontaa seniori-ikäisille, asiakkaita maksuttomassa liikuntaneuvonnassa oli 22 henkilöä. Liikuntaneuvonnan kuntosaliopastuksia pidettiin 5 kertaa, joissa oli yhteensä 53 käyntikertaa. Kaikille avoimia ryhmämuotoisia kuntosaliopastuksia oli 3, joissa oli yhteensä 17 käyntikertaa. Erilaisia liikunnan teema-tapahtumia oli 8.

Liikuntakysely kuntalaisille toteutettiin keväällä 2024. Kyselyn mukaan ohjatut liikuntapalvelut eivät vastaa täysin tämänhetkistä kysyntää. Kyselystä tuli ilmi mm. ohjatun liikunnan puutteellinen tarjonta sekä omatoimisen liikkumisen mielekkyys.

Savitaipaleen kansalaisopisto järjesti kunnassa harrastustoimintaa seuraavilta osin: muotoilu/kädentaidot, kuvataiteet, kielet, laulu sekä tanssi ja liikunta. Järjestöavustuksia jaettiin paikallisen toiminnan tukemiseksi yhteensä 25 000 €.

Tehtäväalueen talous

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA-muutos	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	55 417,93	67 752	0	67 752	107 679,81	39 927,63
TOIMINTAKULUT	-602 116,45	-685 508	0	-685 508	-751 222,36	-65 714,40
TOIMINTAKATE	-546 698,52	-617 756	0	-617 756	-643 542,55	-25 786,77

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Tavoitearvo TA 2024	Toteuma
Kulttuuri ja vapaa-aika			
Henkilöstön työhyvinvointi paranee	Sairauspoissaolojen määrä (pl. työhön liittyvät tapaturmat tms.) pv/työntekijä	Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+)	Toteutunut.
Liikunta- ja kulttuuripalveluiden tarjoaminen, tukeminen ja edistäminen	tapahtumamäärät / liikuntatilojen varausaste / harrastajamäärät/ liikuntakysely	2023 (ennen epidemiaa) määrät / kuntalaisten tyytyväisyys laatuun	Toteutunut.
Nuoret osallistuvat toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen.	Nuorisotalon toimintaan osallistuvien kysely (asteikko 1–5)	Nuorten kysely ka 3	ka 3

Kouluissa tehtävän nuorisotyön kehittäminen	Kouluissa tehtävän nuorisotyön arviointi-kriteeristön mukainen itsearviointi	Itsearviointi Ka 3	ka 2,8

Talouden ja tavoitteiden raportointi / poikkeamat

Taloustavoite:

Toimintatuottojen ylitykseen vaikutti valtiolta saadut hankeavustukset.

Osa hankkeista laskutetaan jälkikäteen, tämä vaikuttaa toimintakulujen ylitykseen.

Taulukon 1. tavoite:

Henkilöstön sairauspoissaolot ovat pysyneet hyvin matalalla tasolla eivätkä ne indikoimuutosta työhyvinvoinnissa. Toteumaa ei voida esittää numeraalisesti vähäisen henkilöstölukumäärän vuoksi.

Taulukon 2. tavoite:

Liikunta- ja kulttuuripalveluiden tapahtumamäärä 2024 oli noin 30 kpl

Liikuntakysely toteutui keväällä 2024. Liikuntaneuvontaan osallistui 22 kuntalaista.

Kunnan ohjatut malankynnyksen senioriliikuntaryhmät (2kpl) toteutuivat, 50 henkilöä, käyntikertoja 886. Sisäliikuntatilojen (4 kpl) varausaste tiedot; varauksia 2747 kpl (v. 2023 2526 kpl) varautunteja 5818 h (v.2023 5215 h). Tilinpäätöksessä 2024 raportoidaan kohtaamispaikka Luodon tapahtumat erikseen.

Taulukon 3. tavoite:

Toimintaan osallistuneiden nuorten kyselyn keskiarvolla on saavutettu tavoitearvo. Nuorisotyöntekijöiden tekemän itsearvioinnin tavoitearvo jäi hieman alle tavoitearvon.

SIVISTYSPALVELUT YHTEENSÄ

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA-muutos	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 208 276,81	1 209 020	0	1 209 020	1 262 114,21	53 094,03
TOIMINTAKULUT	-10 504 483,45	-11 189 089	0	-11 189 089	-10 665 668,16	523 420,83
TOIMINTAKATE	-9 296 206,64	-9 980 069	0	-9 980 069	-9 403 553,95	576 514,86

50 Tekniset palvelut

500 Teknisten palveluiden hallinto

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Hallinto:

Teknisten palveluiden hallinnon tehtävänä on avustaa teknistä lautakuntaa toimialan johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien päätösten valmistelussa ja täytäntöönpanossa. Teknisten palveluiden hallinto vastaa lisäksi alueellisen maaseututoimen, jätehuollon sekä seudullisen ympäristötoimen sopimusohjauksesta.

Vuoden 2024 aikana toteutettiin monia suunnittelua ja investointihankkeita. Saimaanharjun koulualueen ensimmäinen vaihe saatiin valmiiksi (tekonurmi ja parkkialue), pappilanniemen leikkipuisto, huonokuntoisia katualueita uusittiin. Kaupan ja kirjaston välinen kevyenliikenteen väylä korjattiin ja pintoja uusittiin. Kouluille uusittiin mattolattioita ja valaistuksia.

Liikenneturvallisuussuunnitelman päivitys saatiin valmiiksi vuoden 2024 aikana. Toimenpideohjelman mukaisia tehtäviä aikataulutettu toteutettavaksi seuraavina vuosina.

Kutilan kanavahankkeen osalta suunnittelua ja toteutuksen suunnittelua on viety eteenpäin. Vuoden 2024 aikana suunnittelu saatiin liki valmiiksi asti. Suunnitelmat valmistuvat kilpailutusta varten vuoden 2025 alussa. Vesilupapäätös saatiin, mutta siitä tehtiin 6 kpl valituksia. Valituksen on Vaasan hallinto-oikeuden käsiteltävänä ja oletettu aika päätökselle on liki kaksi vuotta.

Kunnan kaavoja on viety eteenpäin ja Suur-Saimaan yleiskaavan luonnosvaihe saatiin käsiteltyä. Konstunrinteen ja Konstunmäen kaavat hyväksyttiin vuoden 2024 aikana, mutta Konstunrinteen kaavasta valitettiin hallinto-oikeuteen. Kaavojen lainvoimaisuutta odotellaan, jotta voidaan päättää investointien aikataulutusta.

Ympäristötoimi ja palo- ja pelastustoimi:

Ympäristötoimen toimintakulut ja yhteistoimintamenot olivat sopimusten ja talousarvion mukaiset. Palo- ja pelastustoimen toiminta ja ohjaus on hyvinvointialueella. Kunta vuokraa enää palolaitoksen tilaa hyvinvointialueelle.

Jätehuolto:

Imatran jätelautakunta ohjaa EKJH:n toimintaa. Taipalsaaren kunta vuokraa keräyspisteiden tiloja EKJH:lle

Tehtäväalueen talous

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA-muutos	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	187 646,26	8 000	0	8 000	14 231,54	6 231,54
TOIMINTAKULUT	-609 744,20	-600 066	0	-600 066	-593 345,97	6 719,93
TOIMINTAKATE	-422 097,94	-592 066	0	-592 066	-579 114,43	12 951,47

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Tavoitearvo TA 2024	Toteuma
Teknisten palveluiden hallinto			
Rakennuslain tuomat uudet ohjeistukset haltuun henkilöstöllä	Toteuma %	100	100
Pappilanniemen silta-hankkeen suunnitelmat laadittuna 2024 ja lupa-prosessi käsiteltynä 2025	Toteuma %	100	50
Kutilan kanavahankkeen suunnitteluttaminen, jotta rakentaminen voidaan kilpailuttaa	Toteuma %	100	95
Saimaanharjun alueen (koulu, urheilukenttä ja konstmontun) suunnitelmat valmiina 2023 ja toteutettu vuosittaisen määrärahan mukaisesti 2024–2026	Toteuma %	100	100

Talouden ja tavoitteiden raportointi / poikkeamat.

Taloudellisesti teknisten palveluiden hallinto on täyttänyt tavoitteet.

Rakennuslain tuomat uudet ohjeistukset on osattu ottaa hyvin haltuun, vaikka rakennuslaki sai vielä vuoden 2024 viimeiset muutokset joulukuussa. Laki astui voimaan vuoden 2025 alussa ja henkilöstöllä on riittävä ammattitaito lain noudattamiseen. Laki tulee vielä varmasti tarkkenemaan. Laki toi paljon muutoksia ja koulutuksia tulee jatkaa, esim. tietomallimuotoiset rakennussuunnitelmat ovat uusi asia, johon tarvitaan kouluttautumista jatkossa.

Pappilanniemen siltasuunnitelmaa varten toteutettiin luontotutkimukset ja siltasuunnitelmien laadinta on aloitettu. Suunnitelmat valmistuvat vuoden 2025 puolella ja lupaa pystytään hakemaan vuoden 2025 aikana.

Kutilan kanavahankkeen suunnitelmat ovat 95 % valmiit. Loput suunnitelmat ja kilpailutusasiakirjat valmistuvat vuoden 2025 alussa. Kanavaa, kanavasiltaa ja pumppaamoita varten on pitänyt tehdä todella paljon lisätutkimuksia ja suunnitelmia.

Saimaanharjun koulun piha-alueen ensimmäisen vaiheen työt valmistuivat elokuussa ja kenttä otettiin parkkipaikkoinen välittömästi käyttöön.

510 Kaavoitus

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Teknisiin palveluihin kuuluu kunnan alueella tapahtuva kaavoitus ja maankäytön suunnittelu ja sen ohjaus. Maankäytön suunnittelulla luodaan edellytykset hyvälle ja elinvoimaiselle asuin- ja elinympäristölle.

Konstunmäen ja Konstunrinteen kaavat hyväksyttiin valtuustossa, mutta Konstunrinteen kaavasta valitettiin hallinto-oikeuteen.

Taajamakaava palautettiin valmisteluun teknisessä lautakunnassa, odottamaan uuden rakennuslain tuomia vaikutuksia. Taajamakaavan eteneminen vuoden 2025 puolella.

Suur-Saimaan yleiskaavaa edistettiin, mutta kaava otti aikalisää viranomaisneuvottelujen jälkeen. Kaava-alueelle vaaditaan muinaisjäännösselvitystä, vaikka alueelle ei olla luomassa uusia rakennuspaikkoja, vaan kaikki rakennuspaikat ovat olemassa olevia rakennuspaikkoja.

Maakuntakaavoituksen ohjausryhmässä on oltu mukana.

Tehtäväalueen talous

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA-muutos	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	21 553,71	30 000	0	30 000	1 000,00	-29 000,00
TOIMINTAKULUT	-120 388,21	-134 909	0	-134 909	-71 631,71	63 277,29
TOIMINTAKATE	-98 834,50	-104 909	0	-104 909	-70 631,71	34 277,29

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Tavoitearvo TA 2024	Toteuma
Kaavoitus			
Kirkonkylän alueen kehitys-/yleissuunnitelman laatiminen	Toteuma %	100	0
Suursaimaan osayleiskaava päivityksen ehdotusvaihe suoritettuna	Toteuma %	100	0
Vehkataipaleen kyläyleiskaavan käynnistäminen	Toteuma %	100	100

Talouden ja tavoitteiden raportointi / poikkeamat

Myyntituloja ei saatu muodostettua kuten oli arvioitu. Jos Konstunrinteen kaavasta ei olisi valitettu, kunta olisi saanut maankäyttösopimusten mukaiset tulot kaavoituksesta. Toimintakulut alittivat suunnittelun, varsinkin henkilöstökulujen muodossa.

Kaavoituspuolella toiminnalliset tavoitteet toteutuivat osittain. Alun perin tavoitteena oli palkata maankäyttöpuolelle 100 % maankäyttöinsinööri, mutta tässä rekrytoinnissa ei onnistuttu. Lopulta tehtiin päätös sisäisin henkilöstö muutoksin maankäyttöinsinööriin osittaisesta täytöstä ja hommia saatu sen jälkeen edistettyä tehokkaammin.

Suur-Saimaan yleiskaavaa edistettiin, mutta kaava otti aikalisää viranomaisneuvottelujen jälkeen. Kaava-alueelle vaaditaan muinaisjäännösselvitystä, vaikka alueelle ei olla luomassa uusia rakennuspaikkoja, vaan kaikki rakennuspaikat ovat olemassa olevia rakennuspaikkoja. Kaava etenee vasta kesän 2025 tutkimusten jälkeen.

Vehkataipaleen kyläyleiskaavana on edistetty virranniemen aluetta, johon tavoitellaan reilua kymmentä uutta rakennuspaikkaa.

570 Rakennusvalvonta ja lupapalvelut

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Rakennusvalvonnan päätehtävä on ohjata ja valvoa kaavojen ja rakennusjärjestyksen noudattamista ja huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä ja rakennustyön viranomaisvalvonnasta sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa.

Rakennuslain muutoksen tuomia asioita viety eteenpäin, jotta rakennusvalvonta toimii 2025 alun jälkeen. Rakennusjärjestyksen päivitystyö käynnistetty ja hallintosääntö päivitetty.

Lupahakemuksia on saapunut vuoden 2024 aikana 127 kpl. Rakennuslupia uuden vakituisen asuinrakennuksen rakentamiseen on myönnetty vuoden 2024 aikana 3 kpl. Käyttötarkoituksen muutoksia on hyväksytty 5 kpl, joista 4 kpl on vapaa-ajan asunnoista muutoksia vakituisen asumiseen. Uusia vapaa-ajan rakennuksia oli 4 kpl. Poikkeamislupia käsiteltiin 25 kpl. Kokonaisuutena lupien määrä laski edellisiin vuosiin verrattuna. Tuleva rakentamislain muutos tulee osaltaan vähentämään lupien määrää merkittävästi.

Tehtäväalueen talous

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA-muutos	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	62 273,01	62 000	0	62 000	51 677,45	-10 322,55
TOIMINTAKULUT	-191 109,64	-155 301	0	-155 301	-185 327,85	-30 026,85
TOIMINTAKATE	-128 836,63	-93 301	0	-93 301	-133 650,40	-40 349,40

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Tavoitearvo TA 2024	Toteuma
Rakennusvalvonta ja lupapalvelut			
Lupahakemukset sähköisessä muodossa	Sähköisen lupajärjestelmän käyttö aste %	95	95
Paperilupien sähköinen arkistointi	Toteuma % edellisvuoden lukemaan	10	10
Rakennusjärjestyksen uudistus	Toteuma %	90	90
Rakennusvalvonnan infotilaisuudet	Toteuma kpl	2	1

Talouden ja tavoitteiden raportointi / poikkeamat

Toimintatuotoissa jäätin jälkeen, sekä toimintakulut ovat kasvaneet. ICT- kulut kasvavat tasaisesti ja uuden rakentamislain takia kasvavat jatkossakin.

Lupamäärien laskiessa ja isojen kohteiden rakentumattomuus vaikuttaa suoraan rakennusvalvonnan tulojen heikentymiseen. Palkkakulujen kasvu sekä palkkojen kohdentaminen oikeille kustannuspaikoille on nostanut kulupuolta.

Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin pääosin. Ainoastaan infotilaisuuksia ei saatu pidettyä tavoiteltua määrää.

575 Liikenneväylät

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Liikenneväylät -tehtäväalue vastaa kunnan kaava- ja yksityisteihin liittyvien asioiden hoitamisesta. Liikenneväyliä kehitetään ja toimitaan sovitulla tavalla liikenneturvallisuuksuunnitelman mukaisesti. Kunta avustaa yksityisteitä, jolloin tiehoitokunnat voivat pitää yksityistieverkkoa kunnossa. Kaavateiden ylläpito teetetään ostopalveluna.

Vuoden 2024 vuoden aikana liikenneväylillä keskityttiin ylläpitoon ja muutaman alueen asfaltointien uusimiseen. Vuosi oli hyvin runsasluminen ja kohonneet polttoaine- sekä materiaalikustannukset rasittavat kustannuspaikkaa.

Yksityistieavustus sisältää avustuksen teiden kunnossapitoon, perusparannuksiin ja Jänkäsalon lossille. Yksityistieavustukset kunnossapitoon on maksettu tiekunnille vuosittain.

Tehtäväalueen talous

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA-muutos	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	4 337,74	0	0	0	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT	-353 056,18	-291 210	0	-291 210	-361 694,87	-70 484,87
TOIMINTAKATE	-348 718,44	-291 210	0	-291 210	-361 694,87	-70 484,87

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Tavoitearvo TA 2024	Toteuma
Liikenneväylät			
Kävely- ja pyöräilyohjelman tuomat kehittämis-kohteiden toteuttaminen	Kohdemäärä	3	3
Liikenneturvallisuus-suunnitelman toimenpiteohjelman päivittäminen	Toteuma %	100	100

Talouden ja tavoitteiden raportointi / poikkeamat

Kustannukset kohonneet arvioidusta 70.845 euroa. Vuoden 2024 talvikunnossapito, kenttien hoitaminen ja latujen teko ovat osoittautuneet arvioitua isommiksi.

Toiminnallisissa tavoitteissa saavutettiin kaikki asetetut tavoitteet.

580 Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet

Tilivelvollinen: Kunnanrakennusmestari

Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet -tehtäväalue vastaa kunnan rakennetun ympäristön (kadut, puistot, leikkikentät ja muut yleiset alueet), sekä rakennusten ja rakennelmien kunnossapito- ja käyttötehtävistä.

Saimaanharjun koulun piha-alueen ensimmäinen rakennusvaihe saatiin valmiiksi. Alueelle rakennettiin tekonurmikenttä valaistuksineen, sekä paikoitusalue. Alue on koulu-laisten ja kuntalaisten käytössä. Hanke on monivuotinen ja jatkuu vielä vuosina 2025 ja 2026.

Muutaman kiinteistön mattolattioita uusittiin ja paikkoja laitettiin kuntoon.

Tehtäväalueen talous

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA-muutos	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	2 177 966,33	2 207 850	0	2 207 850	2 194 863,69	-12 986,31
TOIMINTAKULUT	-2 573 886,06	-2 430 188	0	-2 430 188	-2 538 782,32	-108 593,99
TOIMINTAKATE	-395 919,73	-222 338	0	-222 338	-343 918,63	-121 580,30

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Tavoitearvo TA 2024	Toteuma
Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet			
Pitkän tähtäimen suunnitelmien tuomien korjaustarpeiden jalkauttaminen / käytäntöönpano	Suunnitellut kohteet / toteuma %	100	100
Kiinteistöhuollon laskumäärien vähentäminen vs. edellinen vuosi	Laskumäärät verrattuna edellisen vuoden, 1= toteutunut	1	1
Sähköisten lukkojen käyttöönotto venelaitureille	Toteuma %	100	20
Laadunohjausjärjestelmän laatutason pitäminen tavoitetasolla 3 - hyvä	Ohjausjärjestelmän mittausperusteiden mukaisesti säännöllisesti mitattuna useamman kerran vuodessa. 1 = toteutunut	1	1
Työmäärämitoituksissa pysyminen normaali ja poikkeustilanteissa. Pyritään välttämään ylitöiden tekemistä	Työseuranta 1 = toteutunut	1	1

Talouden ja tavoitteiden raportointi / poikkeamat

Toimintatuotoissa jäätin hiukan tavoitteista toimitatuottojen puolella. Toimintakulut ylittivät 108.594 euroa. Suurin yksittäinen kustannusnousu on ICT- kustannukset, lämmityskustannukset ja kalusto- ja laitekustannukset. Kustannuspaikkaa kuormittaa kirkonkylällä oleva infopiste, joka vuokrattiin kunnan käyttöön kaupan vierestä.

Suunniteltuja korjaustoimia on viety eteenpäin kuten aikataulutettu.

Kiinteistöhuollon laskujen määrä laskenut suurimmilta sopimustoimittajilta noin 24 %. Suurimpiin toimittajiin kuuluvat mm. rautakauppatuotteet.

Sähköistä lukitusjärjestelmää ei saatu toteutettua venelaitureille teknisten haasteiden ja sähköjen puutteen vuoksi. Laitureille on selvitetty millä järjestelmällä homma voitaisiin viedä maaliin, mutta päätöstä toteutustavasta ei ole vielä.

Muut toiminnalliset tavoitteet saavutettiin.

590 Vesihuoltolaitos

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Vesihuoltolaitoksen tehtäväalue vastaa vesi- ja viemärlaitoksen ja verkostojen ylläpidosta ja huoltotehtävistä sekä uusien alueiden vesi- ja viemärlaitteiden rakentamisesta.

Vesimittareiden vaihtotyötä jatkettiin toista vuotta putkeen. Mittareita vaihdettu noin puolet ja tavoite olla valmiina, kaikki mittarit vaihdettuna 2026.

Vuoden 2024 tutkimusten perusteella viemäriverkostojen vuotoriskikartoitus on syytä suorittaa. Viemäriverkostoon pääsee jonkin verran puhdasta vettä, jota on turhaa puhdistaa.

Taipalsaaren kunta oli mukana seudullisessa yhteistyöselvityksessä Lappeenrannan energian, Lemmin ja Savitaipaleen kuntien kanssa. Selvitystyö saatiin valmiiksi vuoden 2024 puolella ja päätöksiä asiasta tehdään keväällä 2025.

Tehtäväalueen talous

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA-muutos	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	516 618,48	590 452	0	590 452	520 280,59	-70 171,41
TOIMINTAKULUT	-474 443,62	-460 745	0	-460 745	-485 352,13	-24 607,13
TOIMINTAKATE	42 174,86	129 707	0	129 707	34 928,46	-94 778,54

Tehtäväalueen tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari / toimenpide	Tavoitearvo TA 2024	Toteuma
Vesihuoltolaitos			
Vesimittarien vaihtotyön aloittaminen etäalueella viin mittareihin, yksi pila- lottialue vuodelle 2023, jatkototeutus vuosittain	Toteutus %	10	25
Verkostohävikin pienentäminen vuoden 2022 tavoitearvosta	Todetaan % mittari- lukemista vertailuar- vona vuosi 2022	-20	-17,65

Talouden ja tavoitteiden raportointi / poikkeamat

Toimintatuotot jäivät tavoitteesta 70.171 euroa. Veden kulutuksen lasku on selvästi huomattava ja useamman vuoden mennyt samaan suuntaan. Muutaman pumppaamon ja tasausaltaan moottorien vikaantumisen ja uusimisten vuoksi käyttökustannukset ovat hiukan ylittyneet. Pumppaamoiden moottorien vaihtoja jouduttu suorittamaan useampia kappaleita. Lisäksi viemäriverkoston tukkeumia oli useampia. Koko viemäriverkoston kuvausta tulee harkita tuleville vuosille.

Vesimittareiden vaihtotyötä on jatkettu ja liki puolet kunnan mittareista on vaihdettu. Mittareita vaihdettu enemmän kuin oli suunnitelmissa.

Verkostohävikin pieneneminen oli tavoitteena koko vesilaitoksen alueella, mutta tavoiteltuun tasoon ei päästy täysin. Verkostohävikkiä on saatu pienennettyä vuoden 2022 lukemaan verrattuna 17,65 % ja vuoden 2023 lukemaan nähden 17,84 %. Puhtaanveden pumppauksen puolella on saatu hyvää aikaiseksi, viemäriverkostojen vuotoriskikartoitus ja tutkimuksia on syytä suorittaa. Viemäriverkostoon pääsee jonkin verran puhdasta vettä, joka nostaa meillä puhdistuskustannuksia.

Asiakkailta laskutetun veden määrä on pysynyt viimeisen kolmen vuoden aikana suhteellisen samana. Energiakriisin aikana laskutetun veden määrä tippui noin 20 000 m3 vuodessa ja tilanne on pysynyt sen jälkeen tasaisella tasolla.

TEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA-muutos	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	2 970 395,53	2 898 302	0	2 898 302	2 782 053,27	-116 248,73
TOIMINTAKULUT	-4 322 627,91	-4 072 419	0	-4 072 419	-4 236 134,85	-163 715,62
TOIMINTAKATE	-1 352 232,38	-1 174 117	0	-1 174 117	-1 454 081,58	-279 964,35

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ KOKO KUNTA

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA-muutos	TA 2024 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	5 567 119,48	5 613 801	0	5 613 801	5 543 813,63	-69 987,37
TOIMINTAKULUT	-17 375 561,99	-17 936 250	0	-17 936 250	-17 538 277,77	397 972,00
TOIMINTAKATE	-11 808 442,51	-12 322 449	0	-12 322 449	-11 994 464,14	327 984,45

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

	TA-alkup	TA-muutos	TA + muutos	Tot.euro	Tot %
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1 087 782	0	1 087 782	1 208 797,64	111,13
Maksutuotot	232 000	0	232 000	254 830,73	109,84
Tuet ja avustukset	672 877	0	672 877	610 646,90	90,75
Muut toimintatuotot	871 700	0	871 700	842 893,50	96,70
	2 864 359	0	2 864 359	2 917 168,77	101,84
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-7 360 716	0	-7 360 716	-7 226 241,32	98,17
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 525 524	0	-1 525 524	-1 447 216,35	94,87
Muut henkilösivukulut	-260 644	0	-260 644	-205 292,84	78,76
Palvelujen ostot	-3 684 628	0	-3 684 628	-3 597 466,95	97,63
Aineet,tarvikkeet, tavarat					
Ostot tilikauden aika	-1 632 307	0	-1 632 307	-1 585 806,77	97,15
Avustukset	-580 000	0	-580 000	-659 053,68	113,63
Muut toimintakulut	-142 990	0	-142 990	-190 555,00	133,26
	-15 186 808	0	-15 186 808	-14 911 632,91	98,19
TOIMINTAKATE	-12 322 449	0	-12 322 449	-11 994 464,14	97,34
Verotulot	11 063 000	0	11 063 000	11 934 847,45	107,88
Valtionosuudet	2 130 227	183 831	2 314 058	2 350 032,00	101,55
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	5 900	0	5 900	9 362,91	158,69
Muut rahoitustuotot	9 500	0	9 500	15 024,30	158,15
Korkokulut	-200 000	0	-200 000	-297 634,73	148,82
Muut rahoituskulut	0	0	0	-499,33	0,00
VUOSIKATE	686 178	183 831	870 009	2 016 668,46	231,80
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	-1 476 730	0	-1 476 730	-1 462 728,25	99,05
Satunnaiset erät					
TILIKAUDEN TULOS	-790 552	183 831	-606 721	553 940,21	-91,30
Poistoeron lis.(-)tai väh	92 734	0	92 734	92 734,32	100,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-697 818	183 831	-513 987	646 674,53	-125,82

Verotulojen erittely

Verotulot	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	%	Poikkeama
Kunnan tulovero	8 438 000	0	8 438 000	9 173 862	109	735 862
Osuus yhteisöveron tuotosta	462 000	0	462 000	590 182	128	128 182
Kiinteistövero	2 163 000	0	2 163 000	2 170 804	100	7 804
Verotulot yhteensä	11 063 000	0	11 063 000	11 934 847	108	871 847

Tuloveron määräytymisen perusteet

Verotettava tulo,			
Vuosi	Tulovero%	milj.euroa	Muutos %
2021	21,00	86,60	0,9
2022	21,00	89,21	3,0
2023	8,36	97,19	8,9
2024	8,40	104,13	5,3

Kiinteistöveroprosentit

	2024	2023
Yleinen kiinteistövero	1,40	1,40
Vakituinen asuinrakennus	0,50	0,50
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,30	1,30
Asuintarkoitukseen kaavoitetut rakentamattomat tontit	3,50	3,50
Yleishyödyllisen yhteistön kiinteistövero	0,00	0,00

Valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan peruspalveluijen valtionosuus, ml. tasaukset	2 568 841	183 831	2 752 672	2 501 528	-251 144
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0	0	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-1 131 257	0	-1 131 257	-828 305	302 952
Verotulomenetysten korvaus	692 643	0	692 643	676 809	-15 834
Valtionosuudet yht.	2 130 227	183 831	2 314 058	2 350 032	35 974

Investointien toteutuminen

Konsernihallinnon investoinnit

H01 Kiinteän omaisuuden hankinta/myynti

Hanketavoitteet Kiinteistö- ja maaomaisuuden strategiset tavoitteet

Tavoitteiden toteuma Hankittu maa-alue

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-150 000		-150 000	-150 000,00	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0		0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutukset			0		0,00
Investointien rahavirta	-150 000	0	-150 000	-150 000,00	0,00

H02 Osakkeiden hankinta ja myynti

Hanketavoitteet Käyttöomaisuusosakkeiden ja -osuuksien hallinnointi.

Tavoitteiden toteuma Luovutus tapahtunut konserniyhtiöille (Kuhatie 8)

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot			0	-134 375,34	134 375,34
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0		0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutukset			0	63 730,04	-63 730,04
Investointien rahavirta	0	0	0	-70 645,30	70 645,30

H28 Itärata Oy -hankeyhtiö

Hanketavoitteet Kunnanvaltuuston elinvoimaan liittyvä hanke osakkuudesta Itärata Oy:ssä. Yhteensä 80.000 euron kokonaisinvestointivaltuutus edetä vaiheittain.

Tavoitteiden toteuma Toteutunut

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-5 064		-5 064	-2 846,24	-2 217,76
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0		0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot			0		0,00
Investointien rahavirta	-5 064	0	-5 064	-2 846,24	-2 217,76

H95 Kutilan kanava 2024

Hanketavoitteet Kutilan kanavahankkeen suunnitteluiden ja kilpailutusasiakirjojen laadinta

Tavoitteiden toteuma Hanke on kesken ja monivuotinen. Suunnittelut toteutettiin vuoden 2024 aikana.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-700 000	-600 000	-1 300 000	-1 571 403,70	271 403,70
Rahoitusosuudet investointimenoihin	600 000	505 000	1 105 000	1 336 339,80	-231 339,80
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot			0		0,00
Investointien rahavirta	-100 000	-95 000	-195 000	-235 063,90	40 063,90

Konsernihallinnon investoinnit yhteensä

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-855 064	-600 000	-1 455 064	-1 858 625,28	403 561,28
Rahoitusosuudet investointimenoihin	600 000	505 000	1 105 000	1 336 339,80	-231 339,80
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	63 730,04	-63 730,04
Investointien rahavirta	-255 064	-95 000	-350 064	-458 555,44	108 491,44

Sivistyspalveluiden investoinnit

S24 Kirkonkylän koulun laitehankinnat 24

Hanketavoitteet Kirkonkylän koulun opetuskäyttöön iPadi, latausasemat ja musiikkiluokan projektori sekä tiedottamiseen opettajainhuoneen infonäyttötäulu.

Tavoitteiden toteuma Toteutunut.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointien talousarvio					
Investointimenot	-21 000		-21 000	-18 108,29	-2 891,71
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0		0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot			0		0,00
Investointien rahavirta	-21 000	0	-21 000	-18 108,29	-2 891,71

Sivistyspalveluiden investoinnit yhteensä

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-21 000	0	-21 000	-18 108,29	-2 891,71
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-21 000	0	-21 000	-18 108,29	-2 891,71

Teknisten palveluiden investoinnit

T63 Infran perusparannuskohteet

Hanketavoitteet Olemassa olevan tiestön uusimisia ja valaistusten rakentamista

Tavoitteiden toteuma Vuoden 2024 työt suoritettu, Saimaanharjulla uusittiin pienempiä teitä huonon kunnon takia

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-100 000		-100 000	-112 633,71	12 633,71
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0		0,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot			0		0,00
Investointien rahavirta	-100 000	0	-100 000	-112 633,71	12 633,71

T82 Kunnantalon peruskorjaus

Hanketavoitteet Kunnantalon peruskorjauksen suunnittelu

Tavoitteiden toteuma Suunnittelukustannuksia jäänyt suunnittelijalta laskuttamatta ja laskutti vasta 2024 vuoden puolella. Suunnittelu toteutettiin jo 2023.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot			0	-3 591,00	3 591,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0		0,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot			0		0,00
Investointien rahavirta	0	0	0	-3 591,00	3 591,00

U02 Pappilanniemen leikkipuisto/puisto

Hanketavoitteet Pappilanniemen leikkikentän ja puiston kehittäminen kaavan mukaisesti

Tavoitteiden toteuma Hanke valmis. Pappilanniemeen toteutettiin uusi leikkikenttä ja pallokenttä.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-100 000		-100 000	-95 480,36	-4 519,64
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0		0,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot			0		0,00
Investointien rahavirta	-100 000	0	-100 000	-95 480,36	-4 519,64

U05 Saimaanharjun kuntosalin katto

Hanketavoitteet Kuntosalirakennuksen katon vaihto

Tavoitteiden toteuma Ei toteutunut. Katon korjaaminen vaatii tarkemman suunnitelun ja budjetoinnin.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-80 000		-80 000	0,00	-80 000,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0		0,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot			0		0,00
Investointien rahavirta	-80 000	0	-80 000	0,00	-80 000,00

U13 Satulaivan päiväkodin kulunvalvonta

Hanketavoitteet Kulunvalvonnan ja rikosilmoitinjärjestelmien uusiminen

Tavoitteiden toteuma Vuoden 2023 hanke jonka häntä tehtiin vielä 2024.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot			0	-14 444,00	14 444,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0		0,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot			0		0,00
Investointien rahavirta	0	0	0	-14 444,00	14 444,00

U16 Väinölän katon hionta ja maalaus

Hanketavoitteet Väinölän katon hionta ja maalaus

Tavoitteiden toteuma Hanke kesken. Katon korjaus vaatii tarkempaa suunnittelua ja budjetointia. Pelkällä peltipinnan korjauksella ei selvä, vaan yläpohjasta pitää vaihtaa kaikki eristeet ja osa laudoituksista.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-100 000		-100 000	0,00	-100 000,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0		0,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot			0		0,00
Investointien rahavirta	-100 000	0	-100 000	0,00	-100 000,00

U19 Saimaanharjun koulun piha-alue

Hanketavoitteet Piha-alueen 1 vaiheen työt

Tavoitteiden toteuma Ensimmäisen vaiheen työt valmiit. Hanke on monivuotinen ja 2024 toteutettiin tekoonurmikenttä ja parkkialueet valmiiksi

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-300 000	-61 500	-361 500	-402 713,56	41 213,56
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	61 500	61 500	72 000,00	-10 500,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot			0		0,00
Investointien rahavirta	-300 000	0	-300 000	-330 713,56	30 713,56

U20 Ketveleen sataman valot & valvonta**Hanketavoitteet** Ketveleen satamaan valaistus ja kameravalvonnat**Tavoitteiden toteuma** Hanke siirtyi vuodelle 2025 toteutettavaksi ja hankkeelle varattu uudet määrärahat.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-10 000		-10 000	0,00	-10 000,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0		0,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot			0		0,00
Investointien rahavirta	-10 000	0	-10 000	0,00	-10 000,00

U21 Nuorisotilan mattojen uusinta**Hanketavoitteet** Mattojen vaihtoa nuorisotilasta**Tavoitteiden toteuma** Hanke valmis

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-10 000		-10 000	-9 443,03	-556,97
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0		0,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot			0		0,00
Investointien rahavirta	-10 000	0	-10 000	-9 443,03	-556,97

U22 Kirkonkylän koulun mattojen uusinta**Hanketavoitteet** Keittiön lattian uusiminen**Tavoitteiden toteuma** Hanke valmis

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-15 000		-15 000	-15 224,57	224,57
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0		0,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot			0		0,00
Investointien rahavirta	-15 000	0	-15 000	-15 224,57	224,57

U23 Vehkissalin akustiikka**Hanketavoitteet** Vehkapaaleen koulun liikuntasalin akustiikan parantaminen**Tavoitteiden toteuma** Hanke valmis

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-15 000		-15 000	-9 500,00	-5 500,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0		0,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot			0		0,00
Investointien rahavirta	-15 000	0	-15 000	-9 500,00	-5 500,00

U24 Keskuskeittiön koneiden uusinta**Hanketavoitteet** Keskuskeittiön koneiden uusimista**Tavoitteiden toteuma** Hanke valmis

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-10 000		-10 000	-10 620,00	620,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0		0,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot			0		0,00
Investointien rahavirta	-10 000	0	-10 000	-10 620,00	620,00

U25 Saimaanharjun kevyenliikenteenväylä**Hanketavoitteet** Kevyenliikenteen väylän parantaminen ja valaistuksen rakentaminen**Tavoitteiden toteuma** Hanke valmis

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-50 000		-50 000	-37 694,27	-12 305,73
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0		0,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot			0		0,00
Investointien rahavirta	-50 000	0	-50 000	-37 694,27	-12 305,73

Teknisten palveluiden investoinnit yhteensä

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-790 000	-61 500	-851 500	-711 344,50	-140 155,50
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	61 500	61 500	72 000,00	-10 500,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-790 000	0	-790 000	-639 344,50	-150 655,50

Vesilaitoksen investoinnit**T66 Vesilaitoksen verkoston saneeraus****Hanketavoitteet** Verkoston saneeraamiset, vesimittareiden vaihtoa etäluettaviin mittareihin pilotti alue**Tavoitteiden toteuma** Vuoden 2024 hanke valmis, 2024 vaihdettiin yli 200 vesimittaria, sekä vesistöjen viemäreitä painotettiin uudelleen.

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-100 000		-100 000	-91 789,76	-8 210,24
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot					
Investointien rahavirta	-100 000	0	-100 000	-91 789,76	-8 210,24

Vesilaitoksen investoinnit yhteensä

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-100 000	0	-100 000	-91 789,76	-8 210,24
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyv. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot	0	0	0	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-100 000	0	-100 000	-91 789,76	-8 210,24

Investointiosa yhteensä 2024

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-1 766 064	-661 500	-2 427 564	-2 679 867,83	252 303,83
Rahoitusosuudet investointimenoihin	600 000	566 500	1 166 500	1 408 339,80	-241 839,80
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	63 730,04	-63 730,04
Investointien rahavirta	-1 166 064	-95 000	-1 261 064	-1 207 797,99	-53 266,01

Rahoitusosan toteutuminen

	TA				
	TA 2024	TA muutokset	muutoksen jälkeen	TP 2024	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate +/-	686 178	183 831	870 009	2 016 668,46	-1 146 659,46
Satunnaiset erät +/-	0	0	0	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjaukset +/-	0	0	0	-104 535,38	104 535,38
Investointien rahavirta					
Investointimenot -	-1 766 064	-661 500	-2 427 564	-2 679 867,83	252 303,83
Rahoitusosuudet investointeihin +	600 000	566 500	1 166 500	1 408 339,80	-241 839,80
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot +	120 000	0	120 000	134 325,00	-14 325,00
Toiminnan ja investointien rahavirta +/-	-359 886	88 831	-271 055	774 930,05	-1 045 985,05
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0,00	0,00
Antolainasaamisten lisäykset -	-50 000	0	-50 000	0,00	-50 000,00
Antolainasaamisten vähennykset +	50 000	0	50 000	0,00	50 000,00
Lainakannan muutokset	1 069 492	0	1 069 492	-131 908,42	1 201 400,42
Pitkäaikaisten lainojen lisäys +	3 000 000	0	3 000 000	1 500 000,00	1 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys -	-1 930 508	0	-1 930 508	-1 630 508,42	-299 999,58
Lyhytaikaisten lainojen muutos +/-	0	0	0	-1 400,00	1 400,00
Oman pääoman muutokset +/-	0	0	0	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset +/-	0	0	0	-321 168,45	-321 168,45
Vaikutus maksuvalmiuteen +/-	709 606	88 831	798 437	321 853,18	476 583,82
Rahavarat 31.12.	1 307 783			689 682,65	618 100,35
Rahavarat 1.1.	598 176			367 829,47	230 346,53
Tunnusluvut					
Pitkäaikainen laina 31.12. €	12 407 856			9 707 855,98	2 700 000,02
Pitkäaikainen laina per asukas (€/as)	2 686			2 112	573
	(4620 as)			(4596 as)	

Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Talousarvion sitovista määrärahoista ja tuloarvioista esitetään yhteenvetotaulukko, johon on koottu käyttötalousosan, investointiosan, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan valtuuston sitoviksi hyväksymien erien talousarvio, talousarvion muutokset, talousarvio muutosten jälkeen, toteuma ja poikkeama talousarviomuutoksen jälkeen.

2024	Sito- vuus N B	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup.	TA:n	TA	Toteu-	Poik-	Alkup.	TA:n	TA	Toteu-	Poik-
		talous- arvio	muutok- set	muut:n jälkeen	tuma	keama	talous- arvio	muutok- set	muut:n jälkeen	tuma	keama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Vaalit	B	48	0	48	44	-4	25	0	25	26	1
Tarkastus ja arviointi	B	19	0	19	18	-1	0	0	0	0	0
Konsernihallinto											
Hallintopalvelut	B	1427	0	1427	1319	-108	964	0	964	873	-91
Elinvoimapaalvelut	B	1124	0	1124	1212	88	517	0	517	600	83
Sosiaali- ja terveystalvelut	B	56	0	56	44	-12	0	0	0	0	0
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut											
Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden hallinto	B	417	0	417	427	10	0	0	0	1	1
Ruokapalvelut	B	729	0	729	670	-59	658	0	658	614	-44
Perusopetus	B	6 791	0	6 791	6 192	-599	307	0	307	348	41
Varhaiskasvatus	B	2 567	0	2 567	2 626	59	176	0	176	191	15
Kulttuuri ja vapaa-aika	B	686	0	686	751	65	68	0	68	108	40
Tekniset palvelut											
Teknisten palveluiden hallinto	B	600	0	600	593	-7	8	0	8	14	6
Kaavoitus	B	135	0	135	72	-63	30	0	30	1	-29
Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut	B	155	0	155	185	30	62	0	62	52	-10
Liikenneväylät	B	291	0	291	361	70	0	0	0	0	0
Kiinteistöhuolto ja yleiset alueet	B	2 430	0	2 430	2 539	109	2 208	0	2 208	2 195	-13
Kunnallistekniikka ja laitokset	B	461	0	461	485	24	590	0	590	520	-70
Käyttötaloulosa yhteensä		17 936	0	17 936	17 538	-398	5 613	0	5 613	5 543	-70

1) N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B=bruttomääräraha/-tuloarvio

2024	Sito- vuus N B	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup.	TA:n	TA	Toteu-	Poik-	Alkup.	TA:n	TA	Toteu-	Poik-
		talous- arvio	muutok- set	muut:n jälkeen	tuma	keama	talous- arvio	muutok- set	muut:n jälkeen	tuma	keama
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						11063	0	11063	11935	872
Valtionosuudet	B						2 130	184	2 314	2 350	36
Korkotulot	B						6	0	6	9	3
Muut rahoitustulot	B						9	0	9	15	6
Korkomenot	B	200	0	200	298	98					
Muut rahoitusmenot	B	0	0	0	0	0					
Satunnaiset erät	B	0	0	0	0	0					
Tuloslaskelmaosa yhteensä		200	0	200	298	98	13 208	184	13 392	14 309	917

Tuhannen pyöristyserot kaavoista johtuen.

1) N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B=bruttomääräraha/-tuloarvio

2024	Sito- vuus N B	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup.	TA:n	TA	Toteu-	Poik-	Alkup.	TA:n	TA	Toteu-	Poik-
		talous-	muutok-	muut:n	tuma	keama	talous-	muutok-	muut:n	tuma	keama
		arvio	set	jälkeen			arvio	set	jälkeen		
INVESTOINTIOSA											
Konsernihallinto											
H01Kiinteän omaisuuden hankinta ja myynti	B	150	0	150	150	0	0	0	0	0	0
H02 Osakkeiden hankinta ja myynti	B	0	0	0	134	-134	0	0	0	64	64
H28 Itärata Oy- hankeyhtiö	B	5	0	5	3	2	0	0	0	0	0
H95 Kutilan kanava 2024	B	700	600	1300	1571	-271	600	505	1105	1336	231
Konsernihallinnon investoinnit yhteensä		855	600	1455	1858	-403	600	505	1105	1400	295
Sivistyspalvelut											
S24 Kkylän koulun laitehankinnat 2024	B	21	0	21	18	3	0	0	0	0	0
Sivistyspalveluiden investoinnit yhteensä		21	0	21	18	3	0	0	0	0	0
Tekniset palvelut											
T63 Infran perusrakennuskohteet	B	100	0	100	113	-13	0	0	0	0	0
T73 Sharjun koulun piha-alueen kehittäminen	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
T82 Kunnantalon peruskorjaus	B	0	0	0	4	-4	0	0	0	0	0
T95 Saimaanharjun koulun piha-alue	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
U02 Pappilanniemen lpuisto / puisto	B	100	0	100	95	5	0	0	0	0	0
U05 Saimaanharjun kuntosalin katto	B	80	0	80	0	80	0	0	0	0	0
U07 Pappilanniemen venesatama	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
U10 Alueinfraraha	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
U11Väinölän lattiapinnan uusiminen	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
U13 Satulaivan päiväkodin kulunvalvonta	B	0	0	0	14	-14	0	0	0	0	0
U14 Laavu, Saimaanharju	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
U16 Väinölän katon hionta ja maalaus	B	100	0	100	0	100	0	0	0	0	0
U19 Sharjun koulun piha-alue	B	300	62	362	403	-41	0	62	62	72	10
U20 Ketveleen sataman valot & valvonta	B	10	0	10	0	10	0	0	0	0	0
U21Nuorisotilan mattojen uusinta	B	10	0	10	9	1	0	0	0	0	0
U22 Kkylän koulun mattojen uusinta	B	15	0	15	15	0	0	0	0	0	0
U23 Vehkissalin akustiikka	B	15	0	15	10	5	0	0	0	0	0
U24 Keskuskeittiön koneiden uusinta	B	10	0	10	11	-1	0	0	0	0	0
U25 Sharjun kevyen liikenteen väylä	B	50	0	50	38	12	0	0	0	0	0
Teknisten palveluiden investoinnit yhteensä		790	62	852	712	140	0	62	62	72	10
Vesilaitos											
T66 Vesilaitoksen verkoston saneer	B	100	0	100	92	8	0	0	0	0	0
Vesilaitos investoinnit yhteensä		100	0	100	92	8	0	0	0	0	0
Investointiosa yhteensä		1766	662	2428	2680	-252	600	567	1167	1472	305

2024	Sito-	Määrärahat					Tuloarviot				
	vuus	Alkup.	TA:n	TA	Toteu-	Poik-	Alkup.	TA:n	TA	Toteu-	Poik-
	N	talous-	muutok-	muut:n	tuma	keama	talous-	muutok-	muut:n	tuma	keama
	B	arvio	set	jälkeen			arvio	set	jälkeen		
RAHOITUSOSA											
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	N	3 000 000	0	3 000 000	1500 000	1500 000	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	N	1930 508	0	1930 508	1630 508	300 000	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N	0	0	0	-1400	1400	0	0	0	0	0
Kaikki yhteensä		4 950 410	662	4 951 072	3 149 624	1800 848	19 421	751	20 172	21 324	1 152

1) N=sito vuus nettomääräraha/-tulo arvio, B=bruttomääräraha/-tulo arvio

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1 208 797,64	948 879,71
Maksutuotot	254 830,73	238 918,65
Tuet ja avustukset	610 646,90	752 988,81
Muut toimintatuotot	842 893,50	999 340,95
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00
	2 917 168,77	2 940 128,12
	0,00	0,00
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-7 226 241,32	-6 985 387,42
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 447 216,35	-1 447 603,03
Muut henkilösivukulut	-205 292,84	-241 213,99
Palvelujen ostot	-3 597 466,95	-3 501 618,99
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 585 806,77	-1 623 910,55
Avustukset	-659 053,68	-632 688,82
Muut toimintakulut	-190 555,00	-316 147,83
	-14 911 632,91	-14 748 570,63
Toimintakate	-11 994 464,14	-11 808 442,51
Verotulot	11 934 847,45	11 863 998,14
Valtionosuudet	2 350 032,00	2 839 898,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	9 362,91	7 744,14
Muut rahoitustuotot	15 024,30	9 364,15
Korkokulut	-297 634,73	-286 254,65
Muut rahoituskulut	-499,33	-34,37
	-273 746,85	-269 180,73
Vuosikate	2 016 668,46	2 626 272,90
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 462 728,25	-1 492 156,93
Arvonalentumiset	-1 462 728,25	-1 492 156,93
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	553 940,21	1 134 115,97
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	92 734,32	92 734,32
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Rahastojen lisäys (-) ja vähennys (+)	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	646 674,53	1 226 850,29

Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2024		1.1.-31.12.2023	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	2 016 668,46		2 626 272,90	
Satunnaiset erät	0,00		0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	<u>-104 535,38</u>	1 912 133,08	<u>18 832,78</u>	2 645 105,68
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2 679 867,83		-1 350 359,67	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 408 339,80		252 770,45	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>134 325,00</u>	-1 137 203,03	<u>16 500,00</u>	-1 081 089,22
Toiminnan ja investointien rahavirta		774 930,05		1 564 016,46
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	0,00		0,00	
Antolainasaamisten vähennykset	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500 000,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 630 508,42		-1 734 379,62	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>-1 400,00</u>	-131 908,42	<u>100,00</u>	-1 734 279,62
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-50,00		-640,00	
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00		0,00	
Saamisten muutos	-557 859,56		499 056,29	
Korottomien velkojen muutos	<u>236 741,11</u>	-321 168,45	<u>-360 772,90</u>	137 643,39
Rahoituksen rahavirta		-453 076,87		-1 596 636,23
Rahavarojen muutos		321 853,18		-32 619,77
Rahavarojen muutos				
Kassavarat 31.12.	689 682,65		367 829,47	
Kassavarat 1.1.	<u>367 829,47</u>	321 853,18	<u>400 449,24</u>	-32 619,77

Tase

VASTAAVAA	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	2 483,38	65 153,61
Muut pitkävaikutteiset menot	260 740,08	337 043,16
Ennakkomaksut	10 800,00	10 800,00
	274 023,46	412 996,77
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	4 734 517,01	4 585 576,59
Rakennukset	10 052 196,70	10 810 134,18
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 415 578,69	1 941 771,46
Koneet ja kalusto	108 903,55	156 622,79
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	653 905,73	661 504,73
	17 965 101,68	18 155 609,75
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 319 617,77	3 246 126,23
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut lainasaamiset	600 179,71	600 179,71
Muut saamiset	13 930,00	13 930,00
	3 933 727,48	3 860 235,94
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0,00	0,00
Muut toimeksiantojen varat	3 975,83	5 243,65
	3 975,83	5 243,65
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00
Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00
Valmiit tuotteet	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Ennakkomaksut	0,00	0,00
	0,00	0,00
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	289 900,49	432 341,84
Lainasaamiset	0,00	1 400,00
Muut saamiset	135 666,44	140 028,46
Siirtosaamiset	857 920,74	151 857,81
	1 283 487,67	725 628,11
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Sijoitukset rahamarkk.instrum.	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut arvopaperit	0,00	0,00
	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	689 682,65	367 829,47
VASTAAVAA YHTEENSÄ	24 149 998,77	23 527 543,69

VASTATTAVAA	2024	2023
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	7 688 865,69	7 688 865,69
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00
Muut omat rahastot	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	3 430 553,28	2 203 702,99
Tilikauden yli/alijäämä	646 674,53	1 226 850,29
	11 766 093,50	11 119 418,97
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	198 504,79	291 239,11
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
	198 504,79	291 239,11
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	35 000,00
	0,00	35 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	152 862,84	152 912,84
Muut toimeksiantojen pääomat	3 975,83	5 243,65
	156 838,67	158 156,49
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 553 598,98	8 207 855,98
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00
	8 553 598,98	8 207 855,98
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 154 257,00	1 631 908,42
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	819 756,32	706 572,05
Muut velat	312 310,45	332 366,22
Siirtovelat	1 188 639,06	1 045 026,45
	3 474 962,83	3 715 873,14
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	24 149 998,77	23 527 543,69

Konsernilaskelmat**Konsernituloslaskelma**

	2024	2023
Toimintatuotot	4 511 297,77	4 428 786,37
Toimintakulut	-16 541 759,78	-16 112 648,88
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-5 204,09	-48 112,03
Toimintakate	-12 035 666,10	-11 731 974,54
Verotulot	11 934 847,45	11 863 998,14
Valtionosuudet	2 885 533,41	3 344 659,27
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	3 912,31	1 089,02
Muut rahoitustuotot	20 991,51	9 857,10
Korkokulut	-529 893,40	-505 027,10
Muut rahoituskulut	-784,48	-346,45
Vuosikate	2 278 940,70	2 982 255,44
Poistot ja arvonalentumiset		
Poistot	-1 793 459,43	-1 835 782,19
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden tulos	485 481,27	1 146 473,25
Tilinpäätössiirrot	1 310,55	-1 452,87
Tilikauden verot	-193,28	-116,82
Laskennalliset verot	-254,80	28,50
Tilikauden ylijäämä	486 343,74	1 144 932,06

Konsernirahoituslaskelma

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 278 940,70	2 982 255,44
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden verot	-193,28	-116,82
Tulorahoituksen korjauserät	-16 957,28	63 099,16
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 261 790,14	3 045 237,78
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 709 176,22	-1 440 872,95
Rahoitusosuudet investointi menoihin	1 408 599,62	252 770,45
Pysyvien vastaavien luovutustulo	56,16	20 345,65
Investointien rahavirta yhteensä	-1 300 520,44	-1 167 756,85
Toiminnan ja investointien rahavirta	961 269,70	1 877 480,93
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	0,00	0,00
Antolainojen vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500 000,00	31 600,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 899 631,95	-1 998 258,23
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 400,00	100,04
Oman pääoman muutokset	0,00	1 406,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen po. ja varojen muutokset	1 483,29	2 151,40
Vaihtomaisuuden muutos	6 011,36	2 981,59
Saamisten muutos	-515 274,68	433 569,49
Korottomien velkojen muutos	293 563,11	-367 283,51
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-615 248,87	-1 893 733,22
RAHAVAROJEN MUUTOS	346 020,83	-16 252,29

Konsernitase

VASTAAVAA	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	197 193,10	299 420,56
Muut pitkävaikutteiset menot	260 740,08	337 043,16
Ennakkomaksut	10 800,00	10 800,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	468 733,18	647 263,72
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	5 079 311,20	4 930 370,78
Rakennukset	15 189 913,04	16 094 837,46
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 290 521,09	1 815 766,57
Koneet ja kalusto	328 979,52	404 859,30
Muut aineelliset hyödykkeet	3 898,50	5 198,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	658 497,99	668 572,37
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	23 551 121,34	23 919 604,48
Sijoitukset		
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	0,00	-0,01
Osakkuusyhtiöosuudet	826 898,65	832 540,99
Muut osakkeet ja osuudet	486 287,90	451 090,61
Muut lainasaamiset	342 041,78	342 041,78
Muut saamiset	13 930,00	13 930,00
Sijoitukset yhteensä	1 669 158,33	1 639 603,37
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	685 137,65	539 021,10
Muut toimeksiantojen varat	3 975,83	5 243,65
Toimeksiantojen varat yhteensä	689 113,48	544 264,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	779,28	596,31
Keskeneräiset tuotteet	12 745,63	18 939,96
Ennakkomaksut	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus yhteensä	13 524,91	19 536,27
SAAMISET		
Pitkäaikaiset saamiset	166,06	166,06
Lyhytaikaiset saamiset	1 438 252,36	922 977,69
Saamiset yhteensä	1 438 418,42	923 143,75
Rahoitusarvopaperit	12 128,65	61 166,02
Rahat ja pankkisaamiset	1 212 267,34	817 209,15
VASTAAVAA YHTEENSÄ	29 054 465,65	28 571 791,51

VASTATTAVAA	2024	2023
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	7 688 865,69	7 688 865,69
Arvonkorotusrahasto	20 041,43	20 831,43
Muut omat rahastot	4 019,47	4 540,00
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	2 008 291,83	882 494,05
Tilikauden yli-/alijäämä	486 343,74	1 144 932,06
Oma pääoma yhteensä	10 207 562,16	9 741 663,23
 POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUK.		
Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
 PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	12 657,25	35 000,00
 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	212 602,42	77 524,26
Lahjoitusrahastojen pääomat	152 862,84	152 912,84
Muut toimeksiantojen pääomat	471 641,29	460 337,42
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	837 106,55	690 774,52
 VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 761 418,06	13 684 798,59
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat konsernin sisältä	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	94 411,03	118 013,79
Liittymismaksut ja muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	13 855 829,09	13 802 812,38
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 055 781,53	1 636 880,95
Lainat julkisyhteisöiltä	365 514,00	262 066,00
Saadut ennakot	21 623,25	25 608,59
Ostovelat	1 053 973,39	846 835,37
Liittymismaksut ja muut velat	365 668,54	387 058,35
Siirtovelat	1 262 822,53	1 127 419,56
Laskennalliset verovelat	15 927,36	15 672,56
Lyhyt aikainen vieras pääoma yhteensä	4 141 310,60	4 301 541,38
 VASTATTAVAA YHTEENSÄ	29 054 465,65	28 571 791,51

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan. Poistosuunnitelma on liitteenä. Kunnanvaltuusto on pidentänyt eräiden rakennusten poistoaikoja (kv. 21.12.2016 §71). Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarviointiin peruskorjauksen/uudisrakentamisen jälkeen.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuutta ei ole taseessa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopapereita ei taseessa ole.

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Toimintakertomuksessa esitetyt tiedot ovat pääosiltaan vertailukelpoisia edelliseen toimintakertomusvuoteen.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty omistusosuudella kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä sekä kunnan tytäryhtiöt Kiinteistö Oy Taipalsaaren Asunnot ja Taipalsaaren Lämpö Oy. Osakkuusyhteisöistä on yhdistelty Saimaan Kuitu Oy. Yhdistelemättä on jätetty osakkuusyhteisöistä As Oy Saimaanharjun Kuhatie ja Kiinteistö Oy Taipalsaaren Liikekeskus.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhtiöiden keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty. Konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Kiinteistöveroja ei ole eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Eliminointimenetelmä vastaa olennaisilta osin hankintamenomenetelmää.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu tytäryhteisön oman pääoman erään edellisten tilikausien tulosta vastaan ja tilikauden poistojen oikaisu kirjattu tulosvaikutteisesti.

Osakkuusyhteisöt

Saimaan Kuitu Oy osakkuusyhteisönä on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitalinpäätökseen.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Hallinto	915 184,76	887 470,56	806 826,51	613 338,79
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut	0,00	0,00	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuripalvelut	758 047,19	743 049,54	662 393,19	613 824,42
Yhdyskuntapalvelut	3 535 754,45	3 426 191,66	1 447 949,07	1 712 964,91
Yhteensä	5 208 986,40	5 056 711,76	2 917 168,77	2 940 128,12

Verotulojen erittely		
	2024	2023
Kunnan tulovero	9 173 861,85	9 155 219,44
Osuus yhteisöveron tuotosta	590 181,80	557 975,74
Kiinteistövero	2 170 803,80	2 150 802,96
Muut verotulot	0,00	0,00
Verotulot yhteensä	11 934 847,45	11 863 998,14

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely		
	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	2 501 528,00	3 272 978,00
<i>Siitä:</i> Verotuloihin perustuvat valtionosuuksien taseaus (+/-)	843 894,00	833 672,00
<i>Siitä:</i> Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-828 305,00	-1 128 684,00
Verotulomenetysten korvaus	676 809,00	695 604,00
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	2 350 032,00	2 839 898,00

Palveluiden ostojen erittely (ulkoiset)		
	2024	2023
Asiakaspalveluiden ostot	377 667,43	414 836,64
Muiden palveluiden ostot	3 219 799,52	3 086 782,35
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	3 597 466,95	3 501 618,99

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistoajat noudattavat kirjanpitolautakunnan kuntajaoston suositusta. Kunnanvaltuusto on vahvistanut pysyvien vastaavien hankintojen aktivointirajaksi 10 000 euroa. Tätä pienemmät hankkeet on kunnassa kirjattu käyttötalousosan kuluksi. Lisäksi valtuusto on määrittänyt tietyille hyödykkeille hyödykekohtaiset poistoajat. Hyödykekohtaiset poistoajat perustuvat kunkin hyödykkeen arvioituun todelliseen taloudelliseen pitoaikaan, arvioituun kestävyys- ja käytettävyyteen kunnan palvelutuotannossa.

POISTOSUUNNITELMA**Kvalt. 6.3.2013 § 25****PYSYVÄT VASTAAVAT**

	Poistomenetelmä	Poistoaika
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	tasapoisto	2 vuotta*
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 vuotta*
Liikearvo	tasapoisto	2 vuotta*
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	tasapoisto	2 vuotta*
Muut	tasapoisto	2 vuotta*
Valokuituverkko	tasapoisto	10 vuotta
*Kunnanhallitus voi erityisestä hyödykekohtaisesta syystä päättää poistoajaksi enintään 20 vuotta.		

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet		ei poistoaikaa

Rakennukset ja rakennelmat

Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20 vuotta
Talousrakennukset	tasapoisto	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	20 vuotta
Asuinrakennukset	tasapoisto	30 vuotta

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännöspoisto 20 %	15 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	menojäännöspoisto 25 %	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto 20 %	15 vuotta
Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto 10 %	30 vuotta
Viemäriverkosto	menojäännöspoisto 10 %	30 vuotta
Kaukolämpöverkko	menojäännöspoisto 15 %	20 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	menojäännöspoisto 20 %	15 vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	menojäännöspoisto 22 %	10 vuotta
Maakaasuverkko	menojäännöspoisto 15 %	20 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännöspoisto 20 %	15 vuotta
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	menojäännöspoisto 25 %	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	menojäännöspoisto 20 %	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	menojäännöspoisto 25 %	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	menojäännöspoisto 25 %	10 vuotta

Koneet ja kalusto

Rautaiset alukset	tasapoisto	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkonet	tasapoisto	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	4 vuotta
Muut liikkuvat työkonet	tasapoisto	5 vuotta
Muut kevyet koneet	tasapoisto	10 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	tasapoisto	5 vuotta
Atk-laitteet	tasapoisto	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 vuotta

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat

käytön mukainen

poisto

Arvo- ja taide-esineet

ei poistoaikaa

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

ei poistoaikaa

Rakennusten poistoaikojen pidentäminen**Kvalt. 21.12.2016 § 71**

Poistoaikojen pidentäminen 20 vuodesta 30 vuoteen

Saimaanharjun päiväkotijä

keskuskeittiö

tasapoisto

30 vuotta

Kirkonkylän koulu, päiväkotijä

liikuntahalli

tasapoisto

30 vuotta

Nuorisotalo Helmi

tasapoisto

30 vuotta

Kvalt. 20.09.2017 § 66

Poistoaikojen pidentäminen 20 vuodesta 30 vuoteen

Vehkataipaleen koulu

tasapoisto

30 vuotta

Taipalsaaren hyvinvointiasema

tasapoisto

30 vuotta

Jatkossa kaikki uudet hallinto- ja laitosrakennukset

30 vuotta

Saimaan Kuitu Oy:n verkoston rakentamiseen osoitetut kuntarahaosuudet on kirjattu muuksi pitkävaikutteiseksi menoksi. Näiden osalta poistoaikana on käytetty 10 vuotta. Myöhemmin tehdyt sijoitukset on toteutettu yhtiön oman pääoman ehtoisina sijoituksina. Poistot jatkuvat edelleen tilikaudella 2024 ja sen jälkeen suunnitelman mukaisesti.

Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot.

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Eläkevastuu 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Eläkevastuu 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Vahingonkorvaus/vesihuoltolaitos 1.1.	35 000,00	0,00	35 000,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	35 000,00	0,00	35 000,00
Vähennykset tilikaudella	-35 000,00	0,00	-35 000,00	0,00
Vahingonkorvaus/vesihuoltolaitos 31.12.	0,00	35 000,00	0,00	35 000,00
Ekky 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	12 657,25	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Ekky 31.12.	12 657,25	0,00	0,00	0,00
Pakolliset varaukset yhteensä	12 657,25	35 000,00	0,00	35 000,00

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	0,42	20 012,80	0,42	16 167,22
Rakennusten myyntivoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut myyntivoitot	75 348,83	0,00	75 348,83	0,00
Myyntivoitot yhteensä	75 349,25	20 012,80	75 349,25	16 167,22
Muut toimintakulut				
Myyntitappiot	5 813,87	0,00	5 813,87	0,00
Myyntitappiot yhteensä	5 813,87	0,00	5 813,87	0,00

Tasetta koskevat liitetiedot

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet									
	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet					
	Aineet- tomat oikeudet	Ennako- maksut	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Keskeneräiset	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1	402 196,77	10 800,00	412 996,77	4 585 576,59	10 810 134,18	1 941 771,46	661 504,73	156 622,79	18 155 609,75
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	150 000,00	0,00	0,00	2 392 646,25	0,00	2 542 646,25
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 408 339,80	0,00	-1 408 339,80
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	-1 059,58	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 059,58
Siirrot erien välillä			0,00	0,00	98 913,33	874 883,83	-991 905,45	18 108,29	0,00
Tilikauden poisto	-138 973,31	0,00	-138 973,31	0,00	-856 850,81	-401 076,60	0,00	-65 827,53	-1 323 754,94
Poistamaton hankintameno 31.12.	263 223,46	10 800,00	274 023,46	4 734 517,01	10 052 196,70	2 415 578,69	653 905,73	108 903,55	17 965 101,68
Arvonkorotukset	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kirjanpitoarvo 31.12	263 223,46	10 800,00	274 023,46	4 734 517,01	10 052 196,70	2 415 578,69	653 905,73	108 903,55	17 965 101,68
Kirjanpitoarvo 31.12.	263 223,46	10 800,00	274 023,46	4 734 517,01	10 052 196,70	2 415 578,69	653 905,73	108 903,55	17 965 101,68

Pysyvien vastaavien sijoitukset										
	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserniyht iöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kuntayhtymä osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-laina- saamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1	1 413 086,72	1 413 235,42	46 278,39	373 525,70	1 832 890,81	0,00	258 137,93	0,00	355 971,78	614 109,71
Lisäykset	134 325,00	0,00	0,00	2 896,58	137 221,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	-63 730,04	-63 730,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12	1 547 411,72	1 413 235,42	46 278,39	312 692,24	3 319 617,77	0,00	258 137,93	0,00	355 971,78	614 109,71
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 547 411,72	1 413 235,42	46 278,39	312 692,24	3 319 617,77	0,00	258 137,93	0,00	355 971,78	614 109,71

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus (1000€)		
				Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Taipalsaaren Asunnot	2451813-8	100 %	100 %	635	5046	0
Taipalsaaren Lämpö Oy	2662324-9	100 %	100 %	199	1100	-23
Kuntayhtymät						
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	1027740-9	1,58 %	1,58 %	355	116	18
Etelä-Karjalan liitto	0869462-5	3,24 %	3,24 %	94	20	5
Osakkuusyhteisöt						
Saimaan Kuitu Oy	2704880-5	38,60 %	38,60 %	827	2764	-5
As Oy Saimaanharjun Kuhatie	0163332-8	38,57 %	38,57 %	60	0	0
Kiinteistö Oy Taipalsaaren liikekeskus	0727392-5	30,01 %	30,01 %	v. 2023: 247	v. 2023: 63	v. 2023: -2

Saamisten erittely				
	2024		2023	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	67 529,96	0,00	66 912,63
Lainasaamiset	258 137,93	0,00	258 137,93	0,00
Yhteensä	258 137,93	67 529,96	258 137,93	66 912,63
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	635,31	0,00	241,40
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	635,31	0,00	241,40
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistus yhteisyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	342 041,78	0,00	342 041,78	0,00
Muut saamiset	13 930,00	0,00	13 930,00	0,00
Yhteensä	355 971,78	0,00	355 971,78	0,00
Saamiset yhteensä	614 109,71	68 165,27	614 109,71	67 154,03

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Etukäteen maksetut vuokratulot	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtyvät korot	0,00	0,00	0,00	0,00
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	50 960,30	48 854,60	50 960,30	48 854,60
EU-tuet ja avustukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvakuutusmaksut	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut tulojäämät	805 931,85	81 263,56	797 635,84	75 354,64
Tulojäämät yhteensä	856 892,15	130 118,16	848 596,14	124 209,24
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	856 892,15	130 118,16	848 596,14	124 209,24

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	7 688 865,69	7 688 865,69	7 688 865,69	7 688 865,69
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	7 688 865,69	7 688 865,69	7 688 865,69	7 688 865,69
Arvonkorotusrahasto 1.1.	20 831,43	39 579,18	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	-790,00	-18 747,75	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	20 041,43	20 831,43	0,00	0,00
Muut omat rahastot				
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	4 540,00	14 658,36	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	0,00	0,00	0,00	0,00
Vahinkorahaston pääoma 31.12.	4 019,47	4 540,00	0,00	0,00
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	4 019,47	4 540,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	882 494,05	901 240,87	2 203 702,99	2 530 431,89
Edellisen tilikauden tulos	1 125 797,78	-18 746,82	1 226 850,29	-326 728,90
Siirto vahinkorahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
Edellisen tilikauden virheen oikaisu	0,00	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	2 008 291,83	882 494,05	3 430 553,28	2 203 702,99
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	486 343,74	1 144 932,06	646 684,53	1 226 850,29
Oma pääoma yhteensä	10 207 562,16	9 741 663,23	11 766 103,50	11 119 418,97

Pitkäaikaiset velat jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
	2024	2023
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 883 939,06	4 715 146,04
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>4 883 939,06</i>	<i>4 715 146,04</i>

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevastuu	0,00	0,00	0,00	0,00
Takuuvaraus	0,00	0,00	0,00	0,00
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	12 657,25	0,00	0,00	0,00
Eksote	0,00	0,00	0,00	0,00
Vahingonkorvausvaraus	0,00	35 000,00	0,00	35 000,00
Ympäristövastuut	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	12 657,25	35 000,00	0,00	35 000,00

Vieras pääoma				
	2024		2023	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisölle				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	67 219,79	0,00	82 202,50
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	67 219,79	0,00	82 202,50
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	0,00	67 219,79	0,00	82 202,50

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 000 965,72	892 864,17	961 203,53	854 776,04
Korkojaksotukset	40 759,58	32 875,14	40 759,58	32 875,14
Muut menojäämät	195 159,63	166 422,23	186 675,95	156 480,77
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 236 884,93	1 092 161,54	1 188 639,06	1 044 131,95
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<i>1 236 884,93</i>	<i>1 092 161,54</i>	<i>1 188 639,06</i>	<i>1 044 131,95</i>

Vakuuksia ja vakuussitoumuksia koskevat liitetiedot

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	6 441 280,37	6 441 282,50	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	6 441 280,37	6 441 282,50	0,00	0,00

Vakuudet				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset	84 000,00	84 000,00	84 000,00	84 000,00
Sitoumusten vakuudeksi pantatut arvopaperit				
<i>Yhteensä</i>	<i>84 000,00</i>	<i>84 000,00</i>	<i>84 000,00</i>	<i>84 000,00</i>
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut arvopaperit	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut arvopaperit	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Vakuudet yhteensä</i>	<i>84 000,00</i>	<i>84 000,00</i>	<i>84 000,00</i>	<i>84 000,00</i>

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Vuokravastuut yhteensä	546 188,20	470 019,84	152 660,61	118 866,40
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	105 755,86	77 105,25	76 140,48	53 445,24
Leasinvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.				

Vastuusitoumukset		
	Kunta	
	2024	2023
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	4 830 000,00	4 830 000,00
Jäljellä oleva pääoma	2 091 306,16	2 339 372,16
Takaukset muiden puolesta *)		
Alkuperäinen pääoma	741 650,00	741 650,00
Jäljellä oleva pääoma	103 491,66	122 619,96

*) Tähän sisältyvät myös kunnan antamat täytetakaukset asuntolainoista, joista lainasitoumukset tehty.

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2024	2023
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	39 971 639	37 820 686
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	42 893	30 106

Ympäristöä koskevat liitetiedot

Ympäristökulut- ja tuotot		
	2024	2023
Ympäristötuotot	6 431,54	0,00
Siitä: ympäristönsuojeluun saadut avustukset	0,00	0,00
Ympäristökulut	177 639,58	164 631,48
Siitä: ympäristönsuojeluun annetut avustukset	0,00	0,00
Ympäristökulut, netto	171 208,04	164 631,48

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2024	2023
Konsernihallinto	20	18
<i>Siitä:</i>		
<i>Elinvoimapalvelut</i>	15	15
<i>Hallintopalvelut</i>	5	3
Sivistyspalvelut	140	137
<i>Siitä:</i>		
<i>Sivistyspalveluiden hallinto</i>	3	3
<i>Ruokapalvelut</i>	10	8
<i>Perusopetus</i>	66	70
<i>Varhaiskasvatus</i>	49	43
<i>Kulttuuri ja vapaa-aika</i>	12	13
Tekniset palvelut	27	27
<i>Siitä:</i>		
<i>Teknisten palveluiden hallinto</i>	3	2
<i>Rakennusvalvonta- ja lupapalvelut</i>	2	2
<i>Kaavoitus</i>	1	1
<i>Kiinteistönhuolto ja yleiset alueet</i>	20	21
<i>Kunnallistekniikka ja laitokset</i>	1	1
Yhteensä	187	182

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2024	2023
Suomen Keskusta r.p.	1 034,75	953,50
Kansallinen Kokoomus r.p.	562,88	594,00
Taipalsaari-liike	685,00	762,00
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.	680,50	668,00
Suomen Kristillisdemokraatit r.p.	72,25	107,50
Vihreä liitto r.p.	254,50	264,00
Perussuomalaiset r.p.	202,50	180,50
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	3 492,38	3 529,50

Tilintarkastajan palkkiot		
	2024	2023
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	9 550,22	6 718,39
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	0,00	0,00
Muut palkkiot	0,00	0,00
Palkkiot yhteensä	9 550,22	6 718,39

ERIIKTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET, VESIHUOLTOLAITOS

TAIPALSAAREN KUNTA VESIHUOLTOLAITOS

TOIMINTAKERTOMUS 2024

Vesi – ja viemärilaitos

Vastuushenkilö: Tekninen johtaja
Vesilaitoksen hoitaja: Huoltomies, varalla päivystysrengas
Työajan ulkopuolinen päivystys 0400 156 628.

Yleistä

Kunnallinen vesihuoltolaitos vastaa, että sen asiakkaiden käytössä on puhdasta vettä häiriöttömästi ja että jätevedet puhdistetaan vaatimusten mukaisesti.

Vesilaitos

Vesilaitoksen piiriin kuuluvat Kirkonkylän, Saimaanharjun, Konstun, Ketveleen, sekä Leväsen toiminta-alueet.

Vesi on laadukasta ja hyvänmakuista pohjavettä. Käsittelynä on ainoastaan luonnonmukainen kalkkikivisuodatus veden ph:n nostamiseksi.

Verkostoissa suoritettu tavanomaisia korjaus- ja huoltotöitä.

Viemärilaitos

Taipalsaaren kunnan jätevedet johdetaan siirtoviemäriä pitkin puhdistettavaksi Lappeenrantaan Toikansuontien jätevedenpuhdistamolle. Laitoksella on noin 20 pumppaamo.

Viemäriverkostossa on ollut tukkeutumisongelmia, joita on jouduttu avaamaan mekaanisesti. On syytä pohtia tulevaisuuden kannalta koko viemäriverkon kuvaamista. Pumppaamoilla on ollut pumppuongelmia ja pumppuja on jouduttu vaihtamaan pitkin vuotta.

Taipalsaaren kunta oli mukana seudullisessa yhteistyöselvityksessä Lappeenrannan energian, Lemin ja Savitaipaleen kuntien kanssa. Selvitystyö saatiin valmiiksi vuoden 2024 puolella ja päätöksen teko keväällä 2025 miten asiassa edetään.

Tunnuslukuja

Vesihuoltoliittymät	868 kpl
Verkostoon pumpattu vesi	132 304 m ³
Laskutettu vesimäärä	103 172 m ³
Lappeenrantaan johdettu jätevesi	135 505 m ³
Veden ja jäteveden myyntihinta	5,53 €/m ³ (sis. alv)

Taipalsaaren kunnalla ei ole sadevesijärjestelmää. Hulevedet viemäroidään alueella maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen asemakaavan, hulevesisuunnitelman, katusuunnitelman tai yleisen alueen suunnitelman mukaisesti. Hulevedet imeytetään maastoon.

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

01.01.-31.12.2024 01.01.-31.12.2023

Liikevaihto	520 215,58	516 618,48
valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden		
varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	0,00	0,00
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	65,01	0,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-69 658,37	-51 873,27
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	0,00	0,00
Palvelujen ostot	-342 144,00	-327 911,10
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-40 950,52	-39 965,80
Henkilösivukulut	-8 890,88	-9 173,42
Eläkekulut	-7 712,45	-7 815,91
Muut henkilösivukulut	-1 178,43	-1 357,51
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-70 087,35	-75 381,15
Kertaluontoiset poistot	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-23 708,36	-45 520,03
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-35 158,89	-33 206,29
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	748,87	373,18
Korkokulut	0,00	0,00
Korvaus jäännöspääomasta	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	0,00	0,00
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-34 410,02	-32 833,11
Satunnaiset tuotot ja -kulut		
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	-34 410,02	-32 833,11
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	-34 410,02	-32 833,11

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE

	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA	1 414 405,44	1 486 359,54
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
1 Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
1. Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
2. Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00
3. Ennakko maksut	0,00	0,00
2 Aineelliset hyödykkeet	700 986,59	679 284,18
1. Maa- vesialueet	0,00	0,00
2. Rakennukset	0,00	0,00
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	700 986,59	679 284,18
4. Koneet ja kalusto	0,00	0,00
5. Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0,00
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	3 975,83	5 243,65
1. Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
2. Lahjoitusrahastojen varat	0,00	0,00
3. Muut toimeksiantojen varat	3 975,83	5 243,65
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	709 443,02	801 831,71
1 Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00
2. Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00
3. Valmiit tuotteet/tavarat	0,00	0,00
4. Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
5. Ennakkomaksut	0,00	0,00
2 Saamiset	709 443,02	801 831,71
Pitkäaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	0,00	0,00
2. Lainasaamiset	0,00	0,00
3. Muut saamiset	0,00	0,00
4. Siirtosaamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	150 070,30	126 078,88
2. Lainasaamiset	0,00	0,00
3. Muut saamiset	66,78	0,00
4. Siirtosaamiset	559 305,94	675 752,83

	31.12.2024	31.12.2023
VASTATTAVAA	1 414 405,44	1 486 359,54
A OMA PÄÄOMA	1 282 735,44	1 317 145,46
1 Peruspääoma	1 527 118,10	1 527 118,10
2 Liittymismaksurahasto	0,00	0,00
3 Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-209 972,64	-177 139,53
4 Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-34 410,02	-32 833,11
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero	0,00	0,00
2. Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
C PAKOLLISET VARAUKSET		
1. Eläkevaraukset	0,00	0,00
2. Muut pakolliset varaukset	0,00	35 000,00
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 975,83	5 243,65
1. Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	0,00	0,00
3. Muiden toimeksiantojen pääomat	3 975,83	5 243,65
E VIERAS PÄÄOMA	127 694,17	128 970,43
1 Pitkäaikainen		
1. Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
4. Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
5. Saadut ennakot	0,00	0,00
6. Ostovelat	0,00	0,00
7. Muut velat	0,00	0,00
8. Siirtovelat	0,00	0,00
2 Lyhytaikainen	127 694,17	128 970,43
1. Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
4. Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
5. Saadut ennakot	0,00	0,00
6. Ostovelat	107 733,94	108 214,46
7. Muut velat	1 421,94	5 267,14
8. Siirtovelat	18 538,29	15 488,83

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Liikeliiketoiminta (-alijäämä)	-35 158,89	-33 206,29
Poistot ja arvonalennukset	70 087,35	75 381,15
Rahoitustuotot ja -kulut	748,87	373,18
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Muut tulorahoituksen korjauserät	-35 000,00	35 000,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-91 789,76	-72 655,61
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien luovutustulot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-91 112,43	4 892,43
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Liittymismaksujen muutos	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	92 388,69	-46 048,74
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-1 276,26	41 156,31
Rahoituksen rahavirta	91 112,43	-4 892,43
Rahavarojen muutos	0,00	0,00

ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET

TULOSLASKELMA

	Yhteensä		Markkinavuokrat		Työllistämisyksikkö	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Liikevaihto	689 068,99	757 292,39	624 128,09	686 857,00	64 940,90	70 435,39
valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-389 827,63	-366 368,73	-381 988,99	-363 266,00	-7 838,64	-3 102,73
Varastojen lisäys (+) tai vähennys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Palvelujen ostot	-15 616,20	-10 019,43	0,00	0,00	-15 616,20	-10 019,43
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-223 274,36	-67 947,66	-137 690,83	0,00	-85 583,53	-67 947,66
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-35 430,84	-9 207,99	-23 834,28	0,00	-11 596,56	-9 207,99
Muut henkilösivukulut	-5 494,04	-1 703,21	-3 345,89	0,00	-2 148,15	-1 703,21
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-181 323,00	-240 138,00	-181 323,00	-240 138,00	0,00	0,00
Kertaluontoiset poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-120 972,20	72 818,57	-76 874,73	83 453,00	-44 097,47	-10 634,43
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Korkokulut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Korvaus jäännöspääomasta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-120 972,20	72 818,57	-76 874,73	83 453,00	-44 097,47	-10 634,43
Satunnaiset tuotot ja -kulut						
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	-120 972,20	72 818,57	-76 874,73	83 453,00	-44 097,47	-10 634,43
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	-120 972,20	72 818,57	-76 874,73	83 453,00	-44 097,47	-10 634,43

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Taipalsaarella 24.3.2025

Jarmo Turunen

Turo Haapamäki

Sanna Kolhonen

Osmo Laine

Sari Taskila

Marja Tiitto

Ilkko B. Voipio

Kari Kuuramaa

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Taipalsaaren kunnan asiahallintajärjestelmässä.

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Taipalsaarella ____/____ 2025

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Ulla-Maija Tuomela
JHT, KHT

LUETTELOT JA SELVITYKSET**Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista**

Peruskirjat	Sidottuna Paperisena	tasekirja päiväkirja
Tilierittelyt	Paperisena Paperisena	pääkirjatilit talousarviotilit

Luettelo käytetyistä tositelajeista

1	Pankkitositteet
4	Kassatositteet
8	Populus matkalaskut
9	Palkkatositteet
12	SL Laskennalliset
15	Luottotappiot
20	Ostolaskujen maksut
21	Ostolaskut
30	Myyntireskontran suoritukset
31	Myyntilaskut taloustiimi
32	Sopimuslaskut
34	Myyntilaskut varhaiskasvatus
35	Kirjaston laskutus
36	Maanvuokralaskutus
37	Rakennusvalvonnan laskutus
54	Päivähoito
60	Vesilaskut/Ropo
80	Avaustaseen muutos
86	Hyvitysten kohdistus
90	Muistiot
91	Poistot
92	Inv.hank. / luovutukset
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennall.
98	Sisäisen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos lask.
LT	Liitetietotositteet

Ostoreskontran tositteet säilytetään sähköisinä ja muut tositteet säilytetään paperitositteina / sähköisinä

Tasekirja säilytetään pysyvästi
Tositteet säilytetään 10 vuotta
EU-projektien osalta päätösten mukaisesti.